

Göteborgs universitet

Institutionen för journalistik och masskommunikation (JMG)

Medie- och kommunikationsvetenskap

Com(wo)mander In Chief

En kvalitativ innehållsanalys av tv-serien Commander
in Chief ur ett organisations- och genusperspektiv

C- uppsats i Medie- och kommunikationsvetenskap

Av **Måns Nilsson** och **Mariana Soriano**

Handledare Maria Edström

Fördjupningskurs, HT 2006

Abstrakt

Titel

Com(wo)mander In Chief: En kvalitativ innehållsanalys av tv-serien Commander in Chief ur ett organisations- och genusperspektiv

Författare

Måns Nilsson
Mariana Soriano

Kurs

Medie- och kommunikationsvetenskap, fördjupningskurs

Termin

HT 2006

Syfte

Syftet med undersökningen är att undersöka hur skildringar av könsroller och ledarskap konstrueras i Commander in Chief, den första TV serien med en kvinnlig amerikansk president som huvudperson. Uppsatsen fördjupar sig i hur kvinnor samt män framställs i serien och hur organisationen och ledarskapet ser ut. Även om hur de olika produktionsteamerna, som skapat serien, påverkat seriens innehåll och utformning.

Metod

Den forskningsmetod vi använt oss av kallas Etnografisk kvalitativ textanalys, ECA. ECA är en kvalitativ textanalys där syftet är att upptäcka och beskriva på vilket sätt ett undersökningsobjekt framställs i olika medietexter. ECA används med fördel när man vill upptäcka och kartlägga ett fenomen systematiskt och på djupet.

Material

18 avsnitt av tv-serien Commander in Chief. Producerade 2005-2006. De 18 avsnitten utgör säsong 1, tills nu den enda säsongen som har gjorts av tv-serien.

Huvudresultat

I materialet finner vi många av de könsroller som man kan tänka sig finna i Vita huset. Även att det förekommer stereotypisering av kön. Under seriens gång problematiseras frågor kring genus väldigt lite och den kvinnliga presidenten beter sig och klär sig som en man, nästan alltid i mörka kostymer, omgiven av andra män klädda i mörka kostymer. Organisationen kring presidenten är oerhört hierarkisk med överhuvudet på toppen med absolut makt. En makt presidenten använder för att bomba och militärt attackera en handfull gånger under de 18 avsnitten. När det kommer till att reproducera makten så väljer presidenten nästan uteslutande män att ta in i organisationen. Utan ens en diskussion om att en kvinna skulle vara kapabel eller önskvärd till att utföra jobbet. På flera sätt efterliknar Commander in Chief verkligheten full med språkliga och strukturella symboler konstruerade för att hålla kvar kvinnan på den andraplats hon har befunnit sig under många århundraden.

Innehållsförteckning

1. Inledning	2
2. Bakgrund	3
2.1 Commander in Chief	3
2.1 USA:s politiska system	6
2.1.1 Vägen till Vita Huset	7
3. Teori	8
3.1 Konstruktionen av kön/genus och könsmaktsordningen	8
3.2 Stereotyper	9
3.3 Homosexuell reproduktion	10
3.4 Kvinnligt och manligt språk	10
3.5 Klädkoder	11
3.6 Könsstrukturer föder diskriminering	11
3.7 Könsmärkning	12
3.8 Fyra grundläggande sätt att se på kvinnor i företagsledning	12
3.8.1 Likvärdiga möjligheters perspektiv	13
3.8.2 Meritokratiperspektiv	13
3.8.3 Kvinnans bidrag	13
3.8.4 Kvinnans alternativa värderingar	13
3.9 Medielogik och synlighet i medierna	14
3.10 Berättandet i de moderna medierna	15
4. Syfte och frågeställningar	16
4.1 Preciserade frågeställningar	16
5. Metod och material	17
5.1 Metod	17
5.1.1 Val av metod	17
5.1.2 Kodschemats utformning	18
5.2 Validitet, reliabilitet och vår egen roll i undersökningen	18
5.3 Urval och material	19
6. Resultat och analys	28
6.1 Könsroller	28
6.1.1 Bekräftandet av tankefigurer kring genus	28
6.1.2 Ifrågasättandet av tankefigurer kring genus	32
6.1.3 Användandet av stereotyper gentemot ett annat kön	34
6.1.4 Konflikt hantering mellan könen	36
6.1.5 Beskrivningar av det normala och onormala	37
6.2 Huvudkaraktärernas relationer	39
6.2.1 Relationen mellan presidenten och hennes make	40
6.3 Dialogen	41
6.4 Klädkoder	42
6.5 Övergripande könsstrukturer i organisationen	45
6.6 Den antalsmässiga fördelningen	45
6.7 Den hierarkiska fördelningen	48
6.8 Kriterier för maktreproduktion	49
6.8.1 Val av kvinnor eller män	50
6.9 Seriens grundläggande syn på kvinnor i ledningen	50
6.10 Den gamla organisationens reaktioner på den nya presidenten	51
6.11 Könsmärkning	52
6.12 Ledarskap	53
6.12.1 Presidentens maskulina ledarstil	53
6.12.2 Presidentens feminina ledarstil	53
6.13 Ämnen som tas upp	54
6.14 Dramaturgiska och tekniska grepp	55
7. Slutdiskussion	57
8. Sammanfattning	59
Litteraturlista	61

Bilaga 1: Kodschema

Bilaga 2: Förteckning över samtliga karaktärer

1. Inledning

*"Det finns en god princip som skapat världsordningen, ljuset och mannen
och en ond ande som skapat kaos, mörkret och kvinnan."*

Pythagoras

Det sägs att vi lever i ett jämställt samhälle och att kvinnor inte diskrimineras men var och varannan dag får vi läsa i tidningarna och höra på nyheterna att kvinnor har lägre löner trots att de har samma arbete som män, att kvinnor blir avskedade för att de blir gravida eller att de inte får framträdande positioner på företag för att männen i ledarställningar inte tror att de kommer att prioritera arbetet framför familjen. Vad är det då som gör att det är så svårt att bryta dessa mönster av diskriminering och uteslutande i företag och organisationer? Vi väntar till exempel än idag år 2007 på en svensk statsminister som är kvinna.

Teven har länge verkat som en opinions- och samhällsbildare i västvärlden och den kommer därför alltid vara ett intressant studieobjekt. Särskilt nu när den går i bräschen och föreslår världsomvändande förändringar i ett av de länder som, liksom Sverige, aldrig har haft ett kvinnligt statsöverhuvud. Presidenten och organisationen i det Vita huset har under hela sin existens varit en mansdominerad arbetsmiljö. Vilket nu har omvänt av att vi får se en kvinna som president. Förvisso är detta scenario endast fiktion men vi är intresserade av att se hur manusförfattare och produktionsteam väljer att framställa de könsstrukturer och ledarskapsfrågor som uppstår i denna nya situation som en kvinnlig president introducerar.

Commander in Chief är unik i det att serien är den första amerikanska tv-serien som ställer upp ett scenario där en kvinna faktiskt har kommit högst upp på ledarskapsstegen, som president över västvärldens mäktigaste nation. Vi får följa denna kvinnas vardag, i och utanför jobbet som president, men även se hur människor omkring henne hanterar denna nya situation. Vad denna uppsats reflekterar kring är hur en serie som Commander in Chief gör för att ändra de förutfattade meningarna om kön och jämställdhet som existerar i samhället, eller om den egentligen ifrågasätter någonting.

Commander in Chief sändes i USA mellan 2005-2006 och skapade till en början stort uppbåd kring sig, med sitt djärva nyskapande koncept om en kvinnlig president. Ett uppbåd som kom att tyna ut i ingenting och resultera i den slutgiltiga nerläggningen av serien. Vi kommer att i viss omfattning redovisa för de historier som pågick bakom kameran men huvuddelen av vår analys fokuserar på det som faktiskt har sänts ut i etern. Fokuseringen ligger snarare på innehållet ur den genusvinkel vi ämnar titta från, snarare än vad producenterna har gjort för fel. Fast vi då och då inte helt lyckats att hålla oss ifrån att spekulera vad som kanske kunde ha gjorts bättre.

Valet av analysmetod har varit en kvalitativ innehållsanalys av hela serien med hjälp av David Altheides Ethnographic Content Analysis, ECA, där vi har fokuserat på organisationen och könsfrågor ur ett genusperspektiv. Ur analysen har vi bland annat försökt fånga upp olika könsstrukturer, stereotyper och tekniska grepp ur de olika episoderna.

Disposition

Uppsatsens bakgrundskapitel går igenom seriens uppkomst och produktionsvägar för att sedan gå vidare till en genomgång av USA:s politiska system. Därefter går vi in på de teorier vi kommer att utgå ifrån. Det är bland annat organisationsteorier hämtade från Anna Wahl och Rosabeth Moss Kanter men även Yvonne Hirdmans teori kring genussystemet. Sedan kommer vi i metodavsnittet redovisa för David Altheides kvalitativa etnografiska innehållsanalys, ECA, som är den forskningsmetod vi använder oss av. I metodavsnittet diskuterar vi även vårt urval som består av alla de 18 episoderna med en fördjupning i tre olika avsnitt, här har vi också med en kort resumé av varje avsnitt. Slutligen presenterar vi vårt resultat och vår analys utifrån de teman vi har valt i uppsatsen; könsroller, organisation och ledarskap samt klädkoder, tekniska- och

narratologiska grepp. För att sedan avsluta uppsatsen med en sammanfattning och en mer kritisk slutdiskussion.

2. Bakgrund

För att underlätta förståelsen av tv-serien och vår uppsats kommer vi i detta avsnitt ge en bakgrund till Commander in Chief. Vi kommer först att gå igenom vilka produktionsbolag som stått bakom serien, sedan tar vi upp vem som skapade den och vilka produktionsteam som legat bakom de olika episoderna. Det har varit allt annat än en problemfri produktion kan vi redan nu avslöja.

2.1 Commander in Chief

TV serien Commander in Chief är ett politiskt drama som utspelar sig i en nära framtid i USA. Vi får följa Mackenzie Allen, spelad av Geena Davis, som USA:s första kvinnliga president. Hon har tagit sig dit, inte på grund av att det amerikanska folket väljer en kvinna som ledare utan för att den sittande presidenten får en hjärtattack och avlider. Handlingen följer Mackenzie, eller Mac som hon kallas, i hennes liv i och utanför rampljuset som USA:s mäktiga ledare. Där tampas Mac med allt ifrån terrorister och politiska bakhåll till sina hormonstinna tonårsvillingar.

Commander in Chief producerades av Touchstone Television som är ett produktionsbolag som ingår i Disney koncernen. Bolaget har även producerat andra välkända och framgångsrika TV-serier som bland annat Lost, Desperate Housewives, Grey's Anatomy och Scrubs.

Det världsomspännande mediekonglomeratet Disney¹ äger ett flertal film- och televisionstudios, produktionsbolag, animationsstudios och skivbolag (www.touchstonetvpress.com).

Commander in Chief sändes första gången i USA på ABC mellan 27 november 2005 till 14 juni 2006. Det producerades arton avsnitt av serien, en säsong, men det var en säsong som kantades av produktionsproblem och svikande tittarsiffror. Nedan följer en kort översikt av vad som hände bakom kulisserna.

Commander in Chief skapades av Rod Lurie som skrev, regisserade och producerade de tre första avsnitten. Lurie har tidigare regisserat långfilmen "The Contender", 2000, som också är ett politiskt drama och TV-serien, "Line of Fire", 2003-2004. Lurie säger i en intervju ur Sydsvenskan, sommaren 2006, att han skapade Commander in Chief inte för att främja Hillary Clintons karriär, som många påstår, utan bara för att få tv-tittarna vana vid konceptet med en kvinnlig president.

- Jag tycker inte ens om Hillary Clinton. Det jag vill, det är att tittarna skall höra orden "Madam President", om och om igen. Så år 2008 ska folk känna att det inte är särskilt konstigt med en kvinna som president.

Rod Lurie till Sydsvenskan 13/05 2006

Det skulle dock visa sig att Lurie hade tagit på ett allt för tungt ok att bära med serien och snart fick han problem med att frambringa seriens manus i tid. Detta medförde att produktionen drabbades av kostsamma förseningar och produktionsbolaget valde att byta ut Lurie mot den mer erfarna Steven Bochco, en man som bland annat skrivit och producerat 260 avsnitt av "På spaning i New York". När Bochco tog över gjorde han sig av med flertalet av de manusförfattare och producenter som jobbat med serien och ersatte dem med sitt eget team. Bochco ville även ta

---

¹ Disneyorganisationens största dotterbolag på film och tv sidan är Walt Disney Pictures, Walt Disney Feature Animation, DisneyToon Studios pictures, Touchstone Pictures, Hollywood Pictures och Miramax Film vilka gör allt från barnfilm till hårdkokt action. Disney använder sig av det egna distributionsbolaget Buena Vista Home Entertainment för att sprida sina filmer runt om i världen (www.touchstonetvpress.com).

ett uppehåll i sändningarna för att ge sitt team tid att arbeta fram ett nytt fungerande koncept för serien. ABC bad dock Bochco att göra två avsnitt innan han kunde få sitt uppehåll. Anledningen till detta var att ABC ville att Commander in Chief skulle komma med i det amerikanska tittarmätsystemets *november sweeps*². Så under fem dagar knåpades två raska avsnitt fram, till viss del omarbetningar av redan utlagda intriger, men även förändringar, som i det andra avsnittet där det presenteras lite radikalare omställningar genom att införa två nya karaktärer. Presidentens mamma, spelad av Polly Bergen, kommer på besök, för att senare flytta in i Vita huset. Även den pragmatiska kampanjstrategen Richard "Dickie" McDonald, spelad av Mark-Paul Gosselaar³ introduceras. Under avbrottet, sex veckor över jul, jobbade Steven Bochco och hans team fram ett nytt programkoncept som skulle hjälpa mot de dalande tittarsiffrorna. En av manusförfattarna i det nya teamet var Steven Cohen. En man som har arbetat som kommunikationschef under 90-talet hos Hillary Clinton. Bochco och Cohen identifierade en rad olika problem med serien, vilka de skulle ändra på. Bland annat tyckte det nya teamet att handlingen skulle innehålla mindre "rädda världen varje vecka" ögonblick och istället ta fram mer komplexa politiska intriger.

*-The show felt a little too broad. I wanted to create an environment of urgency.
-I want to show why this job really ages people.*

Steven Bochco till Entertainment Weekly n861, 03/02 2006

Steven Bochco gjorde fem avsnitt av Commander in Chief, men även han lämnade serien. Detta på grund av att ABC ville göra ytterligare förändringar på seriens form. Efter Bochcos frånfall togs serien av tablån igen denna gång nästan tre hela månader. Huvudansvaret gavs till en av seriens ursprungliga producenter och manusförfattare för Commander in Chief, Dee Johnson. Nu var den första kvinnan vid rodret bakom serien. Dee hade tidigare jobbat med tv-serier som City Akuten och Melrose Place. Efter det långa uppehållet fanns det dock inget att göra. Serien var ett sjunkande skepp och ingen kunde göra något åt det. Så några fler säsonger av Commander in Chief blir det inte, troligtvis inte får vi nog säga. Manusmässigt har författarna lagt upp tillräckligt många trådar för att serien ska kunna fortsätta åtminstone en säsong till (Shaw, 2006).

Commander in Chief lyckades trots nederlagen att ta hem ett tv-pris under den korta tiden serien fanns i etern. Det var Geena Davis som vann en Golden Globe för Bästa skådespelerska i en dramaserie, januari 2006. Geena Davis blev även nominerad till både en utnämning av screen actors guild, som framstående kvinnlig skådespelerska i drama, och även en Emmy (Wikipedia:a).

På nästa sida följer det en översikt av produktionsteamet för de olika avsnitten. I denna översikt finns även avbrotten i serien markerade.

---

² November sweeps är en del av de mer omfattande tittarundersökningar som görs i USA av företaget Nielsen Media Research. Denna undersökning utförs fyra gånger per år och mättillfällena är i februari, maj, juli och november (Wikipedia:c).

³ För er som sett "Pang i plugget/Saved by the bell" kanske namnet är bekant, där han spelar den klipske Zack.

Nr	Namn	Sändes i USA	Sändes i Sverige	Regissör	Manus	Huvud producent/ Manus idé	Tittare I usa
1	Pilot	27/9 2005	9/1 2006	Rod Lurie	Rod Lurie	Rod Lurie	16,4 milj.
2	First Choice	4/10 2005	9/1 2006	Rod Lurie	Dee Johnson, Rod Lurie	Rod Lurie	16,9 milj.
3	First Strike	11/10 2005	16/1 2006	Rod Lurie	Dee Johnson, Rod Lurie	Rod Lurie	
4	First Dance	18/10 2005	16/1 2006	Vincent Misiano	Allison Adler	Rod Lurie	
5	First... Do No Harm	25/10 2005	23/1 2006	Daniel Minahan	Dahvi Waller, Any Epstein	Rod Lurie	
6	First Disaster	1/11 2005	30/1 2006	Vincent Misiano	Richard Arthur, Crystal Nix Hines	Rod Lurie	
7	First Scandal	8/11 2005	6/2 2006	Daniel Attias	Dee Johnson, Rod Lurie	Rod Lurie	
8	Rubie Dubidoux and the Brown Bound Express	15/11 2005	13/2 2006	Jeremy Podeswa	Johnson, Joel Fields, Alison Cross	Steven Bo- chco	12,6 milj.
9	The Mom Who Came to Dinner	29/11 2005	20/2 2006	Chris Long	Joel Fields, Alison Cross	Steven Bochco	13,7 milj.
UPPEHÅLL 1							
10	Sub Enchanted Evening (1)	10/1 2006	27/2 2006	Jesse Bochco	Joel Fields, Tom Szentgyorgyi	Steven Bo- chco	11,4 milj.
11	No Nukes Is Good Nukes (2)	17/1 2006	6/3 2006	Bobby Roth	Joel Fields, Tom Szentgyorgyi	Steven Bo- chco	
12	Wind Beneath My Wing	24/1 2006	13/3 2006	Greg Yaitanes	Stuart Stevens, Steven Cohen	Steven Bo- chco	
UPPEHÅLL 2							
13	State of the Unions	13/4 2006	8/5 2006	Steven Hill	Dee Johnson, Alison Cross	Dee Johnson	8,2 milj.
14	The Price You Pay	20/4 2006	15/5 2006	Jesse Bochco	Joel Fields	Dee Johnson	
15	Ties That Bind	27/4 2006	22/5 2006	Dan Lerner	Cynthia Cohen, Alex Berger	Dee Johnson	6,5 milj.
16	The Elephant in the Room	31/5 2006	19/6 2006	Bobby Roth	Dee Johnson	Dee Johnson	
17	Happy Birthday, Madam President	7/6 2006	26/6 2006	Jeff Bleckner	Stuart Stevens, Steven Cohen	Dee Johnson	
18	Unfinished Busi- ness	14/6 2006	3/7 2006	Rick Wallace	Dee Johnson, Cynthia Cohen, Steven Cohen	Dee Johnson	

Tabell 1 Förteckning över avsnitt, regi, manus, tittarantal och sändningstillfälle.
Källor: IMDB, Svenska sändningstillfällen: TV4 Tittarsiffror: Entertainment Weekly, Anatomy of a Disaster, 12/5 2006, Jessica Shaw.

2.1 USA:s politiska system

För att ytterligare underlätta förståelsen för seriens uppbyggnad och karaktärernas handlingar kommer vi att förklara USA:s politiska system lite närmare.

USA:s politiska system utgår från upplysningstidens teorier om maktindelning, makten är därför uppdelad på tre enheter; presidenten som har den utövande makten, kongressen som har den lagstiftande makten och domstolarna som har den dömande makten. Maktindelningen i systemet är horisontell, delningen av makten sker med andra ord på tvären mellan de olika statsorganen; president, kongress och domstolar. Presidenten har bland annat suspensivt veto i lagfrågor gentemot kongressen och utnämner de federala domarna. Kongressens makt ligger i att de lagstiftar och att senaten ska godkänna de högre tjänstemän som har utsetts av presidenten. Högsta domstolens kontroll består av att de kan ogiltigförklara lagar som har antagits av kongressen (Demker & Halvarsson, 2002:97). Flera gånger i serien får vi se hur denna maktindelning kan te sig i verkligheten. Bland annat utspelas det flera scener där de personer som Mackenzie Allen har utsett till speciella positioner i regeringen förhörs av senaten. Det visas även en återblick där Mackenzie Allen själv blir förhörd på grund av att hon blir utsedd till vicepresident av den avlidna presidenten. Både talmannen och presidenten hotar också flera gånger under seriens gång att använda sig av sitt veto för att stoppa att vissa lagar går igenom.

Kongressens främsta uppgift är som nämnts att lagstifta men den beslutar även om bland annat statens utgifter och inkomster. Kongressen är uppdelad i två kamrar; senaten (övre kammaren) och representanthuset (undre kammaren). Båda husen har i huvudsak samma formella organisation, en officiell organisation och en partiorganisation. Talman i senaten är vicepresidenten och representanthuset väljer sin talman själva, denne kallas speaker, i serien får vi se den välkände skådespelaren Donald Sutherland som representanthusets talman. De olika utskott som finns i kongressen spelar en central roll i USA:s politik då det är de som är den pådrivande initiativtagaren i den federala politiken. Det är även på detta sätt som kongressen kan behålla sin ställning gentemot presidenten och regeringen (Demker & Halvarsson, 2002:104-106).

Presidentens uppgift är att vara både stats- och regeringschef, men även chef för förvaltningen (Chief Executive) och överbefälhavare för de militära styrkorna (Commander in Chief). Det är alltså härifrån serien har fått sitt namn. Presidenten har också makten över utrikespolitiken och kan ingå överenskommelser med andra länder. Presidenten utnämner de högre tjänstemän som ska arbeta vid sidan om denne, dessa tjänstemän måste dock som nämnts ha blivit godkända av senaten innan de kan tillträda sin position. Presidenten har suspensivt veto i lagfrågor och ska underrätta kongressen om landets tillstånd och genom budskap, så kallade messages, rekommenderar presidenten åtgärder. Detta tal brukar framföras av presidenten inför senaten men i serien tar Mackenzie Allen beslutet att framföra sitt tal från Vita Husets pressrum, vilket tidigare inte gjorts av någon annan president och beslutet är inte omtyckt av bland annat talmannen. Presidenten har ett personligt sekretariat, Executive office of the President, som bland annat består av personliga rådgivare och planeringsorgan. Detta sekretariat får en ganska framstående roll i serien och de olika positionerna i sekretariatet innehas av flera välkända ansikten inom nöjesbranschen. Vi får bland annat se Natasha Henstridge som talmannens stabschef och presidentens stabschef spelas av Harry J. Lennox, som känns igen från Matrixfilmerna. I och med att sekretariatet har ett ganska stort inflytande har det kommit att kallas för det ”osynliga presidentskapet” och i serien visas det hur sekretariatet arbetar och vilken roll det har för presidenten och dennes beslut (Demker & Halvarsson, 2002:110-113).

Den dömande makten åligger unionens högsta domstol och de underordnade domstolar som kongressen beslutar att utse. Domstolarna behandlar bland annat brott mot till exempel de federala lagarna (Demker & Halvarsson, 2002:115).

Det finns även en vertikal maktindelning mellan den centrala federala regeringen och delstaterna. Delstaterna har befogenheter som ger dem en viss självständighet i förhållande till den centrala statsmakten. Delstaterna har makt över bland annat delar av lagstiftningen, skolväsendet, hälsovården och socialpolitiken (Demker & Halvarsson, 2002:97).

De två partierna i USA, det demokratiska och det republikanska partiet, tillhör de äldsta politiska organisationerna som finns idag. Det finns inga klara gränslinjer i de politiska frågorna mellan de två partierna, men den största politiska skiljelinjen som har format det amerikanska partisystemet är frågan om maktfördelningen mellan delstaterna och centralmakten, där det demokratiska partiet är mer för en decentraliserad maktfördelning medan det republikanska partiet står för en stark centralmakt. I dagens politiska frågor genomlyser dessa ståndpunkter de båda partiernas politik. Det demokratiska partiet står för en politik som vill garantera varje individ ett visst socialt skydd och driver en politik som i Europa skulle kallas socialliberalism, de har sitt främsta stöd hos arbetare, unga och olika invandrargrupper. Utrikespolitiskt präglas partiet av att de hellre intar en förhandlingsposition än tar till militära aktioner. Det republikanska partiet anser att tyngdpunkten i deras politik ska ligga på statliga och nationella uppgifter såsom utrikespolitik. Ekonomiskt präglas partiet av strikt inkomst- och skattepolitik, socialpolitiken utmärks till stora delar av en religiös konservativ grunduppfattning och påverkas starkt av rörelser som motsätter sig aborter och droger. Försvars- och utrikespolitiken präglas av att freden ska upprätthållas genom att USA ska förbli starkare än varje potentiell motståndare och genom flera amerikanska militära räddningsaktioner runt om i världen försöker partiet se till att vidmakthålla landets stormaktsroll. Republikanerna har ett starkt stöd från landsbygdens befolkning och hos grupper med hög inkomst och hög utbildning. De ideologiska skillnaderna mellan partierna syns tydligast mellan de respektive partiernas presidentkandidater men i de lokala partiorganisationerna utmärks de lokala frågorna, ofta kan det hända att det i sakfrågor finns representanter från båda partierna som håller samman mot motståndare som även de är av blandad partifärg (Demker & Halvarsson, 2002:99-100). I serien tillhör Mackenzie Allen inget av de två partierna utan kallar sig ”independent” och tittarna får flera gånger se hur hon förhandlar med representanter från båda partierna beroende på var hon står i en viss sakfråga som tas upp i det aktuella avsnittet.

2.1.1 Vägen till Vita Huset

Under våren det år det är presidentval utser varje parti delegater till ett nationalkonvent. I 33 av staterna utses delegaterna genom primärval, alltså väljarna utser ombud med uppgift att stödja en viss presidentkandidat. I de övriga staterna väljs delegaterna vid delstatliga konvent eller vid någon form av partimöte. Under högsommaren nominerar partiernas nationalkonvent en presidentkandidat samtidigt som det antas ett valprogram. Absolut majoritet krävs för att bli nominerad till presidentkandidat och valbar kandidat är den som är infödd amerikansk medborgare som fyllt 35 år och som varit bosatt i USA sedan 14 år. Under november månad väljs de elektorer som har till uppgift att utse president. Efter en valkampanj väljs 538 elektorer av folket. I detta val gäller allmän rösträtt men de som ska rösta måste i förväg registrera sig. Varje delstat är en valkrets och för varje valkrets väljs det lika många elektorer som delstaten har representanter i kongressen. Även i detta val tillämpas majoritetsval. Elektorsvalet kan ses som det val som är det reella valet av president då elektorena är hårt bundna av väljarna när de avlägger sina röster i det formella valet av president under december månad. För att bli vald president krävs det 270 elektorsröster och om inte någon kandidat uppnår detta antal röster utser representanthuset en av de tre presidentkandidater med högst resultat till president. Den utsedda presidenten tillträder sedan ämbetet under januari påföljande år och sitter i denna position under fyra år (Demker & Halvarsson, 2002:102). Hade serien fortsatt att produceras hade tittarna antagligen fått en god inblick i hur presidentvalet går till.

3. Teori

I detta kapitel kommer vi att presentera de teorier och begrepp som vi använder oss av i vår undersökning och i vår analys. Vi gör även en koppling i slutet av varje teoriavsnitt mellan de teoretiska perspektiv vi valt och vårt syfte samt frågeställningar

”Man föds inte som kvinna, man blir det... On ne naît pas femme, on le devient”

Simone de Beauvoir

3.1 Konstruktionen av kön/genus och könsmaktsordningen

Tidigt under 60-talet började ordet genus synas i vetenskapliga sammanhang, begreppet genus diskuterades inom psykiatrin som hade patienter som upplevde att de psykiskt hade fel kön. Termen genus uppstod som en förklaring till och en definition av en individs ”känsla av och medvetenhet om vilket kön hon tillhörde” (Ljung, 2003:243). Det fastställdes då att en individ har ett biologiskt kön och ett socialt kön; genus, som skapas socialt och kulturellt i efterhand. Det är alltså inte enbart de biologiska skillnaderna som gör att vi människor ser olika på vad det är att vara ”kvinna” eller ”man”, även de kulturella och sociala konstruktionerna av kön är viktiga för vår syn på vad innebörden av ”kvinna” och ”man” betyder.

Som forskningsterm fick begreppet genus sitt genomslag när antropologen Gayle Rubins använde genus i sin text *The traffic in women: notes on the Political economy of Sex* från 1975. Rubins använde begreppet för att beskriva och förklara hur kvinnoförtrycket yttrades och vidmakthölls i olika kulturer. Rubins menade att arbetsfördelningen mellan könen förstärkte de biologiska skillnaderna och skapade *gender*. Denna arbetsfördelning genererar ett system som Rubins kallar köns/genussystem som innebär att det skapas en ojämlik relation mellan könen, där det ena könet förtrycker det andra. Denna uppdelning är socialt konstruerad och Rubins menade då att det gick att skilja denna konstruktion av kön från det biologiska könet och att det är den sociala konstruktionen som uttrycker de socialt och kulturellt förtryckande normerna. Detta resonemang innebar att det gick att argumentera för att kön inte är biologiskt determinerat och skapade därmed bättre förutsättningar för alla feministiska teoretiker som påstod att kön inte är biologiskt determinerat (Ljung, 2003:243ff).

Begreppet genus började användas i den svenska forskningen under 80-talet då forskarna såg fördelar med att använda sig av begreppet för att beskriva hur kön skapas kulturellt och socialt (Wahl m fl., 2001:49). Den mest framstående svenska genusforskaren är Yvonne Hirdman som 1988 formulerade sin teori om genussystem. Hirdman menar att ”genus sätter namn på den alltmer komplicerade kunskap vi har om ’manligt’ och ’kvinnligt’, vår allt större förståelse av hur manligt och kvinnligt ’görs’ (Hirdman, 1988:51). Hon menar vidare att ”genus kan förstås som föränderliga tankefigurer ’män’ och ’kvinnor’ (där den biologiska skillnaden alltid utnyttjas) vilka ger upphov till/skapar föreställningar och sociala praktiker, vilka får till följd att också biologin kan påverkas/ändras – med andra ord, det är en mer symbiotisk kategori än ’roll’ och ’socialt kön’.”(Hirdman, 1998:51). Hirdmans benämning av begreppet betonar att genus är tolkningen av de kulturella könsskillnaderna men hennes definition inbegriper även ”en beteckning på ett ’nätverk’ av processer, fenomen, föreställningar och förväntningar, vilka genom sin interrelation ger upphov till ett slags mönstereffekter och regelbundenheter.”(Hirdman, 1998:51). Genussystemet är enligt Hirdman en ordningsstruktur av kön och denna ordningsstruktur är en förutsättning för andra sociala ordningar såsom sociala, ekonomiska och politiska ordningar (Hirdman, 1998:51).

Genussystemet är så djupt förankrat i samhället menar Hirdman att det bestämmer och ordnar upp hela vårt samhälle och vad vi individer skapas till för genus men även vilken position vi kommer få i samhället. Hirdman menar nämligen att den process som bestämmer vilket genus vi individer har skapar också hierarkier och olikheter, något som bestäms av genussystemets två bärande logiker eller principer; ”könens isärhållande” – manligt och kvinnligt bör inte blandas –

och "hierarkin" – där mannen är den som utgör normen (Hirdman, 1998:51). Det är alltså dessa två maktmekanismer som upprätthåller och reproducerar den könsordning som finns i samhället och som gör att kvinnor ständigt hamnar i underordnade positioner. Hirdman uttrycker det "ju kraftigare som isärhållandet mellan könen verkar/fungerar, ju mindre ifrågasatt blir den manliga normens primat./.../ Själva genussystemets strukturalistiska idé är att visa på den reproducerande kraften: det är som det är för att det var som det var."(Hirdman, 1998:57). Det finns med andra ord ett beroendeförhållande mellan könen och det är detta beroende som upprätthåller kvinnor och mäns positioner i samhället. För att detta beroende ska kunna brytas måste reproduktionen av genussystemet upphöra, detta kan bara ske enligt Hirdman om isärhållandet mellan könen blir ifrågasatt för ju mer det blir ifrågasatt desto "mer illegitim blir den manliga överhundspositionen."(Hirdman, 1998:57).

Medierna är en del av en individs identitetsskapande, de bilder eller konstruktioner av kvinnligt och manligt som visas i medierna påverkar hur en individ ser på sig själv och sin omgivning ur ett kön/genusperspektiv (Gripsrud, 1999:16-24). Eftersom genus är en social konstruktion menar vi att medierna och det som publiceras i dessa är med och skapar och reproducerar konstruktionen av vad som är kvinnligt och manligt, vad som är passande beteende för kvinnor och män, vad som är normalt och onormalt för vardera kön. Vi är följaktligen intresserade av att se hur könsrollerna konstrueras i ett fiktivt program som handlar om en kvinna i ledarposition som president. Det manliga könet har enligt Hirdman getts ett högre värde och oftast ses mannen som den naturliga ledaren så vi frågar oss då hur beskrivs det normala och onormala i den situation där en kvinna tar sig an rollen som ett lands politiska ledare och hur reagerar männen som ses som de naturliga ledarna runt omkring henne? Är serien ett försök till att bryta genussystemet och ifrågasätta de föreställningar vi har av kvinnor och män eller bekräftar serien de föreställningar vi har om genus?

3.2 Stereotyper

Stereotyper är ett sätt för oss individer att skapa ordning i den information som vi får från medierna. Stereotyper är en form av generalisering och förenkling som vi använder oss av för att förstå och tolka ny information. Stereotyper skapar "igenkänningseffekter", en stereotyp måste vara något som en individ känner igen alltså vara en del av ett gemensamt tänkande annars är det ingen stereotyp. I och med att en stereotyp är en gemensamt uppkommen bild av något tillför stereotypen "information i form av förutfattade meningar och associationer" (Strömbäck, 2000:160-161). Stereotyper är med andra ord förenklade föreställningar som vi har av exempelvis kvinnor och män, en slags fördom/bild av världen som har blivit bunden över tiden.

Uttryck av stereotyper i medier kan göras med hjälp av nedsättande ord som ofta har rötter långt tillbaka i historien. Orden har förändrats något över tiden men de tankesätt som dessa ord ger av kvinnor och män är de samma som i det forna bondesamhället. Uttryck som "den liderliga kvinnan" och "den manlige mannen" är lika utmanande för en individ idag som för flera hundra år sedan och dessa uppfattningar sitter djupt rotade i våra värderingar (Svahn, 1999:109ff).

Att som kvinna ha egenskaper som passiv, mjuk och vårdande och som man ha egenskaper som aktiv, beslutsam och självsäker är ingen ny företeelse. Detta beteende av kvinnligt och manligt visas konstant upp i medierna och de är med och reproducerar konstruktionen av genus som tidigare nämnts, men vi menar också att stereotyper ger uttryck för ojämställdheten som råder mellan könen. Vi vill därför se om stereotyper av kvinnan och mannen förekommer i serien och ifall de förekommer hur de används; för att bekräfta eller ifrågasätta de tankebilder vi har av könen?

3.3 Homosexuell reproduktion

Tycker du att homosexuell reproduktion låter som ett avsnitt i SVT:s ”Böglobbyn”?⁴ Ja förvisso, men detta är ett koncept som introducerades långt innan Olle Palmlöf och Sverker Åström slog sig samman för att göra samhälls-tv. I slutet av 70-talet menar organisationsforskaren Rosabeth Moss Kanter i boken *Men and Women of the Corporation* att homosexuell reproduktion, kan även kallas homosocial reproduktion, är det sätt som män i chefspositioner väljer att tillsätta andra män i chefspositioner. Gärna också män som liknar dem själva. Hon förklarar fenomenet med en övergripande rädsla för osäkerheten bland chefer. Osäkerhet om att inte kunna sja om framtiden, osäkerhet att inte bli förstådda, osäkerhet om att tillsätta personer som inte förstår orsak/verkan inom organisationskulturen, men även ett stort behov av att känna diskretion och tillit hos cheferna som (re)produceras in i organisationen (Kanter, 1993:47-68).

Teorin om homosexuell reproduktion kommer till stor del ur att organisationsforskaren Jean Lipman-Blumen 1976 utvecklar en teori som hon kommer att kalla homosocialteori. Vilken pekar på att män i samhället kan fylla nästan alla behov som män har. Männerna besitter de flesta av samhällets maktpositioner och på så sätt behöver de sällan överskrida könsbarriären för att främja sina agendor. Medan kvinnor befinner sig i en situation med avsaknad av makt och behöver därför använda ett heterosocialt tillvägagångssätt för att utträtta samma saker. Alltså gå genom männen för att främja sina agendor (Wahl m fl., 2001).

3.4 Kvinnligt och manligt språk

Att se språket som ett patriarkalt styrmedel är det många forskare som ägnat sig åt, ett tongivande verk är *Man made language* skriven av Dale Spender som kom ut 1980. I boken skriver Spender att i det patriarkala samhället bygger hela den grundläggande strukturen på föreställningen om män som det överordnade könet. Vilket kommer att återges i hela samhällets organiserande av traditioner och sedvänjor. Detta medför att den skapade föreställningen om mäns högre värde blir sann. Vilket i sin tur kommer att ge mannen tillgång till större resurser och mer makt i samhället. Vilket även kommer att få mannen att se ut som överordnad, och det självfödande könsordnings-systemet fortsätter sin gång runt, runt. Sålunda är språket något som helt följer detta. Språket är manligt både i syntax och i semantik. Där syntaxen är formen och meningsbyggnaderna av vilken mening skapas. Medan semantik syftar på den innebörd en ordföljd har. Språket är ordnat så att det alltid är mannen som får förmåner på grund av denna uppbyggnad (Spender, 1998).

Organisationsvärldens språkliga symboler är en del av hela samhällssystemet och följer därför samma mönster som resten av helheten, men med en del vidareutvecklingar och hänryckningar från andra, mansdominerade forum som militär, idrott och pornografin. I boken *Games Mother Never Taught You* som utkom 1977 beskriver Betty Lehan Harragan hur kvinnor uppfattar det manliga organisationsspråket som nästan helt främmande, fullt med dubbla betydelser och hemliga koder. Kvinnan kan komma att känna sig helt utanför den lilla klubben pojkar/männen skapar inom organisationen. Kvinnan lämnas då med få alternativ hur hon skall hantera situationen och i de flesta fall måste hon anpassa sig till de språkliga förhållanden som återfinns på arbetsplatsen (Wahl m fl., 2001).

---

⁴ Böglobbyn är ett samhälls-tv-program som handlar om homosexuella i Sverige som produceras av SVT.

3.5 Klädkoder

I rapporten *Catwalk för direktörer* (2004) tar Magnus Mörck och Maria Tullberg upp betydelsen av affärskostymen för framförallt de män som befinner sig i näringslivets topp. Mörck och Tullberg menar på att bruket av kostym är en del av männens homosocialisation, som tidigare har diskuterats i teorikapitlet. Kostymen markerar en gruppstillhörighet men samtidigt är den hierarkiserande genom att kvalitén på kostymen markerar hur välsittande eller sliten den är (Mörck & Tullberg, 2004:7).

Kostymen är inte bara hierarkiserande den förstärker även mannens maskulinitet genom att den maskerar och försluter kroppen i ett paket av tyg. Till skillnad från kvinnans mer traditionellt kroppsliga klädstil som markerar midja, höfter och bröst. Kostymen uppfattas av männen som en sorts uniform på grund av dess likhet med det militära modet. Den kostym som anses vara det exemplariska plagget är den enkla, välskurna och behärskat mörka kostymen. Kostymen ger fasthet och tydlighet till kroppen som sänder ut signaler om självkontroll och ärlighet (Mörck & Tullberg, 2004:8).

Kostymen anses vara kongenial med homosocialiteten menar Mörck och Tullberg då den skickar ut signaler om likformighet på grund av dess uniformliknande utseende. I miljöer som är oroliga och stormiga kan männen utnyttja dessa kostymens egenskaper för att fixera sin person i den turbulenta värld som exempelvis näringslivets topp men även den politiska toppen erbjuder. Samtidigt som uniformen undertrycker individualiteten kan den framhäva en individs status och maktbefogenheter. Med kostymen kan en individ visa utåt att den tillhör ett företag eller organisation som är mäktig och ”genom att vara lika klädda och av samma kön utgör kostymen ett sätt att kommunicera homosocial gemenskap” (Mörck & Tullberg, 2004:9). För kvinnor inom mäktiga institutioner kan denna homosociala gemenskap som kostymen erbjuder för männen vara ett hinder för dem. Ska man som kvinna klä sig feminint eller maskulint? Vilket av dessa två sätt är fördelaktigt? Ska en kvinna försöka smälta in eller sticka ut med sina kläder inom mansdominerade institutioner?

3.6 Könsstrukturer föder diskriminering

I boken *Könstrukturer i organisationer* (1992) ger sig organisations- och genusforskaren Anna Wahl i kast med att finna och definiera hur genusmönster ser ut och ter sig i organisationer. I undersökningen tittar Wahl på kvinnliga civilingenjörer och kvinnliga civilekonomer. Alltså människor som har en potentiell möjlighet att hamna på ledande positioner inom de organisationer de verkar inom.

För att identifiera könstrukturer i en organisation menar Wahl att man bör beakta tre olika uttryck eller åtskillnader som kan existera i organisationen. Den första är hur den antalsmässiga fördelningen mellan kvinnor och män inom organisationen ser ut. Det andra åtskillnadsuttrycket är den grad av könssegregering som kan återfinnas. Det tredje uttrycket som Wahl anser att man bör studera är hur den hierarkiska fördelningen bland könen ser ut och hur makten därigenom är fördelad. Genom att beskriva organisationen i termer under könstrukturbegreppet anser Wahl att man kommer att kunna jämföra olika organisationer.

Av de granskade kvinnorna i Wahls studie visade det sig att mer än hälften av de tillfrågade någon gång känt sig diskriminerade i sitt arbetsliv. Främst i förhållanden kring befordran och lönesituationer men också vid tillfällen där deras arbete skulle bedömas och de tillfrågade inte tyckte sig få tillräckligt erkännande för det utförda arbetet.

Den övervägande delen av diskrimineringen mot kvinnor upplevdes komma från män inom organisationerna. De män som stod för den största delen av diskriminering kom från den övre parten av hierarkin, alltså män i chefsposition. Men det upplevdes även diskriminering från organisationens externa aktörer. En annan betydande faktor för upplevelsen av diskriminering var

det faktiska antalet kvinnor och män. Om det var en stor del kvinnor på en arbetsplats eller avdelning så upplevdes arbetssituationen mindre diskriminerande. Medan de kvinnor som jobbade med nästan bara män kände sig till större del diskriminerade. Även könet på chefer och överordnade spelar stor roll för om kvinnor känner sig diskriminerade på sina arbetsplatser. Har man en kvinna som överordnad så upplevs det mindre direkt diskriminerande än om man skulle ha en manlig chef (Wahl, 1992:248ff).

3.7 Könsmärkning

Könsmärkning som term och teori kom först till i Rosabeth Moss Kanter's bok *Men and women of the corporation* (1977). Boken beskriver ett storföretag som heter Indsco, vilket är en pseudonym som står för Industrial Supply Corporation. I boken beskriver Kanter situationer och strukturer som påträffas i organisationen. Kanter beskriver hur olika positioner inom organisationen könsmärks som maskulina eller feminina. Framför allt skriver Kanter att chefskap och ledarskap hade stämpelplats med en maskulin stämpel medan kontorsarbetet sågs som en feminin syssla. Med tiden skulle denna könsmärkning komma uppfattas av individer i och kring organisationen som normativ och varje syssla skulle komma att höras ihop med ett visst kön. Vilket dock inte är statistiskt utan när könsstrukturer och segregeringsmönster ändras så kan även könsmärkningen byta kön, och därmed kan klassiskt kvinnliga sysslor bli manliga och vice versa.

Att vara president i USA skulle man klart kunna kalla en maskulint könsmärkt position. En könsmärkning som hitintills aldrig kommit att prövas i verkligheten. Av de 43 presidenterna som USA haft hittills har ingen kvinna lyckats tas fram av partierna. Inte för att vi svenskar är något bättre vi har ju inte heller, i modern tid, lyckats lyfta fram ett kvinnligt statsöverhuvud. Fast i fiktionen har vi nu möjligheten att leka med och analysera scenariot.

3.8 Fyra grundläggande sätt att se på kvinnor i företagsledning

I en artikel som publicerades 1989 i tidskriften *Scandinavian Journal of Management* av sociologerna Mats Alvesson och Yvonne Billing diskuteras det kring kvinnligt ledarskap. Författarna menar att det kan hittas olika utgångspunkter från vilka organisationer och individer agerar i frågan om kvinnor i ledande positioner. De fyra perspektiv Alvesson och Billing pekar på i artikeln är; (1) ett likvärdiga möjligheters perspektiv, (2) ett meritokratiperspektiv, (3) ett perspektiv som ser till vad specifikt kvinnan kan bidra till organisationen, (4) och ett sista perspektiv som uppmärksammar kvinnans alternativa värderingar. Nedan följer en kort genomgång av de fyra synsätten. För att vidare illustrera kontrasten i de olika perspektiven så ställer Alvesson och Billing upp ett dikotomt fyrfältsdiagram med synen på kön i X-led och omtanke för organisation/människa i Y-led.

Figur 1, Fyrfältsdiagram över förhållanden mellan grundläggande synsätt av kvinnan i ledarskapsroll

3.8.1 Likvärdiga möjligheters perspektiv

De individer som sällar sig till det första synsättet angående kvinnan i ledningsposition hävdar att uppväxt och utbildningsval bör ses som de största faktorerna till kvinnors positioner, och att det går att utbilda sig ur de underställda placeringar på arbetsmarknaden som kvinnor ofta hamnar i. Vilket ännu inte har hänt trots att kvinnor i allt större grad utbildar sig i högre utbildningar och som anhängarna av de likvärdiga möjligheternas perspektiv förklarar med att de högre utbildningar kvinnor ofta väljer, inte är gångbara i organisationernas ledning. Kvinnorna är överrepresenterade i humanistiska institutioner men underrepresenterade på handels- och ingenjörsutbildningar. Men även de kvinnor som har samma utbildning och lägger samma tid på arbetet som män, når inte samma positioner som deras manliga motparter. En anledning till att det ser ut på detta sätt är bland annat en stor utbredning av stereotyp tänkande kring kvinnan. Att män kan stereotypisera förhållandet i termer av att mannen skulle vara intellektuellt överlägsen kvinnan eller att han skulle vara mer känslomässigt stabil. Trots motsägningar och frånvaro av bevis hjälper stereotyperna till när män väljer in män till organisationernas ledningspositioner. Stereotyperna verkar inte bara som en ”gatekeeping” funktion utan färgar även den ordinarie verksamheten inom organisationerna. Till exempel vid utvärderingar kan en rapport få ett sämre betyg bara för att individen som utvärderar tror att den är skriven av en kvinna i stället för en man. De grundläggande problemen som håller kvinnor borta från att nå högre positioner inom organisationerna är till största del kulturella strukturer och socialisering in i ett klimat där kvinnan har hamnat under mannen.

3.8.2 Meritokratiperspektiv

Det meritokratiska perspektivets anhängare argumenterar för motstånd mot de irrationella krafter som hindrar samhället att fullt ut använda den potential som existerar inom sig. I en fullständig meritokrati skulle människor kunna färdas upp och ner fritt i den hierarkiska strukturen, endast enligt de meriter personen besitter. Organisationerna skulle endast titta på kvalifikation och bortse från faktorer som kön, klass, etnicitet med mera. Kvinnliga egenskaper skulle kunna ses som en tillgång till organisationen och användas som en rekryteringsfaktor. Till skillnad från de likvärdiga möjligheters perspektiv så bryr sig en meritokrati om maximal effektivitet istället för jämställdhet.

3.8.3 Kvinnans bidrag

Om man ser till att kvinnan faktiskt skiljer sig från mannen, om än lite, så kan detta yttra sig i termer av erfarenheter, värderingar och olika beteenden liksom tankesätt och omväxlande tillvägagångssätt. Då, enligt perspektivet om kvinnans bidrag, så besitter kvinnan viktiga bidragande egenskaper vilka har potential att bidra till viktiga tillskott till managementfältet. Till exempel så påverkar kvinnligt ledarskap till att strukturen i organisationen blir mindre hierarkisk och förändrar klimatet på arbetsplatsen.

3.8.4 Kvinnans alternativa värderingar

I den sista av de fyra sätt att titta på kvinnan i en managementroll så hävdas olikheten mellan könen starkt. Kvinnan anses inte alls dela samma intressen, prioriteringar och grundläggande värderingar som män. Vilket kan förklaras med att kvinnor normalt har socialiserats in i en kultur med privata värderingar med grunder som fostrande, omtänksamhet och känslomässighet med mera. Medan män har socialiserats in i den offentliga sfären där grundläggande värderingar omfattar konkurrens, vilket påverkar att män bland annat uppfattas som starka och att de vågar ta risker. Faktumet att feminitet ofta är definierat i termer om närhet medan maskulinitet definieras med separation gör att könen kommer att fungera olika i ledarskapssituationer (Alvesson, Billing, 1989).

3.9 Medielogik och synlighet i medierna

Dagens medieinstitutioner, precis som vi individer, befinner sig i en värld som är väldigt dynamisk och föränderlig. Det finns många starka krafter i samhället; ekonomiska såväl som politiska som påverkar världsläget åt olika håll och som gör att samhället förändras. Medierna har en central del i dagens samhälle som ”offentlighetens arena” (Gripsrud, 1999:277ff) och det vore konstigt om de inte skulle påverkas av de tidigare nämnda krafterna. Samtidigt som medierna påverkas av olika samhälleliga krafter måste de även anpassa sig till de tekniska framsteg som görs inom den digitala världen något som inte bara får sociala konsekvenser men även kulturella (Gripsrud, 1999:349).

McQuail (2000) skriver att medierna måste ses som en del av ett socialt kraftfält, där innehållet och produktionen påverkas av olika relationer både inom och utanför organisationen. De individer som befinner sig inom organisationen tar beslut där de är tvungna att se till olika restriktioner, krav och förväntningar från flera externa håll, såsom ägarna av organisationen men också de på senare tid utvecklade pr-byråerna. Även de interna relationerna påverkar mediernas innehåll och produktion. Individerna som arbetar inom organisationen har sin syn på sitt arbete och verkligheten och detta behöver inte alltid överensstämma med organisationens syn och mål (McQuail 2000:249ff). Allt detta påverkar vad som anses vara av värde att producera och publicera i medierna, något som vi närmare känner till som medielogiken.

Medielogiken innebär alltså att det som publiceras är det ”som passar mediernas format, dess organisation, interna arbetsvillkor, normer och behov av uppmärksamhet” (Strömbäck, 2000:157). Medier är trots allt vinstdrivande företag och detta innebär att de arbetar efter utprovade och strömlinjeformade format såsom till exempel såpoperor och morgonprogram. Medierna försöker hela tiden utveckla format som attraherar publiken för att hålla uppe sina tittarsiffror men detta leder till en viss likriktning av innehållet i medierna. Denna kommersialisering och likriktning av medierna omformar de texter som visas och publiceras i medierna då medierna ständigt letar efter säljande format för att överleva, samtidigt som det påverkar vilka som syns och hur dessa individer syns i medierna (Gripsrud, 1999:335-343).

John B. Thompson diskuterar i sin bok *Medierna och moderniteten* (2001) den nya synlighet som tv har skapat i den moderna världen. Det som syns i tv når miljontals individer världen runt och denna synlighet ställer nya villkor på dem som vill synas och syns i tv-rutan. Även ”synriktningen” är annorlunda vad gäller tv. Det som syns i tv ses av miljontals tittare men det eller de som syns i tv kan inte se tittarna. Detta skapar enligt Thompson enkelriktade blickar som karakteriseras av en kontrast mellan producenter och publik vad gäller synlighet och osynlighet. Individers och handlingars synlighet har blivit skild från delandet av den fysiska platsen och därmed är synligheten inte underkastad samma villkor som interaktionen ansikte mot ansikte. Denna nya synlighet kallar Thompson för ”medierad offentlighet”, denna nya offentlighet är inte lika lätt att styra vad gäller synlighet. Den visuella framtoningen av individer har nämligen fått en framträdande roll i tv. Det gäller inte enbart att synas utan det gäller även att synas på rätt sätt. Samtidigt skapar denna ”medierade offentlighet” och synlighet en öppenhet som är svår att hantera vad gäller till exempel budskap. Synligheten i medierna går att styra men det sätt som synligheten tas emot av tittarna är inte lika lätt att styra, tittarna väljer själva på vilket sätt de ska tolka budskapet och detta skapar en ”bräcklighet” enligt Thompson hos synligheten (Thompson, 2001:151-186).

Medielogiken styr som sagt vad som publiceras i medierna och hur. Vissa personer och grupper kan komma att gynnas i framställningen och synligheten. Kvinnan har tyvärr fallit utanför denna främjning. I Maria Edströms avhandling *TV-rummets eliter* går det läsa att kvinnorna endast utgör en tredjedel av de medverkande i tv-rutan, resten av de medverkande utgörs av män (Edström, 2006:203ff). Vi tycker därför det är viktigt att plocka fram en serie som handlar om en kvinna där hon utgör det centrala i serien. Det är sällan vi får se kvinnor i ledande ställningar både i

berättelser om verkligheten och i fiktionen. Det är därför intressant att undersöka ur ett genus- och ledarskapsperspektiv hur bilden av en kvinnlig ledare gestaltas och framställs.

3.10 Berättandet i de moderna medierna

Det finns enligt Gripsrud (1999) tre typer av texter; berättelser (filmer), beskrivningar (bruksanvisning) och argumentationer (ledare i tidning). Den text som vi kommer att koncentrera oss på är en text som benämns som en berättelse (Gripsrud, 1999:233). En berättelse är ”en framställning av ett mänskligt (eller människoliknande) subjekt som har ett projekt (vilja, önskan, begär) och som genomlever en kausal kedja av sammanhängande händelser”. Berättelsen kan också ses som en ”kulturell grundform” eftersom den framställer ”meningsfulla förändringar över tid”, den förser oss alltså med information som gör att vi kan förstå förändringar och även lära oss av andras erfarenheter (Gripsrud, 1999: 239-240). Berättandet är alltså ett sätt för individer att förstå samhället och vad som händer i det.

Berättandet i de moderna medierna skiljer sig från den skrivna texten i och med att det audiovisuella mediet har fem kanaler att arbeta med när en berättelse ska förmedlas; bild, grafik, dialog, realljud och musik. Med dessa kanaler går det att gestalta en händelse på helt andra sätt än det skrivna med till exempel olika ljud och ljussättning och det går då att intensifiera en händelse djupare än vad det går att göra med endast ord. Det finns heller ingen faktisk författare som framför berättelsen i film och television utan det är publiken själv som konstruerar och skapar berättelsen av det som den ser och hör (Gripsrud, 1999:256).

Tv-mediet är utan tvekan den viktigaste leverantören av alla slags berättelser och bilder av individer i dagens samhälle, både reella och fiktiva berättelser och bilder, menar Gripsrud. Dock uppträder berättelserna i tv i specifika textsammanhang ”vars struktur präglar både själva berättelserna och vår förståelse av dem” (Gripsrud, 1999:259). Tevens sändningar karakteriseras av ett sammanhängande flöde, *flow*, som gör att de olika programmen och inslagen glider in i varandra och kopplas till varandra. En nackdel med att man ser tevens karaktär av flow är att man lätt bortser från det enskilda programmet menar Gripsrud (1999:263). Tittaren kan antingen fastna i detta flöde av program i teven eller titta på teven utan koncentration, det är därför producenterna måste använda sig av alla de grepp som går att utnyttja för att få tittaren att fastna framför just deras produktion. Vi vill därför med hjälp av dessa tekniska grepp se hur producenterna sätter sin karaktär på serien, men även försöka upptäcka likheter eller olikheter i framställningen. Vilka ämnen väljer producenterna att fokusera på och är dessa ämnen tilltalande för oss som tittare?

4. Syfte och frågeställningar

Vi har nu presenterat vår teoretiska referensram och viktiga begrepp vi använder oss av. Vi kommer nedan att formulera vårt forskningsproblem samt presentera syftet och de preciserade frågeställningarna för uppsatsen.

Syftet med undersökningen är att undersöka hur skildringar av könsroller och ledarskap konstrueras i den första TV serien med en kvinnlig amerikansk president som huvudperson.

Det har tidigare funnits väldigt få tv-serier som har handlat om kvinnliga ledare och förebilder och inga som har handlat om en kvinnlig president i USA. Medierna är en del av individens identitetsskapande i det moderna samhället och vi vill därför undersöka hur berättelser om könsroller och ledarskap har konstruerats i Commander in chief.

4.1 Preciserade frågeställningar

Hur framställs kvinnor och män i serien?

Kan man finna stereotypa föreställningar om kvinnor och män i Commander in Chief, om det finns stereotypa föreställningar vilka är då dessa? Vilka språkliga koder och klädkoder används? Används dessa koder för att förstärka bilden av kvinna/man?

Hur ser organisationen och ledarskapet ut?

Går det att urskilja några könsstrukturer i organisationen? Hur konstrueras ledarskap, är det någon skillnad på det kvinnliga och manliga ledarskapet? Hur reproduceras makten?

Har de olika produktionsteamerna påverkat seriens innehåll och utformning?

Har olika tekniska grepp såsom ljud, ljus, klipp och montage använts av de olika producenterna? Vilka ämnen har tagits upp i de olika avsnitten?

5. Metod och material

I detta kapitel motiverar vi vårt val av metod men ger även en presentation av vårt material och diskuterar vårt urval och vad det gett för konsekvenser. Vi kommer också att presentera vårt analyschema och ge en förklaring till de variabler vi valt att analysera. Slutligen berättar vi hur tillvägagångssättet sett ut och avslutar därefter med en diskussion om reliabilitet och validitet.

5.1 Metod

5.1.1 Val av metod

För att få svar på våra frågor har vi valt att göra en kvalitativ innehållsanalys av tv-serien Commander in Chief. Vanligtvis refererar en innehållsanalys till kvantitativa metoder som mäter det som är synligt för blotta ögat, alltså att man verifierar och beskriver hur mycket en variabel förekommer i en text. Med en kvalitativ modell kan man gå djupare ner i en text för att upptäcka och utforska olika företeelser. Vi kommer att använda oss av en metod som kallas etnografisk innehållsanalys, ECA (Ethnographic content analysis). ECA är en kvalitativ innehållsanalys med kvantitativa inslag där syftet är att upptäcka och beskriva på vilket sätt ett undersökningsobjekt framställs i olika medier. ECA används med fördel när man vill upptäcka och kartlägga ett fenomen och där kvalitéerna är det som är viktigt och inte det som kan räknas. Tekniken är lämplig när man har en text där det som söks är latent och variabeln oftast är mångdimensionell, som i detta fall där kön och ledarskap ska analyseras. Kön och ledarskap är kategorier som kan variera med tid och kontext, och kan därför uttryckas på många olika sätt beroende på situation. På grund utav detta kan det därför vara komplicerat att analysera kategorin med en kvantitativ metod (Altheide, 1996:13).

ECA utgår från ett etnografiskt perspektiv där den reflexiva och högt växelverkande naturen av utredaren, begreppen, datasamlingen och analysen är det centrala för metoden. Metoden följer en återkommande och reflexiv rörelse mellan begreppsutveckling – provtagning – datamaterial, insamling – datamaterial, kodning – datamaterial och analys – tolkning. Målsättningen med denna arbetsgång är att vara så systematisk och analytisk som möjligt. Fördelen med att arbeta med denna metod är att man konstant kan upptäcka nya variabler att undersöka och utveckla, istället för att följa den kvantitativa metodens redan fördefinierade variabler som inte kan ändras. ECA liknar metoden ”grounded theory” men skillnaden mellan dessa är att ECA inte koncentrerar sig på att utveckla teorier utan mer på att den konstanta växelvis verkan mellan teori och datainsamling (Altheide, 1995:16).

Altheides modell består av en process med tolv steg som ska resultera i en skriven rapport. Modellen innebär att man (1) väljer det ämne man vill undersöka. Steg två består i att (2) lära känna det medium/ämne man avser undersöka. Efter att man lärt känna sitt ämne ska man (3) samla in tillräckligt material för att kunna göra ett (4) utkast till teman. Därefter (5) testas det första utkastet mot en liten datamängd. Sedan (6) omarbetas protokollet och efter det (7) skrivs ett teoretiskt ramverk utifrån ämnet. Efter detta moment är det dags att (8) samla in materialet till rapporten och sedan (9) koda materialet. Nu kan man börja (10) analysera det resultat som har hittats och (11) dra horisontella och vertikala slutsatser ur analysen. Till sist kan en (12) rapport eller i detta fall en uppsats skrivas (Altheide, 1995:13).

5.1.2 Kodschemats utformning

För att få uppslag till kodschemat började vi med att titta på serien i sin helhet för att få en uppfattning och en känsla för serien i sin helhet. Därefter började vi arbetet med att utforma kodschemats variabler utifrån vårt syfte och våra frågeställningar. Vi övervägde noggrant utformningen av våra variabler och hämtade inspiration till dem från de teorier som vi läst in oss på men även från olika avsnitt i serien. Vi testade protokollet tillsammans på två avsnitt och därefter gjorde vi korrigeringar men lade även till fler frågor som vi ansåg vara relevanta. Vi fick efter denna korrigering även fram våra teman som genomsyrar hela uppsatsen; könsroller, organisation och ledarskap samt narratologiska grepp. De variabler vi valde till slut att undersöka är:

- Könstrukturer
- Ledarskap
- Maktreproduktion
- Könsmärkning
- Homosocialisation
- Språkkoder
- Klädkoder
- Stereotyper
- Karaktärernas relationer
- Tekniska grepp
- Handlingar, ämnen och sakfrågor

Variablerna stereotyper, karaktärernas relationer, klädkoder och språkkoder svarar på hur kvinnor och män framställs i serien. Variablerna könsstrukturer, ledarskap, maktreproduktion, könsmärkning och homosocialisation berör organisation och ledarskap och svarar på frågor om hur organisationen ser ut ur ett könsperspektiv men även hur ledarskapet har konstruerats i serien. De resterande variablerna ämnen och tekniska grepp svarar på hur de olika produktionsteamerna har påverkat seriens innehåll och utformning.

5.2 Validitet, reliabilitet och vår egen roll i undersökningen

Vid kodningen av avsnitten valde vi att dela upp dessa i hälften var men vi kodade avsnitt ett, nio och 18 tillsammans. Eftersom vi gjorde testkodningarna tillsammans och löste eventuella oklarheter redan vid den kodningen tyckte vi inte att det var några problem att koda var för sig. Vi gjorde även en jämförelse av våra resultat när vi var klara med kodningen och då var det inga betydelsefulla skillnader mellan våra resultat. Eftersom vi hade hela serien som urval tycker vi oss kunna uttala oss ganska korrekt om de bilder av könsroller och ledarskap som producenterna har valt att konstruera i serien. Metoden vi har valt är effektiv i insamlandet av material då det bygger på att man som forskare växelvis reflekterar över teori och datainsamling just för att inte missa några viktiga dimensioner. Att vi har tittat på varje avsnitt minst två gånger gör att vi anser oss säkra på att vi inte har missat något viktigt i vårt material.

Vi har försökt båda att ta en självreflexiv hållning till våra roller i undersökningen och den inställning vi har haft till det vi studerat. Självklart har det egna intresset av att studera något ur ett genusperspektiv bidragit till att resultatet kanske hade sett annorlunda ut om det gjorts av någon som inte är intresserad av genusfrågor. Det faktum att vi är av olika kön kan också ha bidragit till att undersökningen har fått en annorlunda dimension, vi har sett samma saker men ur olika synsätt.

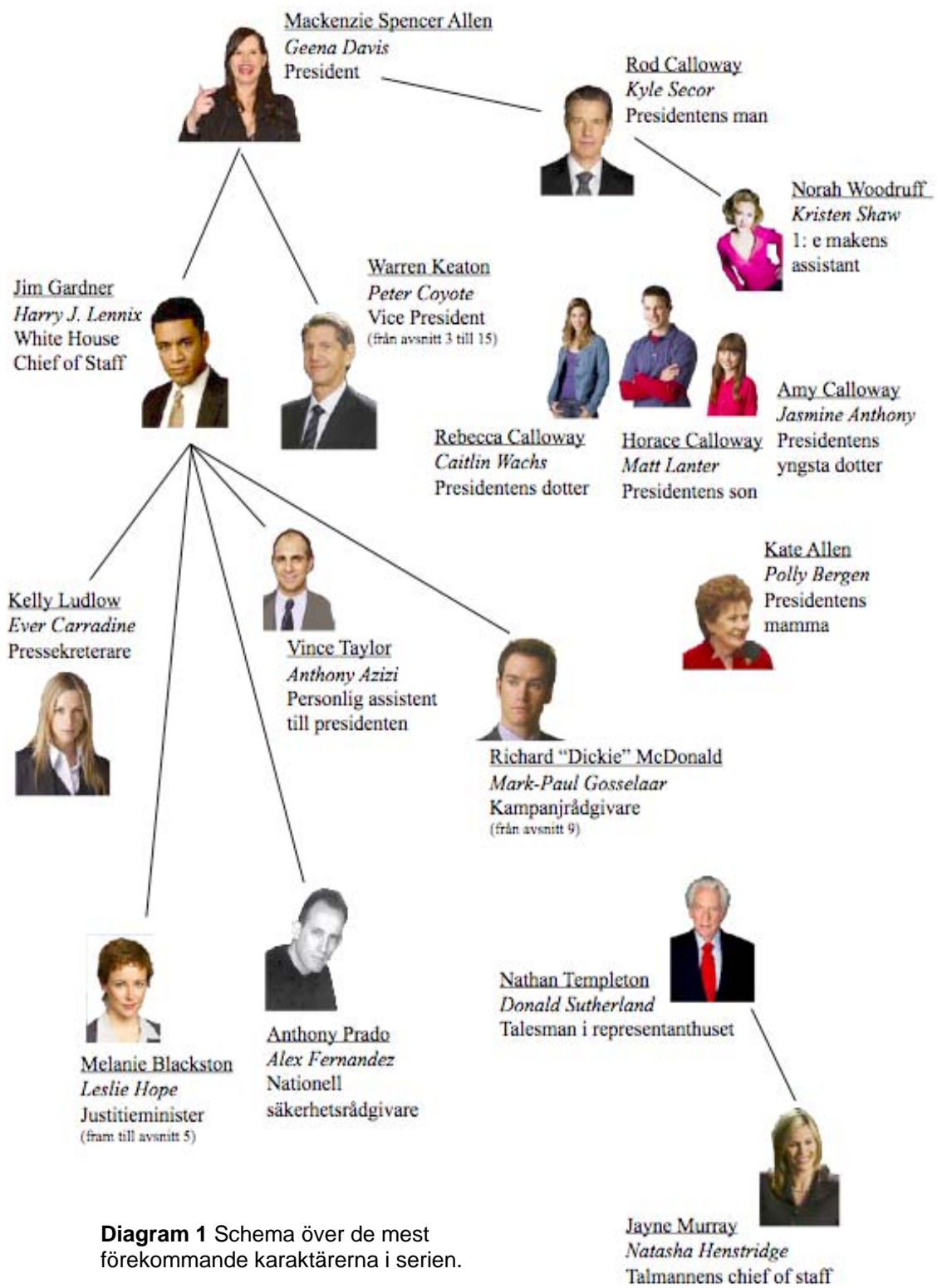
5.3 Urval och material

I valet av material har vi bestämt oss för en tvådelad ansats. Till en början har vi valt att undersöka ett totalurval av *Commander in Chief*. Alltså alla de 18 avsnitt som sändes första gången i USA hösten 2005 till sommaren 2006, i Sverige sändes programmet cirka tre månader senare. Valet av ett totalurval var ett beslut som vi diskuterade fram och tillbaka många gånger, för 18 avsnitt som alla är cirka 42 minuter långa blir en ansevärd tidsperiod. Närmare bestämt runt 756 minuter eller 12.6 timmar och efter att ha tittat ett par varv på serien är den totala tiden något som man helst inte vill medge för någon att vi har spenderat framför en amerikansk dramaserie. Men på grund av den finita tid som tilldelats skrivandet av denna uppsats så funkar inte totalurvalsmetoden om vi skulle närma oss det djup vi strävat efter, därav den tvådelade urvalsansatsen. Det andra urvalet består av ett litet antal, tre stycken, avsnitt som vi utförde en mer noggrann analys på. De tre avsnitten vi plockade ut var ett avsnitt från var och en av de tre huvudproducenterna som hade ansvaret för serien. Alltså, den första episoden från skaparen och den första huvudproducenten Rod Lurie, **avsnitt 1**; piloten. Piloten används ofta för att sätta karaktärer och måla ut landskapet som resten av serien skall verka i. Det andra avsnitt vi valde ut var från huvudproducent nummer två, Steven Bochco. Från honom valde vi **avsnitt 9**; *The Mom Who Came to Dinner*. Detta för att här hade Bochco gjort ett avsnitt och kommit in i arbetet, han valde även att slutföra introduktionen av två nya karaktärer i detta avsnitt. Avsnitt 9 är även det avsnitt som ligger i mitten av serien. Det sista avsnitt vi utförde en djupare analys på är det sista, **avsnitt 18**; *Unfinished Business*. Valet av denna episod gjordes i en första nivå på grund av att det produceras av Dee Johnson, seriens enda kvinnliga huvudproducent, och för att få ett symmetriskt urval, den så kallade ”början-mitten-slutet-modellen”. Men även för att avsnitt 18 är det enda av avsnitten som delvis behandlar könsfrågor.

I den grundare analysnivån tittade vi på analysenheter vilka var relativt snabba att systematisera. Som till exempel hur presidenten var klädd, den antalsmässiga fördelningen mellan kvinnor och män i olika situationer och övergripande sakfrågor vilka behandlades i avsnittet. Men även större övergripande trender vilka troligtvis endast kan urskiljas genom att studera ett relativt stort urval, trender i handlingen och trender i produktionsförfarandet. I djupanalysen ställde vi mer utförliga frågor till materialet. Frågor som i många fall krävde mångfaldiga upprepningar av scen efter scen efter scen efter scen. I målet att finna svaren på de överordnade frågeställningar vi ställt oss.

Andra urvalsmodeller som diskuterades, innan vi till slut bestämde oss, var att ta hälften eller 2/3 av avsnitten eller djupanalysera ett litet antal avsnitt, kanske bara en episod. För att göra en så representativ och korrekt analys av materialet som möjligt kändes det bäst att bita ihop och arbeta sig igenom alla episoder.

Nedan följer en kort resumé av alla 18 episoderna som presenterar merparten av huvudpersonerna och den övergripande handlingen i varje avsnitt men först visas ett schema över alla huvudkaraktärerna (diagram 1). Vi har valt att skriva kort om alla episoder i stället för en generell sammanslagen handling eller mer utförliga resuméer av de tre episoder som vi granskat noggrannare. Detta för att läsaren skall få en så utförlig känsla för serien som möjligt detta trots att det blir ett par sidor extra.

Diagram 1 Schema över de mest förekommande karaktärerna i serien.

Avsnitt 1-Pilot

Serien börjar med att USA:s vicepresident, Mackenzie Allen, spelad av Geena Davis, får beskedet att presidenten har drabbats av en hjärnblödning. Varken presidenten eller staben kring honom vill att Mackenzie skall tillgå som president, då hon varken delar parti eller politiska idéer med presidenten. Den allmänna åsikten om henne är att hon har sin post för att presidenten skall gå hem bättre hos sina kvinnliga väljare. Den person som anses lämplig att ta över den republikanska och manliga fanan är talmannen i representanthuset, Nathan Templeton, spelad av Donald Sutherland, som enligt USA:s efterträdesregler är näste man på tur. Efter att ha suttit igenom ett förolämpande och könsdiskriminerande samtal med talmannen bestämmer Mackenzie sig för att trotsa sin döde presidents order och svära presidenteden.

Mackenzie Allens make Rod Calloway, spelad av Kyle Secor, som arbetade som hennes stabschef, stöter på egna problem. Som historiens första manlige "första dam" blir han installerad i det rosadekorerade kontoret som är presidenthustruns arbetsrum i Vita huset. Rod blir utbytt som stabschef mot den avlidne presidentens förra stabschef, Jim Gardner spelad av Harry J. Lennix.

Ett av de första ageranden Mackenzie Allen gör som president är att skicka den amerikanska flottan, med tillhörande Navy Seals mot Nigeria för att skrämja dem att frige en kvinna som sitter fängslad och på väg att avrättas för otrohet.

Avsnitt 2 -First Choice

Det första stora organisatoriska och politiska beslut Mackenzie Allen står inför är att hitta sig en vicepresident. Det blir en hel del turer kring olika kandidater. Olika aktörer har olika agendor. Antagonisten Nathan Templeton, talmannen, vill ha en viss republikansk kandidat⁵ som främjar talmannens agenda och "läcker" denna kandidat till media som presidentens val. Mackenzies riktiga val är dock den pensionerade generalen Warren Keaton, spelad av Peter Coyote, en demokrat som tidigare gått i val mot henne, som vicepresident för demokraterna. Keaton blir till slut övertalad av Mac att ställa upp. Något som talmannen till alla pris vill förhindra.

Mackenzie befordrar sin före detta talskrivare Kelly Ludlow, spelad av Ever Carradine, till sin nya pressekreterare. Kelly blir till en början överkörd av journalisterna, men med hjälp av den ställföreträdande pressekreteraren och några uppmuntrande ord från presidentens make, Rod, lär hon sig hur systemet funkar och hur hon ska hantera pressen.

En privat men potentiellt väldigt skadlig situation som uppstår i avsnittet är att Mackenzies dotter Rebecca, spelad av Caitlin Wachs, upptäcker att hennes privata dagbok försvinner i flytten till Vita huset. Dagboken innehåller känslig information om mamma, presidenten. Rebecca hamnar mitt i den politiska hetluften och orsakar en potentiell kris, som avstyrs när det visar sig att lillasyster Amy lagt beslag på dagboken.

Avsnitt 3 -First Strike

Nio amerikanska DEA-agenter⁶ mördas i San Pasquale, ett uppdyktat land i Latinamerika. Landets korrupta diktator beordrade avrättningen av agenterna och Mackenzie vill ge sig efter honom men kan inte göra något på grund av bristande bevis. Mac och hennes rådgivare kommer fram till att de måste störta diktatorn genom att förgifta landets kokaodlingar och bomba kokainlaboratorier och på så sätt vända militären emot diktatorn. Efter denna aktion återinförs landets folkvalda president, som för tillfället lever i exil i USA.

Presidentens vicepresidentskandidat, Warren Keaton, gör sig redo för de genomlysningar som görs av kongressen för att han skall bli godkänd som vicepresident. Talmannen får dock ett ess i bakfickan när en kongressman kommer med skadlig information om Warren Keaton

---

⁵ Spelad av Bruce Boxleitner, ni kanske kommer ihåg Luke Macahan eller kaptan John Sheridan i *babylon5*.

⁶ DEA står för Drug Enforcement Agency.

I familjehandlingen får vi följa tvillingarna och hur de bemöts när de kommer tillbaka till skolan. Skolan kryllar numera av både reportrar och säkerhetsvakter. I stället för att sätta in barnen på en privatskola, vilken skulle vara lättare ur säkerhetssynpunkt så vill Mackenzie att hennes barn ska gå i kommunal skola, precis som hon och maken Rod gjort.

Den yngsta dottern får höra av den avlidne presidentens jämnåriga son att nu när hennes mamma är president kommer hon aldrig få se henne igen. När Amy senare försöker gå och hälsa på mamma säger sekreteraren att Mac inte har tid.

Mackenzie ger ett tal till nationen och berättar vad hon tänker göra i San Pasquale. Detta får befolkningen i San Pasquale att störta diktatorn. Kokaböndernas fält skonas men Mac låter luftvapnet bomba laboratorierna som tillverkar droger.

Avsnitt 4 -*First Dance*

Det är Mackenzie Allens första statsmöte. Rysslands president är på besök och Mac får inte ta upp sina hjärtefrågor. Detta för att dagordningen redan är satt av den förre presidenten. Mötet riskerar att överskuggas av seriens antagonist, talmannen Nathan Templeton som har en plan på att få flera medlemmar i presidentens kabinett att avgå samtidigt som statsmötet. Eftersom talmannen ser sig som USA:s nästa president lockar han kabinettmedlemmarna med poster i sin kommande regering. Talmannen ger sig även på presidentens stabschef, Jim Gardner, som i slutet av avsnittet avböjer förslaget

Mackenzie lyckas inte hålla på sina olika hjärtefrågor, som hur Ryssland bryter mot mänskliga rättigheter och har fångslat regimkritiska journalister. Vid en presskonferens konfronterar hon dock den ryska presidenten. Denne tar utfallet illa och ställer in kvällens stora middag. En situation som skulle se väldigt illa ut för det Vita huset

Den första maken, Rod, har uppdraget att underhålla den ryska presidentfrun. De kommer bra överens och Rod anförtror sig åt henne om sina problem att stå vid sidan av sin fru. Det är även hon som, efter ett samtal med Mackenzie, får den ryska presidenten att till slut komma på middagen.

Presidentens tonårsdotter Rebecca vill inte gå på den stora middagen. Hon gör den klassiska "mamma har sagt att jag får" och stannar hemma med en av sin brors killkompisar. Hennes tvillingbror Horace, spelad av Matt Lanter, litar inte på sin polare och ber lillasystern Amy, Jasmine Jessica Anthony, att inte lämna Rebeccas sida på hela kvällen.

Avsnittets stora dilemma uppstår mitt i middagen. Efter ett smäktande tal om kosmonauter och kommunikation ber den ryske presidenten Mac om en dans. En situation som aldrig förut har uppstått mellan supermakterna, kan mäktiga statsöverhuvuden dansa med varandra? Dans blir det av! "Vi är ju världens ledare, vi kan avgöra vad som är lämpligt." Med neråtvänd blick frågar stabschefen pressekreteraren om den amerikanska presidenten för i dansen. Svaret blir, visst för hon!

Avsnitt 5 -*First... Do No Harm*

Avsnittet börjar med att presidenten håller en presskonferens för att presentera sin nya nationella säkerhetsrådgivare, Anthony Prado, spelad av Alex Fernandez. Mitt under presskonferensen får Mackenzie reda på att en terrorist har gripits, med en bomb, på väg in i USA och med en ritning av en skola. Terroristen tillhör terrornätverket Almu Harib, som är kända för att alltid utföra koordinerade terrordåd. Kabinettet antar att terroristmålen är skolor, med tanke på kartan polisen hittat, så jakten på resten av terroristerna påbörjas.

Presidenten vill invadera terroristlägret i Libanon där hon tror sig hitta terroristcellens planer. Medan justitieministern, Melanie Blackstone, spelad av Leslie Hope, vill klassa terroristen som militär fiende och ta i med hårdare förhörsmetoder. Men presidenten vägrar att använda sig av tortyr som förhörsmetod.

På hemmafronten är det Halloween och den yngsta dottern vill gå ut och tugga godis men på grund av terrorhoten blir det inget av, sonen Horace startar bråk i skolan när hans skolkompisar kallar pappan för "mes", Rebecca blir tagen på bar gärning hängandes, i sitt rum, med en kille och Rod får ett jobberbjudande som kommissionär för basebollförbundet.

Mackenzie klarar krisen när hon får fram informationen om de andra terroristerna från träningslägret i Libanon. Militären lyckas fånga alla och avstyra deras plan att spränga ett antal skolor i USA. Justitieministern påpekar att genom att gå in i Libanon så brände USA många broar och många dollar. Särskilt när hon lyckades få fram samma, och mer, information av terroristen de hade i förvar. När presidenten får höra av talmannen att justitieministern beordrat tortyr för att få fram informationen så avskedas hon.

Avsnitt 6 -*First Disaster*

Detta är ett avsnitt som drar paralleller till New Orleans och Hurricane Katrina. En orkan ödelägger Florida, som råkar vara talmannen Nathan Templetons hemstat. Mackenzie och talmannen flyger dit för att ge stöd och att övervaka skadorna.

Som om detta inte vore nog för att göra ett avsnitt, får presidenten även reda på att en oljetanker har blivit skadad utanför Floridas kust och riskerar brytas itu och täcka hela kusten med olja. Mackenzie överväger alternativen att bogsera in fartyget i hamn eller sänka det djupt ute till havs. Templeton och Floridas guvernör vill inte riskera att oljan läcks ut över Floridas kust och förbjuder fartyget att gå in i hamn, men Mackenzie vill inte skjuta problemet på framtiden.

I handlingen om presidentens privatliv överväger Rod att ta arbetet som kommissionär för den amerikanska basebolligan. Rod har inte diskuterat saken med Mackenzie än och ingen annan första gemål har haft ett arbete utanför Vita huset. Det uppstår lite friktion när Rod berättar att han inte trivs med att vara presidentmake och tänker ta jobbet med basebollen

Dottern Rebecca vill vara ensam med killen hon gillar och övertalar sin säkerhetsagent att ge dem lite tid ifred. Övervakad blir hon påhoppad av en massa människor men hon räddas av sin säkerhetsagent, som sedan får sparken av pappa Rod.

Mackenzie försöker göra en överenskommelse med Floridas guvernör. Att låta fartyget gå in i hamn i Florida med utbyte mot fler arbetstillfällen i staten, men guvernören vägrar. Mackenzie kör då över guvernören och använder militären för att ta in den skadade oljetankern till hamn.

Avsnitt 7 -*First Scandal*

Skandalen som uppdragas i avsnitt sju kommer i form av en nyutkommen bok som heter "Stolen Presidency". I boken kryllar det av påhopp mot presidenten. Bland annat avslöjas det att den förra avlidne presidenten, på sin dödsbädd, bett Mackenzie att avgå som vicepresident. Avslöjandet resulterar i en intern kris och protesterande folkmassor utanför Vita huset. Inne i maktens korridorer börjar vicepresidentkandidaten general Keatons förhör inför kongressen, där antagonisten Templeton har kommit över komprometterande uppgifter om Keaton. Vilka talmannen gör vicepresidentkandidaten varse om att han innehar, för att i sista stund välja att inte presentera denna information i kongressförhöret. Talmannen har nu en hållhake på den blivande vicepresidenten

Inne i Vita huset tror man att det är en läcka som spridit informationen om presidenten.

Rod förmodar att det är stabschefen som ligger bakom läckan, och får Mackenzie att konfrontera honom. Stabschefen nekar till detta och lämnar in sin avskedsansökan. Dock visar det sig att det är den döde expresidenten som gett informationen till bokförfattaren. I avsnittets sista scen får stabschefen tillbaka sin avskedsansökan, öppnad. Mackenzie håller en presskonferens där hon erkänner att den förra presidenten bad henne avgå. I presskonferensen säger att hon dock att hon är folkvald och där för det amerikanska folket.

På hemmaplan övertalar Rebecca sin far att få gå på en fest som hennes pojkvän håller. På festen uttrycker pojkvännen önskan att få ha sex med henne. Men Rebecca känner sig inte mogen för

att ha sex än och går därifrån. Tur var väl det för pojkvännen hade en dold videokamera och skulle spela in akten.

Avsnitt 8 -*Rubie Dubidoux and the Brown Bound Express*

Presidentens personliga assistent Vince, spelad av Anthony Azizi, har fått göra ett slumpmässigt drogtest. Vilket ger honom panik eftersom han vet att hans test kommer att falla ut positivt. Inte för några droger utan för att han är HIV positiv. Något han har undanhållit för alla på arbetsplatsen, det tillsammans med hans sexuella läggning. Assistenten övertalar stabschefen att hålla hans hemligheter men på andra vägar har talmannen redan fått reda på att Vince både är gay och HIV positiv. Talmannen planerar ett politiskt utspel för att avslöja detta för att ge sig själv politiska poäng. När detta besked till slut når presidentens öron ber hon assistenten att han skall avgå. Presidenten ångrar sig senare och den homosexuelle assistenten går ut officiellt med sin sexuella läggning och sitt sjukdomstillstånd.

Pressekreteraren Kelly kommer över ett videoband som visar en ung talman Templeton som håller ett rasistiskt tal på ett privat möte i Florida. Bandet använder presidenten för att få Talmannen att inte gå ut med informationen om hennes assistent.

Presidentens make Rod tackar nej till arbetet som kommissionär för basebollförbundet och han får nu ett nytt arbete hos Mackenzie i presidentorganisationen, som strategisk politisk chef.

I familjehandlingen har presidentens son Horaces skolbekymmer och blir haffad med fusk i form av att han laddat ner en uppsats från Internet. Horace kommer undan med en varning, endast för att hamna i ett bråk med sin systers pojkvän för att han hört killen skryta om att han haft sex med Rebecca.

Avsnitt 9 -*The Mom Who Came to Dinner*

Presidentens mamma, Kate Allen, spelad av Polly Bergen, passar på att spendera Thanksgiving hos sin dotter. Samtidigt lägger en oberoende utredningskommission fram ett förslag att en av USA:s större flottbaser bör läggas ned. Flottbasen råkar ligga i Macs hemstat och nedläggningen skulle vara en katastrof för den lokala ekonomin. Mac bestämmer sig dock för att inte lägga sig i nedläggningen.

Rod, presidentens make, kallar in en politisk konsult, Richard "Dickie" McDonald, spelad av Mark-Paul Gosselaar, som skall hjälpa till med att förstärka presidentens profil och analysera opinionsmätningarna. Stabschefen känner sig lite förbigången när Rod undlåtit att berätta för honom om Dickie.

En andra handlingslinje handlar om avrättningen av en dödsdömd kvinna som är efterbliven. En gammal vän till Mac, som är kvinnans advokat hör av sig och ber Mac att benåda kvinnan, Rod avråder henne ifrån att lägga sig i men efter ytterligare påtryckning från sin vän begär Mac att kvinnan ska benådas och istället få livstids fängelse.

Under avsnittet bjuder Mac in de flesta av nyckelpersonerna i serien till Thanksgivingmiddag och avsnittet avslutas med en fin middag i Vita huset där till och med talmannen Templeton sitter med vid bordet.

Avsnitt 10 -*Sub Enchanted Evening (1)* Första delen av det enda dubbelavsnittet i serien

Steven Bochcos mål att införa färre "rädda världen ögonblick" visade sig vara mer ord än handling. I detta avsnitt ställs Mackenzie inför ett ganska stort "rädda världen ögonblick". En amerikansk militärubåt har kolliderat med ett undervattensberg, på ett spionuppdrag, och har nu drivit in på nordkoreanskt vatten. Mackenzie hade ingen aning om uppdraget, för att det blivit godkänt av den förra presidenten och varken militären eller försvarsministern valde att berätta något till henne, något som naturligtvis upprör presidenten.

Det smids en massa planer om hur regeringen ska lyckas rädda de nödställda amerikanska ubåtsmännen. Det övergripande problemet är att Nordkorea absolut inte får upptäcka att det

finns en ubåt i deras vatten. Något som kan resultera i kärnvapenkonfrontation. Det andra stora problemet regeringen stöter på är att den räddningsfarkost som militären använder för att rädda folk i ubåtar är på reparation och kommer inte att kunna frambringas innan luften i ubåten tar slut. Lösningen på detta problem är att i smyg låna en räddningsfarkost av Kina. Vilket kräver en hel del diplomati och eftergifter från USA mot bland annat vapenexport från Kina. Antagonisten Templeton kommer in i avsnittet, för att han spelar golf med Kinas ambassadör, och hjälper till med förhandlandet.

Familjehandlingen handlar mest om hur presidentens dotter, Rebecca, starkt motsätter sig att mamman ska ställa upp i valet om två år. Rebecca vill ha ett normalt liv utan all press de utsätts för som presidentfamilj. De flesta scener utspelas mellan Rebecca och mormor som nu har flyttat in i Vita huset.

När räddningsuppdraget nu är satt i verket går Mackenzie hem för att softa med familjen. Bara för att se att nyheten om den amerikanska ubåten har läckt till Nordkorea och till pressen.

Avsnitt 11-*No Nukes Is Good Nukes* (2) Fortsättning på dubbelavsnittet

Problemet med den skadade ubåten har nu blivit en världsnvyhet och en jättestor politisk fråga för presidenten. I och med att situationen inte är en hemlighet längre drar sig Kina ur och läget verkar hopplöst. USA kan därmed stå framför ett stundade kärnvapenkrig. Presidenten tar hjälp av en gammal vän som är Koreaexpert, som vid frågan om man kan gå till Nordkorea och be snällt om hjälp, anser detta dåligt då nordkoreanerna säkert skulle dra ut på det och låta besättningen dö i hopp om att komma över hemligt material på båten.

Under tiden skjuts ett amerikanskt spaningsflygplan ner över Nordkorea och talmannen vill att Mac ska visa tänderna. Till Rods förvåning håller Mac med, hon menar att hon inte kan låta en översittare bestämma över dem för då står det andra på kö.

Till sist beslutar Kina att låna ut sin räddningsubåt om USA inte avslöjar för någon att de har hjälpt till. Kina skickar in ett obeväpnat amerikanskt fartyg med räddningsubåten fäst under ytan. Nordkorea går med på att inte attackera om USA gör en offentlig ursäkt Efter en plågsam väntan på att räddningsuppdraget ska lyckas får Mac besked om att besättningen är välbehållen och vill tacka henne via videolänk. Alla i krisrummet säger att det är en ära att lyda under henne.

Mac inser genom beprövningarna att Templetons inriktning och ledarstil är diametralt olik hennes och hur landet skulle komma att styras om han var president. Hon bestämmer sig för att ställa upp på omval.

Avsnitt 12-*Wind Beneath My Wing*

Presidenten och talmannen åker till Kalifornien för att inviga ett bibliotek till äran av den avlidne expresidenten. Under tiden som presidenten utför sina besök tas Air Force One, presidentens egna flygplan, och dess besättning som gisslan av en man som kräver att få prata med presidenten personligen. Mannen hotar att spränga sig själv och planet i luften om han inte får sin vilja igenom. Hela historien kommer snart ut till pressen och det bildas ett stort medieuppbåd. Anledningen till att mannen, som är en amerikansk exmilitär, har tagit flygplanet som gisslan är att hans fru är sjuk och staten har dragit in hans sjukförsäkring. Han vill tydligen att Mackenzie skall göra något åt saken. Det hela löser sig när presidenten ringer upp "terroristen" och säger åt honom att han sviker sitt land och att hon kommer att döda honom om han inte drar sig tillbaka.

Talesmannen, för att främja sina planer på att bli USA:s nästa president, gör ett politiskt utspel där han hoppar på presidenten och säger att hon inte kan fatta några viktiga beslut utan sin man. Han säger att Amerika bör vara glada för att de har två till priset av en på presidentposten Mackenzies mamma stannar hemma och är barnvakt. Tvillingarna kör en list mot mormor och får henne att gå med på att de kan bjuda över lite kompisar till Vita huset. Det blir en liten oskyldig fest, förvisso ett par öl, men helt barnvänligt med det lilla undantaget att Horace får med

en flicka in i det Ovala rummet, presidentens kontor.⁷ Vad som sen blir ett problem är att när vännerna har gått hem visar det sig att *the Gettysburg Address*, ett tal Lincoln höll efter slaget vid Gettysburg, saknas ur en monter i Vita huset. Efter lite panik och runtspringande till personerna på "festen" visar det sig till slut att det är lillasyster Amy som har gömt talet för att få lite uppmärksamhet.

Avsnitt 13-*State of the Unions*

Mackenzie förbereder sig för att ge "*the State of the Unions*", ett nationellt tal som normalt ges i början av året inför den samlade makten i USA, alltså representanthuset och senaten. Under tiden är hennes make Rod ute på representationsuppdrag och hamnar i en pinsam situation med en praktikant. Han snubblar till vid praktikanten och pressen förevisar det hela på ett sätt som ser ut som att han tafsar på henne. Så klart blir det ett stort medieuppstånd.

Presidenten har även lämnat in ett lagförslag till kongressen vilket skulle hjälpa en massa hemlösa i USA. Talmannen Templeton vill sabotera hennes förslag genom att göra ett tillägg till lagförslaget, vilket leder till att Mac lägger veto på sitt eget förslag.

Det framkommer till slut att praktikanten hade spetsat Rods drink med Ketamin, ett bedövningsmedel som används på djur, för att skapa rubriker. Bakom det hela ligger demokraterna. Efter att det hela uppdragas tvingar Rod den demokratiska partiledaren att ge en offentlig ursäkt.

Presidenten håller *the State of the Unions*, ett tal som traditionellt hålls framför kongressen, från Vita huset. Detta retar talmannen som tycker att hon spottar historia i ansiktet.

Avsnitt 14-*The Price You Pay*

Nu är det dags att ersätta platsen som justitieminister, presidenten nominerar sin gamla vän Carl Brantley, spelad av Adam Arkin. Så klart kan inte antagonisten hålla sig från att ställa till med bus och talmannen gör allt han kan för att presidentens kandidat inte ska klara ventileringen i senaten. Talmannen rotar fram gamla rättsfall där Carl Brantley har beviljat villkorlig dom och där brottslingarna sedan gått ut och begått brott. Något som gör att presidentens kandidat anklagas för att ha för mjuk inställning till brottslighet. Ventileringen blir smutsigare och smutsigare så presidenten svingar fram en röstning i senaten, vilken blir fördelaktig för kandidaten.

I en sidohandling störtar ett amerikanskt militärt fraktflygplan över Pakistan. I planet fanns 100 stycken "*block3 Stingermissiles*", handhållna raketgevär. Gevären saknas såklart när det skickas en trupp för att lokalisera vraket. Presidenten väljer att inte personligen ta hand om detta problem utan låter sin vice president använda sin militära expertis för att lösa situationen. Han får tillbaka raketgevären genom att skicka CIA på en internationell vapenhandlare.

I familjehandlingen väljer Rod att lämna sina politiska uppdrag för att fokusera på familjeliv och presidentens mamma, som har varit försvunnen hela dagen, kommer hem och visar upp sin pojkvän.

Avsnitt 15-*Ties That Bind*

Presidentens ögon vänds nu mot en nationell angelägenhet. Det har uppstått oro i det närliggande Prince Georges County i Maryland på grund av en hel del ouppklarade mord. Presidenten ber senatorn i Maryland göra något åt saken men inget händer. Som en extra krydda på avsnittet är just Prince Georges County därifrån presidentens stabschef kommer ifrån. Presidenten löser oroligheterna genom att skicka in federala trupper in i Prince Georges County.

Talmannen lägger in ett lagförslag till senaten förslaget berör våld inom familjen och hur det skall förhindras genom strängare straff och mer fängelser. Ett förslag som Mackenzie hotar att lägga sitt veto emot. Men hon behöver inte det för att vicepresidenten går in i senaten och röstar, till

---

⁷ Kul för honom, hans syster har fått hängla med ett par killar men det är den första tjejen för honom.

talmannens stora förtret, emot förslaget. Kort därefter ber vicepresidenten Mac att bli avsagd sitt ansvar för att hans fru är sjuk i cancer.

Avsnitt 16 - *The Elephant in the Room*

Presidentens blindtarm brister uppe i luften på Air Force One, vilket medför oväntade problem för Mac. För utan en vicepresident blir det talmannen, Nathan Templeton, som får kliva in och bli tillförordnad president under tiden Mackenzie är nersövd för operation.

Under tiden handikappar en pågående flygstrejk landet under Memorial day, en amerikansk högtid där många passar på att resa. Templeton, som stornjuter av att ha presidentmakten och vill påverka inför för det stundande presidentvalet, en fördelaktig image av honom, tvingar fram ett godkännande av det senaste fackliga förslaget, en makt den amerikanska presidenten har och förmår parterna att hålla beslutet i minst 60 dagar. Något som Mackenzie tidigare i avsnittet sagt sig inte tro på. Efter en lång väntan på sjukhuset får familjen äntligen träffa Mac som klarat blindtarmsoperationen utan några större komplikationer.

Avsnitt 17-*Happy Birthday, Madam President*

Det är presidentens födelsedag, fast det är inget hon gillar att bli påmind om. Så i stället för en present får hon ett gisslandrama på halsen. En militant kurdisk separationsgrupp har tagit amerikanska medborgare som gisslan i ett hotell i Turkiet. Terroristgruppen släpper alla i hotellet förutom de 25 amerikaner som befinner sig på platsen. Efter att ha avrättat en amerikan ställer terroristgruppen kravet att den turkiska staten ska släppa kurdiska fångar i utbyte mot gisslan. Mac skickar in ett SWAT-team i hotellet som skjuter ihjäl terroristerna och räddar den amerikanska gisslan. Samtidigt påbörjas arbetet att välja ut kandidater till vicepresidentposten. Dickie har många synpunkter på vem presidenten ska välja ut eftersom resultatet kommer att påverka hennes chanser att bli omvald. Dickie vill att hon skall välja en kandidat som kan garantera ett stort antal röster i senaten. I slutet av avsnittet frågar presidenten sin stabschef om han kan tänka sig att ställa upp som vicepresident.

I hemmahandlingen avslutas avsnittet med en överraskningsfest till presidentens födelsedag. Mac får reda på att dottern Rebecca, som under ett par avsnitt har chattat med en kille, via en sms-chattmaskin, faktiskt har chattat med talmannens nya praktikant.

Avsnitt 18-*Unfinished Business*

Sista avsnittet börjar med att presidenten förbereder sig för en debatt som hålls på ett universitet för att få unga amerikaner att gå och rösta. Under förberedelserna får presidenten reda på att en högt uppsatt politiker i Illinois har dött. Detta gör en ingång för att åter öppna upp diskussionen om ERA⁸, Equal Rights Amendment. ERA är ett tillägg till USA:s konstitution som är skrivet för att göra det amerikanska samhället mer jämlikt. ERA har ratificerats i 35 av USA:s stater men blivit blockerad i en del av de stater som inte ännu har godkänt förslaget. Det behövs endast tre stater till för att få igenom förslaget, som skrevs redan på 20-talet.

Templeton väljer att gå ut officiellt med sin kandidatur till nästa presidentval och förvandlar debattkampanjen, som är avsedd att få folket att rösta, till den första presidentdebatten.

På hemmaplan blir presidentparet ombett att ställa upp på en artikel om sitt äktenskap. Det kommer som en överraskning att journalisten som skall skriva artikeln är pressekreteraren Kellys exman. Rebecca möter till slut sin chattkompis som blir väldigt överraskad att det var presidentens dotter han hade chattat med.

---

⁸ ERA, Equal Rights Amendment, är ett förslag till ett tillägg i den amerikanska konstitutionen. Denna garanterar likhet inför lagen utan hänsyn till vilket kön man tillhör. Förslaget skevs redan på 20-talet och har varit uppe för ratifikation flera gånger under åren men det har blockerats i olika kommissioner runt om i USA:s stater (wikipedia:b).

6. Resultat och analys

I resultat och analysdelen av uppsatsen redovisar vi våra observationer och ger oss i kast med att analysera dessa. Kapitlet är uppbyggt kring de tre temaområden vi bygger vår uppsats kring. I resultatredovisningen väver vi in citat från serien för att illustrera relevanta situationer och tankar. Citaten är på engelska för att vi inte ville att språkets nyanser skulle försvinna i våra översättningar.

6.1 Könroller

6.1.1 Bekräftandet av tankefigurer kring genus

För att kunna analysera hur könrollerna i serien ser ut valde vi att titta på detta ur begreppet stereotyper. Vi märkte att det användes stereotyper av både män och kvinnor ganska friskt i testavsnitten så då valde vi att operationalisera frågan om könroller med stereotyper.

Vi fick fram att det används manliga stereotyper vid ett antal tillfällen under seriens gång. I det första avsnittet använder talmannen bilden av män som auktoritära då han menar på att en kvinna inte kan leda ett västerländskt land för att de islamiska ländernas makthavare skulle ha svårt att ta en kvinnlig president på allvar. Talmannen menar också att en president måste vilja ha makt och veta vad som ska göras med denna makt, vilket en kvinna inte har någon kunskap om. I ett annat avsnitt som handlar om nomineringen av vicepresidenten använder sig General Keaton också av bilden av en beslutsam och auktoritär man. General Keaton menar att presidenten vill ha honom som vicepresident för att hon behöver hjälp med ”*the John Wayne front*”, alltså att presidenten behöver hjälp av en stark och beslutsam man. I samma dialog uttrycker generalen även att arbetet hon erbjuder honom måste vara värt något för honom om han ska kunna anta erbjudandet, vilket han formulerar med följande ord:

(Keaton)   *-If you want a man who's worth a damn in this job, you've got to make this job worth a damn...no offence.*

(Dialog mellan general Keaton och Mac i avsnitt 2)

General Keaton vet att han använder sig av bilden av en stark och hårdhudad man då han i slutet av sitt svar till presidenten säger åt henne att hon inte ska känna sig förnärmad av hans ord.

I avsnittet där det kommer fram en bok som avslöjar hur den nya presidenten tog beslutet att gå emot den förra presidentens önskan, får tittarna se hur Rod tar sig an uppgiften att gå igenom de anklagelser som görs mot den nya presidenten och hitta eventuella luckor i boken. Vi tolkar detta som att mannen tar upp kampen om sin kvinna och är beredd att strida tills han faller för att försvara henne. Kvinnan behöver en man som håller henne i handen för att klara sig helskinnad i världen.

En annan manlig stereotyp hittade vi i Mike, killen som träffar Rebecca, som porträtteras som en sexhungerig man. Mike är endast ute efter att ha sex med Rebecca vilket avslöjas genom att han, när Rebecca vägrar ha sex med honom, betar sig nonchalant och avvisande mot henne. Manliga stereotyper finns också bland de många principfasta militärer som visas upp i de avsnitt där militären kallas in för att lösa situationen. Militärerna framställs som väldigt beslutsamma och att de håller hårt på sina principer.

Ytterligare en manlig stereotyp är Dickie som dyker upp efter ungefär att halva säsongen har passerat. Dickie är en framgångsrik PR-kille som använder sina förmågor väl. I ett avsnitt berättar han hur han i sitt första uppdrag lyckades få en senator vald trots att senatoren tidigare under kampanjen hade uttalat sig om en viss reporters bröst. Samma reporter kan sägas utgöra stereotypen av den lösaktiga kvinnan. Reportern framställs som lösaktig eftersom tittarna får reda på att anledningen till att senatoren nämnde hennes bröst var för att hon hade ett sexuellt förhållande med honom. Något som Dickie inte visste, han tar dock tillfället i akt och får reportern att stanna ombord Air Force One tillsammans med honom så att de kan ha sex. Dickie är också en man som anser att utseendet och framställningen är viktigt för politiker och deras anställda. Så för att undersöka hur Kelly ligger till hos röstarna kör han några opinionssiffror på henne:

- (Dickie) *-About your numbers.*
 (Kelly) *-My numbers.*
 (Dickie) *-Yeab, you are testing in the eights and nines on warmth and relate-ability. Good stuff, but you're lower than I'd like on judgement and confidence.*
 (Kelly) *-What?!*
 (Dickie) *-We need to talk about your hair, drop the girl-next-door look, and go more sexy and sophisticated.*
 (Kelly) *-Is it really my hair that needs to be sophisticated in this job?*
 (Dickie) *-Wardrobe and makeup too, there is a reason that no one has done a style piece on president Allens new pressec, you need to change that.*

(Dialog mellan Kelly och Dickie i avsnitt 9)

I avsnitt femton får vi bekanta oss med en stereotyp från den homosexuella världen. Kelly har varit och köpt nya skor som hon ska ha till Vincens bröllopsceremoni och när hon träffar på Vince och hans partner, uttrycker partnern att hennes skor är ”gorgeous?”. En bild vi tittare brukar få se i medier av homosexuella män är att de är väldigt intresserade av mode och kända designers. Scenen med Kellys skor anspelar på denna föreställning av homosexuella män.

Vad gäller kvinnliga stereotyper så har vi en stereotyp i First ladys stabschef. Nora som hon heter är en kvinna som är intresserad av det som en kvinna antas vara intresserad av; kläder, mat och det sociala livet. Antagligen är det för hennes intresse i dessa ämnen som Nora har lyckats i sin position som koordinator för presidentens fru och i detta fall make. Nora och Macs mamma är ganska lika varandra och har samma intressen så när de två möts hittar de varandra direkt. De två ses samtala med varandra i flera scener under seriens gång.

Presidentens dotter Rebecca porträtteras som en konservativ kvinna som är ganska typiskt kvinnlig i sina handlingar, hon skriver till exempel dagbok något som endast kvinnor brukar göra. Det utspelar sig en intressant scen då Rebeccas dagbok hittas efter att den varit försvunnen. Det visar sig att Amy den yngre systemen har haft den och när hon kommenterar innehållet i den och frågar vad ”*virgin*” betyder försvinner männen från rummet och låter kvinnorna prata ifred om dagböcker och så vidare. I ett annat samtal mellan modern och Rebecca diskuteras en kvinnas oskuld. Mac har fått reda på att det går rykten om att Rebecca haft sex med Mike och hon ger Rebecca råd och en andra syn på ämnet. Mac berättar att hon inte är ”*prude*” och att hon inte var oskuld när hon gifte sig. Här visas det att dottern och modern har ganska skilda åsikter om hur en kvinna ska vara. Mac är ganska liberal medan dottern är väldigt konservativ i sina åsikter.

En andra kvinnlig stereotyp finns i presidentens mamma. Mamman dyker upp i Vita huset inför Thanksgiving och hon har med sig alla presidentens favoritrecept, mamman är fullt inställd på att hon ska laga middagen till högtiden. Mamman berättar för Mac att hon vet hur hon ska hantera de anställda i Vita husets kök då hon är van vid storkök eftersom hon äger en restaurangkedja. Mamman betar sig som en typisk kärnfamiljismormor; hon bakar, lagar mat och tar hand om barnen. Mormodern visar sig dock ha varit en mer uttalad feminist på 70-talet, vilket kommer fram under ett samtal mellan henne och presidenten. Under samma samtal nämns en massa gamla amerikanska feministiker, såsom Gloria Steinem och Alice Paul som fick igenom den kvinnliga rösträtten i USA 1920, men även Betty Ferdan nämns. Presidenten minns att hon sett Gloria Steinem med sin mor 1974 och hur mamman då hade haft på sig en massa pins och klistermärken med feministiska budskap. Presidentens mamma berättar att hon slutade använda dessa för att hon inte ville skämma ut sin make. Sedan berättar hon för Mac hur det var att vara feminist på 70-talet:

(Mamma) *-They called the women who supported the ERA men haters, the truth is we loved men; we just wanted them to love us back equally.*

(Dialog mellan Mac och hennes mamma i avsnitt 18)

Här kommer myten om att en kvinna måste beakta mannen framför sina egna intressen. Mamman är tvungen att ge upp sina tankar, delvis, för att inte ta alltför mycket plats i samhället och inte skämma ut sin make. Det är en gemensam gammal tankeföreställning om att kvinnan måste stå bakom mannen och inte uttrycka sina åsikter fritt som kommer fram i denna scen mellan presidenten och hennes mor.

Vad gäller Mac framställs hon som en väldigt saklig och beslutsam kvinna, egenskaper som inte direkt förknippas med en kvinna. När diskussionen pågår mellan Mac och den förre presidentens stabschef och justitieministern tar Mac upp fördomen om att kvinnan är känslös och velig och att en kvinna då inte kan vara Commander in chief, något hon anser vara befängd. Men tittarna får se en känslös sida hos Mac ibland också. Som när presidenten får reda på att ett antal amerikanska agenter har blivit skjutna i San Pasquale och att det antagligen var tänkt som en avrättning, då de har blivit skjutna i huvudet. I scenen zoomas bilden in på Mac och tittarna får se en chockad och tagen president. Andra exempel på stereotyper om kvinna är att hon är den omhändertagande kvinnan. Denna egenskap får tittarna se hos den kvinnliga säkerhetschefen som tar hand om Rebecca under barnens första omtumlande dag på skolan efter att deras mor har blivit president. Även Mac får visa upp den omhändertagande kvinnan under samma avsnitt. Pressen rapporterar från barnens skola och då blir Mac rasande arg och ber pressen att inte rapportera om hennes barn:

(Mac) *-This is not Mac the president talking, this is Mac the mother...don't mess with my kids.*

(Dialog mellan Mac och presskåren i avsnitt 2)

När en trolig terrorist omhändertas av polisen och det blir tal om att en skola har blivit bombhotad blir alla föräldrar i landet oroliga. De flesta föräldrar väljer att låta sina barn stanna hemma för att undvika riskerna med att just deras skola ska bli attackerad. En anställd från gentlemannastaben frågar presidenten om råd, ska han meddela sin dotter att barnen ska stanna hemma från skolan eller inte. Mac svarar att hon inte kan ge råd i en sådan fråga, det är upp till hans dotter att bestämma det. Vi tolkar det som att Mac svarar ur en mors synvinkel och inte en presidents synvinkel. En annan kvinna kan inte bestämma vad som är bäst för ens egna barn. Här skiljer Mac på sitt presidentskap och sitt moderskap.

Ett antal gånger berörs kvinnans utseende och kropp och att kvinnan hela tiden måste tänka på sin vikt. Under två avsnitt visas det scener där Mac ses träna. En kvinna måste träna fysiskt för att kunna hålla sig i form. När presidenten dyker upp för att äta frukost i ett annat avsnitt frågar hon butlern vad han har att erbjuda. Butlern svarar att han har kakor att erbjuda, på vilket presidenten svarar att hon har ”*a gown to fit in tomorrow*”. Även presidentens mammas utseende kommenteras. När talmannen berättar för sin fru att de har blivit inbjudna att fira Thanksgiving i Vita huset nämner han att Macs mamma är på besök. Talmannens fru kommenterar att hon anser presidentens mamma vara attraktiv för sin ålder, vilket talmannen inte håller med om utan han anser att hon är alldeles för spacklad och har för mycket rosa på sig.

Vi hittade även några scener där kvinnan direkt framställs som underställd mannen. Till exempel när tittarna för första gången får bekanta sig med talmannens stabschef som är kvinna. När talmannen stiger in i rummet tilltalar hon honom som ”*boss*”, ett tecken på att det är han som är den som styr i deras kontor. Det finns några gånger till under seriens gång som hon tilltalar honom med det ordet. I avsnittet där den ryske presidenten är på statsbesök i USA visas en presskonferens där de båda presidenterna berättar om sina förhoppningar av sitt möte. Tidigare i avsnittet har den nationella säkerhetsrådgivaren avgått och en journalist frågar därför presidenten om hennes förmåga att leda. Presidenten hinner inte svara på frågan förrän den ryske presidenten menar på att det inte är presidentens förmåga att leda som kvinna som är problemet utan att det är rådgivarens förmåga att bli ledd av henne som är problemet. I samma avsnitt tampas de båda föräldrarna om sin auktoritet vad gäller barnen. Rebecca vill inte vara med på middagen som hålls för den ryske presidenten och när hon ber sin mor om lov att inte närvara svarar presidenten att Rebecca får göra som hon själv anser är klokast, ovetandes om att Rod tidigare under dagen insisterat på att Rebecca ska vara med på middagen. När detta uppdagas blir Rod arg och menar på att när det gäller uppfostran av barnen så borde hans åsikter ha betydelse, trots att hans politiska råd till Mac inte har betydelse längre. Rod som är en maktlysten man ser till att han i alla fall har makt att bestämma över barnens uppfostran då han inte längre får vara en del av Macs politiska team.

Under några scener visas systerskapet mellan kvinnor upp. Den förre presidentens fru ger sitt stöd till Mac, den första kvinnliga presidenten, och hon säger till Mac att hon ska ge ”*the bastards a hell of a speech*” men att hon även ska hedra hennes mans minne i sitt första tal till senaten. Mac får även stöd som kvinna av en annan kvinna när en kvinnlig senator uttrycker sin stolthet över att den nya presidenten är en kvinna. Kvinnor framställs som goda problemlösare när presidenten möter den ryske presidentens fru. Mac och den ryske presidenten kan inte komma överens i två punkter men när Mac och den ryska presidentfrun pratar förnuftigt med varandra löser de problemet utan några som helst diskussioner. Detta kan dock även vara ett försök att visa att kvinnor är förnuftigare än män ibland när det gäller att kompromissa.

I avsnittet som handlar om det ryska statsbesöket uppstår det ett problem när det gäller de gamla könsrollerna. Den ryske presidenten bjuder upp Mac till dans, något som hennes stab inte anser är lämpligt. Vanligtvis är det ju mannen som leder i dansen men det är ju omöjligt för den amerikanska presidenten att ledas av den ryske presidenten, här anspelar producenterna mycket på det symboliska i dansen. Presidenten tycker inte att det är något att hänga upp sig för och hon tackar ödmjukast för uppbudningen och de två presidenterna stiger ut på dansgolvet. Men hur slutar det då, jo, Mac är den som till slut leder i den första dansen mellan två statsöverhuvuden.

I det avslutande avsnittet använder sig Dickie av en gammal tankeföreställning om kvinnor när han diskuterar med Kelly vilka kläder presidenten bör ha på sig vid förevigandet av henne som president på duk. Presidenten och Kelly har då diskuterat vilken konstnär hon ska välja för sin målning. Dickie menar på att presidenten måste ha på sig antingen kjol eller klänning:

- (Dickie) *-She should definitely wear a dress or a skirt.*
(Kelly) *-Why? Cause she is the first president with hot legs?*
(Dickie) *-No, so she is perceived as strong but feminine. I know it sucks, but I'm right.*

(Dialog mellan Dickie och Kelly i avsnitt 18)

Dickie lyfter här fram att det är viktigt för en politiker att tänka på hur de framställs vad gäller alla sammanhang. Dickie menar på att presidenten måste utnyttja faktumet att hon är kvinna trots att hon egentligen inte borde behöva göra detta.

De framställningar av kvinnor och män som diskuterats i detta avsnitt är tydliga exempel på hur det i serien bekräftas en hel del tankar kring kvinnan och mannens ställningar i samhället och vad de bör göra och inte göra. Kvinnan framställs som underordnad mannen i flera situationer under seriens gång och inte kapabel att vara självständig, bestämd och saklig. Dessa egenskaper kan endast besittas av en man som vi anser bekräftas av de scener vi har plockat fram. Kvinnan ska istället vara den omhändertagande individen som har hand om de sociala bitarna av hushållet. På grund av kvinnans känslighet kan hon inte leda ett land då hon anses vara mjuk i sitt ledarskap och inte ta korrekta beslut i svåra lägen. Isärhållandet av könen bekräftas i serien genom att den visar att kvinnor inte hör hemma i politiken och framförallt inte som politiska ledare, de kan på sin höjd bli ledare för som i det här fallet den sociala delen av ett presidentskap.

6.1.2 Ifrågasättandet av tankefigurer kring genus

Även om det finns en del stereotyper från både den kvinnliga och manliga sidan tar serien upp en hel del försök att bryta mot dessa könsstereotyper. Försöken hittas oftast i dialoger som i till exempel ett samtal mellan den förra presidentens fru och Mac:

- (Expresidentens fru) *-Mac, you are the first female president...if Moses had been a woman leading the jews in the desert she had stopped and asked for directions, they had been in Israel in a week.*

(Dialog mellan Mac och expresidentens fru i avsnitt 2)

Ett försök som vill visa att en kvinna kan vara en bra ledare trots att hon inte är man. På grund av andra egenskaper än mannen kan en kvinna ibland vara en bättre och förnuftigare ledare än mannen.

Ytterligare ett försök att bryta mot kvinnliga stereotyper i pilotavsnitt är scenen där talmannen säger till Mac att hon borde vilja bli president för att hon vill ha "the power to control the universe", något som hon inte anses av talmannen att ha då men när de träffas igen i slutdebatten i sista avsnittet säger han att hon nu har förstått att makten är det viktigaste för en president. Detta visar på att en kvinna kan hantera makt och vill ha makt.

Ett annat försök att bryta mot kvinnliga stereotyper är när Mac får reda på att presidenten har fått en hjärnblödning. Mac är fullt besluten om att ta posten som president. Presidentens stabschef och justitieministern ber henne dock att avgå, Mac tolkar det som att de inte tror att hon kan leda landet och ännu mindre vara Commander in chief, militärens överbefälhavare. Mac förklarar dock att hon inte är den känslosamma och obeslutsamma kvinnan och att hon visst kan vara en

kompetent president. Det finns även en tillbakablick där Mac träffar ordföranden för miljöutskottet strax innan presidentens död. Ordföranden menar att kvinnor tänker annorlunda än män och Mac skulle bara vara en tillgång för dem:

(Ordföranden) *-The department of interior would very much welcome a woman's point of view, women are much more environmentally friendly.*

(Dialog mellan Mac och ordföranden för miljöutskottet i avsnitt 2)

När Dickie dyker upp i serien och presidenten beslutar sig för att hon ska ställa upp i nästa års presidentval, meddelar hon Dickie att hon vägrar att bli en produkt av Dickie. Det framkommer att presidenten är medveten om att utseendet är en del av kvinnan men hon vägrar att bli omstyld och få råd om hur hon ska klippa sig och klä sig. En annan politiker som också bryter mot kvinnliga stereotyper och som framställs med mycket integritet och makt är en kvinna från Florida. Kvinnan klär sig och handlar som en kvinna men är väldigt självsäker och bestämd. Hon är inte heller rädd för talmannen, som är en man med mycket makt och kontakter, och hon sätter honom på plats och säger att hon är sin egen kvinna, han kan inte bestämma vad hon ska ha för åsikter. Istället för att kvinnan sätts på plats är den mannen som blir satt på plats i denna scen..

Det finns även försök till att bryta mot manliga stereotyper. Rod är efter några avsnitt en man som försöker bryta mot de typiskt manliga egenskaperna. Han börjar efter ett tag ta sig an rollen som den omhändertagande fadern och oftast är det han som tar upp diskussioner med barnen om deras handlingar och deras hälsa. Även presidentens stabschef uppvisar att han är för jämställdhet. I en scen i sista avsnittet som handlar om ERA gör han en liknelse av kvinnors rättigheter och de färgades rättigheter i ett samtal med en militärgeneral som inte tycker att jämlikhet är något för armén och att kvinnor inte passar i frontlinjen. Då gör stabschefen en liknelse till 40-talet och den rassegregering som fanns i militären på den tiden.

(Stabschefen) *- This is one of the surest ways to break down the moral of the army and to destroy its efficiency, the New York Times 1948.*

(Militärgeneral) *-Racial segregation was complete ignorance.*

(Stabschefen) *- And who is to say that we won't look back in fifty years and say the same thing.*

(Dialog mellan stabschefen och en representant för armén i avsnitt 18)

En intressant scen som tar upp fördomar mot feminism och diskuterar begreppets verklighetsanknytning är när presidentens dotter, som tidigare nämnts framställs som en konservativ kvinna, har en diskussion med mormodern om feminister som Rebecca är emot.

(TV) *...since 1972 thirtyfive states have ratified the ERA. Some experts claim if just three more states were to ratify the amendment, it's likely to become law.*

(Rebecca) *-Grandma I can't bear my self think.*

(Mormor) *-Perhaps you should be listening to this.*

(Rebecca) *-Why?*

(Mormor) *-Have you ever heard of a glass ceiling*

(Amy) *-Oh I love those, you could see right up to the sky.*

(Horace) *-No, that is not what she meant squirt.*

(Rebecca) *-Look, just because it matters to mom doesn't mean it matters to me. I mean I'm no feminist.*

(Mormor) *-So you don't think women should have rights EQUAL to those of men?*

(Rebecca) *-Well of course I do just...*

(Mormor) *-Might I suggest, my dear that you look up the definition of feminist.*

(Dialog mellan Rebecca, Horace, Amy och deras mormor i avsnitt 18)

Dialogen visar att feminismen har blivit feltolkad av vissa kvinnor och att framställningen av feminister kanske inte alltid har varit positiv i medierna. Feminismen har många falanger och många av dessa är inte så radikala som feminister i media målas upp att vara. Rebecca uttalar sig i denna scen om något som hon egentligen inte har någon riktig kunskap om och mormodern tillrättavisar henne med rätta.

Ifrågasättandet av våra tankar om genus är inte lika utbrett i serien som bekräftandet av dessa tankar. Producenterna har dock ett bra exempel på hur det går att ifrågasätta isärhållandet av könen. Rod finner snart att han är kapabel att agera den omhändertagande fadern och styra i hemmet. Detta är den enda karaktär dock som producenterna vågar experimentera lite med. Inga andra män i serien används för att ifrågasätta tankeställningar om genus.

6.1.3 Användandet av stereotyper gentemot ett annat kön

Vi kartlade också användandet av stereotyper av kön mot en karaktär vid samtal och diskussioner mellan karaktärer. I avsnitt två erinrar sig den nominerade vicepresidentskandidaten om en tidigare debatt mellan honom och presidenten. Generalen menade i debatten att Mac skulle bli vald till vicepresident utifrån att den förra presidenten behövde hjälp med rösterna från ”*the soccer moms*”, att hon egentligen inte blev vald för att hon var en tillgång i politiken utan för att hon som kvinna skulle locka de amerikanska kvinnorna att rösta på den förra presidenten.

Vid en annan tillbakablick där ett möte mellan talmannen och den förra presidenten utspelar sig diskuterar de att en kvinna måste ligga med chefen för att komma upp i en organisations hierarki. Ämnet kommer upp när den förra presidenten meddelar talmannen att han vill ge Mac en plats i högsta domstolen och istället utse talmannen till vicepresident. Talmannen frågar presidenten då om han ligger med Mac för att om han ger henne en plats i domstolen kommer det att se ut som han gör det.

Det finns en scen där en man utnyttjar en kvinnas känsla för empati och det är när en gammal vän till presidenten, som är advokat, diskuterar med presidenten om att hon måste upphäva dödsdomen som hans klient, som är förståndshandikappad, har fått. När Mac vägrar och förklarar att hon inte kan upphäva straffet börjar advokaten berätta om samtalet han haft med sin klient om mötet med presidenten och han visar även upp en teckning hans klient har ritat, som ser ut som en barnteckning. Det är tydligt att advokaten spelar an på Macs känslor och utnyttjar att hon är kvinna och känner empati.

Vad gäller användandet av stereotyper mot något kön i exempelvis dialoger hittade vi ett antal. I pilotavsnittet uttalar sig talmannen flera gånger negativt om kvinnor och att de inte är gjorda för att leda ett land i sitt samtal med Mac, när det är klart att den förra presidenten har gått bort. Talmannen använder sig av dessa tror vi för att avskräcka Mac att ta över presidentskapet och därmed att han får en chans att tillträda posten. Även den förra pressekreteraren använder sig att fördomar mot kvinnor när han uttalar sig första gången om den nya presidentens beslut inför pressen. Pressekreteraren menar att Mac var tvungen att åkalla militära krafter för att frige den nigerianska kvinnan. Något som får den nya presidenten att verka inkompetent då hon dessutom inte följt ”*the protocol of warpowers act*”, enligt pressekreteraren. Vid ett samtal mellan talmannen och hans kandidat till vicepresidentsposten uttrycker talmannen följande ord som kan tolkas som att en kvinna inte kan organisera sig och vara precis i sitt ledarskap:

- (Talmannen) *-It's a mess over there, She had to fire her husband as a chief of staff, so that's in a crisis mode, the press secretary is gone, secretary of labor is gone, the DOD is up in our arms over the Nigerian business.*
- (Vicepresidentskandidat) *-She must have got a spike for that. Right, I mean women?*
- (Stabschef) *-Nah, the numbers are not real, they are emotional.*
- (Talmannen) *-What the White house needs is a man like you to go in there and right the ship of state.*
- (Vicepresidentskandidat) *-Literally?*
- (Talmannen) *-Figuratively*

(Dialog mellan talmannen, hans vicepresidentskandidat och talmannens stabschef i avsnitt 2)

Talmannen uttalar också sin fördomsfulla åsikt om kvinnor i en tillbakablick där han har ett samtal med den förre presidenten angående Mac och att hon har utnyttjat sin position som vicepresident för att skapa kontakter och genomföra sin agenda.

- (Talmannen) *-She is a woman, it's so easy to deal with women if you only remember that they are not men.*

(Samtal mellan talmannen och förre presidenten i avsnitt 2)

Talmannen gör även ett påhopp på presidenten när han blir intervjuad i en tv-show. Talmannen anklagar presidenten för att hon inte kan fatta några egna beslut utan alltid måste förlita sig på sin man. Han använder sig här av fördomen att kvinnor inte är beslutsamma utan veliga.

En annan karaktär som använder sig av kvinnliga stereotyper mot en kvinna är den ställföreträdande pressekreteraren, som har ett gräl med pressekreteraren om vem som egentligen borde ha arbetet som pressekreterare:

- (Vicepressekreteraren) *-No, no, no I ought to be in and you ought to be out. That's right...I'm not... I'm not the only one who thinks so, why don't you ask our friends in the press corps.*
- (Kelly) *-You're still upset that the president gave me the job?*
- (Vicepressekreteraren) *-Upset...upset that I a Harvard graduate was passed over by someone who a month ago thought a lid was something you put on lattes!*
- (Kelly) *-Look I know it's hard.*
- (Vicepressekreteraren) *-No! You don't... you don't know anything. I'm sick and tired of taking orders from some UC Santa Barbara Pi-Beta-Phi who majored in rushing and minor in getting on her knees, I'm sorry do I have that backwards, did you minor in rushing?*
- (Kelly) *-Don't come in tomorrow.*
- (Vicepressekreteraren) *-All right look, I'm sorry...I'm sorry Kelly I'm, I'm, I'm just you know drunk.*
- (Kelly) *-You are just... you know... fired.*
- (Kelly) *-And next time check your sources. I was born in Santa Barbara, I graduated from Princeton, Phi-Beta-Kappa.*

(Dialog mellan Kelly och vicepressekreteraren i avsnitt 5)

Ställföreträdande pressekreteraren anklagar Kelly för att vara en bimbo som inte har samma kunskap som han eftersom han är utbildad i Harvard, en välrenommerad skola med framgångsrika studenter. Han anklagar också Kelly för att vara lösaktig då han säger att hon har en examen i avsugningar.

En annan scen där kvinnliga stereotyper används vid diskussion är när Horace har ett samtal med sin far om sina dåliga resultat i skolan. Horace menar att fadern egentligen inte borde skämmas över honom som bara är en förlorare utan han borde skämmas över Rebecca som är en ”*slut*”, slampa, för hela skolan vet ju att hon haft sex med Mike.

I ett utav de sista avsnitten använder talmannen återigen fördomar om kvinnor för att få presidenten att framställas som inkompetent. Talmannen kritiserar presidenten för att hon inte har någon riktning i sin politik, ingen personlig agenda och att hela USA på grund utav detta ”*is floundering*”. Ungefär som att befolkningen struttar omkring som en snofsig överklass tjej utan något mål:

(Talmannen) *-For 1,460 days, you're the leader of the free world. That's it. You get 1,460 days and she's frittering away some of those days, trying to push a bill she's pulled out of the wastebasket of history. We're talking 1923, Gordon. She's trumpeting a suffragette's agenda. Because she doesn't have an agenda of her own...*

(Reporter) *-Are you saying the president has no real agenda?*

(Talmannen) *-I'm afraid so.*

(Talmannen) *-We're floundering, Gordon. This country can't be allowed to flounder. We're the United States of America for heaven's sake.*

(Reporter) *-Sounds like words spoken by a man who intends to run for president.*

(Talmannen) *-I probably should've told my wife first, but yes, Gordon. I'm going to run for president. And God willing, I'll win. Because this country needs me.”*

(Dialog mellan Talmannen och en reporter i en tv show i avsnitt 18)

Talmannen framställs som en man emot jämställdhet och som inte tycker om att kvinnor har maktställningar då han anser att de inte har de rätta egenskaperna att organisera sig och ta korrekta beslut. Både Horaces och den ställföreträdande pressekreterarens utbrott är exempel på att mannen ser kvinnan som underställd honom och som inte lika kompetent. Kvinnan enligt Horace och den ställföreträdande pressekreteraren är lösaktig och utan egentlig intelligens.

6.1.4 Konfliktantering mellan könen

När den kvinnliga talskrivaren får tjänsten som pressekreterare ber hon om ursäkt till mannen som var ställföreträdande pressekreterare för att hon fick tjänsten och inte han, som borde ha fått tjänsten. Talskrivaren förklarar att hon inte bad om tjänsten utan blev helt sonika tillfrågad om hon ville ta över som pressekreterare. Den ställföreträdande pressekreteraren säger att det inte gör något lite nonchalant och börjar istället förklara för Kelly hur allt går till innan hennes första möte med presskåren. När den nya pressekreteraren i sin första presskonferens väljer att utmana ödet och inte lyssna på vicepressekreterarens råd om att hon ska ge första frågan till Gilda, tar Gilda över ordet av den journalist som först fick ordet, som att Gilda vill poängtera att det är hon som styr i presskåren.

När Rebecca blir överfallen av en grupp ungdomar utanför ett café när hon är tillsammans med Mike så känner den kvinnliga säkerhetschefen att hon har misslyckats. Säkerhetschefen tar då på sig skulden för incidenten vilket leder till att hon blir avskedad från tjänsten, något som hon inte räknade med då hon reagerar överraskad och chockad av beslutet.

Efter tvillingarnas fest i Vita huset upptäcker Rods koordinatör att ett gammalt, viktigt dokument saknas. Koordinatören blir väldigt upprörd och börjar tjata och gnälla på tvillingarna, hon är också nervös över hur detta kommer att tas emot och hon är rädd för att förlora sitt arbete på grund

utav incidenten. Koordinators reaktion är typisk för en kvinna enligt de föreställningar som finns om kvinnor.

Talmannens konflikthantering karakteriseras av att han hämnas när han anser att någon agerat felaktigt mot honom. Exempel på detta är när talmannen hämnas Mac genom att vända Floridas guvernör mot Mac angående beslutet om oljefartyget som är skadat.

När stabschefen ska lösa en konflikt använder han sig av sin makt som stabschef. Efter att Rod har blivit drogad på en tillställning konfronterar stabschefen en ung tjej om drogningen. Stabschefen sätter sig bakom sitt skrivbord och han hotar med stark och hög röst den unga tjejen med lagliga påföljder om hon inte namnger de personer som lade droger i Rods drink. Den unga tjejen har inget val i denna scen och självklart avslöjar hon alla namn som fanns med i konspirationen mot Rod och presidenten. Stabschefen är för övrigt den enda som bestämmer sig för att avböja erbjudandet om en plats i talmannens framtida kampanjgrupp. Stabschefens reaktion efter erbjudandet är defensivt och han agerar med hårda ord mot talmannen.

Rod löser sina konflikter i Vita huset med att erbjuda andra personer sina uppgifter. Bland annat ber han den förre presidentens fru att ta sig an en uppgift när han är trött på att hans koordinator tjuvar på honom om hans uppgifter. Rod reagerar dock starkt när situationen med Rebeccas påhopp kommer fram, han frågar ut säkerhetschefen strängt och efter hennes svar som han inte är nöjd med ger Rod säkerhetschefen sparken. När det gäller konflikter med barnen är Rod nog med att visa att det är han som bestämmer över dem och ingen annan.

När presidenten måste lösa konflikter i sitt arbete tar hon en hård linje. Både i sitt beslut om konflikten med Nordkorea och i konflikten med mannen som hotat att spränga Air Force One väljer presidenten en hård linje. Till och med presidentens make reagerar på hennes hårda linje. Vad gäller konflikter med barnen och maken är presidenten något velig. Till exempel tar Mac aldrig upp med Rebecca var ifrån Rebecca får sina konservativa idéer, eftersom varken Mac eller Rod har dessa tankar. Även i konflikten med Rod är Mac velig, hon säger aldrig till honom på skarpen att han ska skärpa sig vad gäller hans åsikter om att han inte har någon makt i Vita huset. Mac överlåter tillrättavisningen av Rod till sin stabschef istället.

Om hanteringen av konflikter jämförs mellan kvinnor och män går det att urskilja att kvinnor ber om ursäkt till den drabbade och män använder sin ställning som hierarkiskt överlägsen. Presidentens sätt att lösa konflikter är ett ganska manligt sätt. Presidenten väljer en hård linje och vägrar att kompromissa. Framställningen av presidenten är att hon är stenhård i sin konflikthantering något som karakteriserar mer en mans agerande än en kvinnas agerande enligt de föreställningar som finns om könen. Dock är hon väldigt mesig i sitt agerande i konflikter när det gäller Rod och familjen.

6.1.5 Beskrivningar av det normala och onormala

För att få en vidare dimension på stereotyper valde vi att titta närmare på de scener som beskrev situationer som var normala eller onormala utifrån de tankeföreställningar vi har om könets hierarkiska ordning.

Vid ett möte mellan Rod och hans kvinnliga sociala koordinator utspelar det sig en intressant scen utifrån föreställningen att kvinnan är underordnad mannen. Rod och koordinatorn diskuterar designers när en gammal vän till Rod kommer inrusandes:

(Vän) *-Hey!*
(Socialkoordinator) *-Yes?*
(Rod) *-Heey Steve! How the hell are you?*
(Vän) *-Good, listen I was over at the O.E.O.B (Old Executive Office Building) and I thought...*
(Socialkoordinator) *-You have the curators at 4.40.*
(Rod) *-Great.*
(Vän) *-New assistant...hab?*
(Rod) *-Yes something like that.*

(Dialog mellan Rod, hans vän och Nora i avsnitt 2)

Deras nedlåtande kommentar visar på den sociala koordinatorn, Noras, oviktighet i deras ögon. En annan beskrivning av det normala i serien är att den ryske presidenten är en man och att han har en fru som är USA:s motsvarighet till First lady. Den ryska First lady har övergivit sin position som framstående advokat vid sitt giftermål med den ryske presidenten. De gamla föreställningar vi har om kvinnor och giftermål är att kvinnan överger sin karriär för att sköta om hemmet och senare kanske även få barn och ta hand om dessa. När Rod och den ryska presidentfrun träffas pratar de om sitt arbete som makar till statsöverhuvuden:

(Mrs Karchova) *-You used to be her chief of staff...how are you finding your new position?*
(Rod) *-Well, I'm not sure I would call it a...a position. It's just that I used to be so much more than a spouse.*
(Mrs Karchova) *-Oh yes, me too!*
(Rod) *-Mrs Karchova...before this you were a well respected attorney, so tell me the truth, don't you feel that this job is just, just a little limiting?*
(Mrs Karchova) *-That is only the job, if that is what you make of the job.*

(Dialog mellan den ryska presidentfrun och Rod i avsnitt 4)

Den ryska presidentfrun ger Rod rådet att ge sitt arbete mer värde och inte se ner på sina uppgifter. Som hon säger; det är endast han själv som kan sätta värde på och utveckla sitt arbete. I ett senare skede av serien har Macs mamma ett samtal med Rod om kvinnors rättigheter och mamman berättar för Rod hur livet var för kvinnor när hon var ung. Deras samtal om kvinnor påminner tittaren om att det inte var så länge sedan kvinnan fick sina rättigheter, bara femtio år sedan.

Vad gäller beskrivningen av det onormala så är Rod en central del i detta berättande. När Rod för första gången träffar sin stabschef och koordinator kallar hon honom för First lady istället för First gentleman. Koordinatorn kallar Rod för First lady en bra bit in i avsnittet men efter det tredje mötet börjar hon kalla honom för First gentleman men då påpekar hon att han är "the first First gentleman". För att markera att Rod inte hör hemma i positionen som förste make betar han sig ointresserad av de uppdrag han får av sin koordinator. När de båda diskuterar designers och klädval menar han på att det inte är något han tycker är särskilt lämpligt att tänka på med tanke på situationen att hans fru har blivit president. Rod menar också att i och med att han är den förste Förste maken så kanske uppgifterna han har borde vara annorlunda och mer kopplade till det politiska.

Dessa resultat är också en bra beskrivning av könen isärhållande och att det är mannen som är den normgivande. När de två männen, Steve och Rod, möts behandlar de kvinnan i rummet som underordnad dem och av mindre betydelse, de har bättre saker att diskutera och tänka på än sociala tillställningar och kläddesigners. Den ryska presidentfrun påpekar dock att det värde som man ger sitt arbete är det viktiga. Ger man inget värde till sitt eget arbete har det heller inget värde. Rods reaktioner på sin position och att han känner sig utan makt påvisar att män är så vana vid att ha makt att när de befinner sig i en situation där kvinnan är den överordnade känner de sig vilse och utan mening.

6.2 Huvudkaraktärernas relationer

För att lättare kunna urskilja olika drag hos huvudkaraktärerna har vi valt att undersöka deras olika relationer till varandra. På detta sätt har vi även kunnat få fram var de ställer sig i exempelvis könsrollsfrågan.

Relationen mellan Mac och Rebecca, mor och dotter, är komplicerad då de båda har skilda åsikter vad gäller bland annat dödsstraff och feminism. Rebecca anser att mamman inte ska ta sig an presidentskapet då hon menar på att medborgarna har röstat för president Bridges åsikter och inte för hennes åsikter som är mer liberala. Rebecca är också emot feminism trots att hon inte verkar vara helt insatt i vad begreppet innebär. Rebecca menar bland annat att man ska skilja mellan könen eftersom könen är olika, lika lön men olika övrigt menar hon. Även relationen mellan tvillingarna karakteriseras av att de har olika syn på mammans presidentskap och var de står rent politiskt.

Ända från början kan tittarna urskilja att serien kommer handla mycket om maktkampen mellan talmannen och presidenten. Det blir direkt en konflikt mellan presidenten och talmannen då Mac vägrar att avsäga sig vicepresidentposten, trots att president Bridges bett henne om det. Situationen förbättras inte när talmannen påpekar att en kvinna inte kan leda den så kallade fria världen. Trots dessa åsikter ger talmannen Mac råd och hjälper henne i vissa beslut som måste tas under seriens gång. Gång på gång får tittarna veta att han inte är nöjd med att det är Mac som har makten och inte han. Trots talmannens motstånd till Mac som president vill hon ha honom som en vän och försonas med honom men talmannen har inget intresse i detta och svarar med att i Vita huset så har man inga vänner bara fiender.

Det pågår även en maktkamp mellan Rod och stabschefen. När Mac bestämmer sig för att ta sig an presidentskapet bestämmer hon sig också för att Rod inte kan fortsätta vara hennes närmaste rådgivare, därför tillfrågar hon förre presidentens stabschef om han vill vara hennes stabschef. I de första avsnitten kan Rod inte sluta helt med att lägga sig i politiken och stabschefen får gång på gång tillrättvisa Rod. Stabschefen påpekar att Rod har hennes fulla uppmärksamhet i sov-kammaren och att han där kan delge presidenten sina tankar. Det blir ännu en konflikt mellan de två när Rod väljer att plocka in Dickie utan att meddela stabschefen.

Några avsnitt in i säsongen upptäcker vi att talmannens stabschef och presidentens stabschef har ett förhållande. Vi får reda på att de två stabscheferna har ganska fritt utbytt upplysningar till varandra om känslig information om de båda makthavarna. När talmannen märker att den information som hans stabschef har utbytt med presidentens stabschef har kommit till hans skada väljer talmannen att avskeda sin stabschef på stående fot. Efter att Jayne fått sparken bestämmer presidentens stabschef sig för att avsluta deras förhållande då det är alltför svårt för dem att ha ett förhållande på grund utav deras positioner inom den politiska världen. För att tydligt visa för talmannen att Jayne hör hemma hos honom överraskar hon talmannen i Vita huset när han letar efter ett speciellt te. Jayne räcker fram en tepåse bakom ryggen på talmannen

och han vänder sig raskt runt och tackar henne och hon ber honom då om ursäkt för att hon gett presidentens stabschef information om talmannens intentioner. Talmannen förlåter Jayne och hon blir åter hans stabschef. Talmannens relationer i hela serien bygger på ett maktförhållande mellan talmannen och övriga karaktärer. Talmannen utmålas som den auktoritära och starka mannen medan hans kompanjoner är hans marionetter utan deras egentliga vetskap om detta maktförhållande.

6.2.1 Relationen mellan presidenten och hennes make

Relationen mellan Mac och Rod karakteriseras av makt. Rod har alltid varit Macs rådgivare och på detta sätt har han lyckats behålla en viss del av sin manliga makt över kvinnan. När Mac bestämmer sig för att lämna Rod utan plats i rådgivningsgruppen har han svårt att respektera detta beslut. Mac har dock inte varit helt ärlig vad gäller beslutet om hans uteslutande. När Mac ber den förre presidentens stabschef att bli hennes stabschef och han frågar om Rod svarar hon:

(Mac) *-He knows that as the first female president, from an image point of view I can't have it seem like my husband is running the country.*

(Dialog mellan presidenten och stabschefen i avsnitt 1)

Men Rod har svårt att acceptera att han inte längre är rådgivare till Mac. Så när stabschefen säger att han är upptagen och inte hinner vägleda general Keaton inför förhören i senaten tar Rod sig an uppgiften snabbt. Rod fortsätter dock att lägga sig i det som händer i den politiska delen av Vita huset men Mac känner att hon inte har tid att ta sig an problemen med honom så hon överlåter samtalet med Rod till sin stabschef. Man får känslan av att Mac tycker att Rod betar sig löjligt och att hon inte tycker det är värt att ta sig an uppgiften att tillrättavisa honom.

När Rod reser till Baltimore och får ett erbjudande om att bli kommissionär för baseballförbundet väljer han att inte ta upp detta med Mac. Rod känner att han i och med detta erbjudande kan få ett betydelsefullt arbete där han kan utnyttja sina kontakter inom politiken. Rod väljer istället att anförtro sig åt Kelly som ger honom några råd inför hans val. Rod väljer slutligen att anta erbjudandet trots att han ännu inte diskuterat ämnet med Mac. Mac får dock reda på att Rod har fått ett arbete då Kelly råkar försäga sig i ett samtal med presidenten. Trots Macs motstånd till Rods beslut väljer han att ta arbetet som ombudsman. Lagom till hans första dag på arbetet dyker det upp en bok av en journalist som är en nära vän till den avlidne presidenten där hela historien avslöjas hur Mac kom till makten. När Rod märker att Mac inte tar boken på allvar väljer han att avstå från sitt arbete och stanna kvar i Vita huset och hjälpa Mac. Efter denna incident upptäcker Mac att den enda person som stödjer henne fullt ut och som håller hennes rygg fri är Rod. Mac väljer därför att ge Rod, efter hans ultimatum om deras förhållandes framtid, en position i staben som politisk rådgivare.

I avsnitt elva får tittarna en bekräftelse på att presidentens make är maktlysten och har svårt med att leva med att det är hans fru som är president och inte han. Ett samtal mellan Mac och hennes mamma avslöjar detta faktum:

(Mac) *-Do you want to know the truth? It was a rush. Being the most powerful person on earth was a hell of a rush.*

(Mamman) *-Happy to see that you're enjoying your job dear. But you might not want to mention the most powerful person on earth part to your husband.*

(Mac) *-You are probably right about that.*

(Mamman) *-Ha ha ha...*

(Dialog mellan Mac och hennes mamma i avsnitt 11)

När skandalen med Rod uppdagar sig blir det slitningar mellan paret. Mac menar på att han spökar ut sig och äventyrar hennes pålitlighet men även hennes presidentskap. Rod tycker att Mac förstorar upp hela situationen då han menar på att det inte var hans fel att det blev som det blev, vilket senare visar sig vara korrekt då stabschefen senare i avsnittet får ett tips om att Rod egentligen blivit drogad. Mac fortsätter ångra att hon låtit Rod åter bli en del av hennes stab. I en scen när Rod råkar säga emot presidenten skickar hon ut alla ur rummet och skäller ut Rod:

- (Mac) *-You can't talk to me like that.*
(Rod) *-What? I can't tell you the truth?*
(Mac) *-It is inappropriate and it makes the staff uncomfortable.*
(Rod) *-Oh, come on, I didn't say anything that anyone of them wasn't thinking.*
(Mac) *-It's not what you said Rod it's how you said it.*
(Rod) *-Oh, so now how I speak that's a problem. Listen I am your husband if I can't speak to you...*
(Mac) *-The fact that you're my husband that's the problem; it's always been the problem.*
(Rod) *-I have supported you. I have worked for you. I have backed you up your entire political career.*
(Mac) *-This can not continue to be seen as an extension of our marriage. The lines are getting blurred Rod.*

(Dialog mellan Mac och Rod i avsnitt 13)

Efter några motsättningar till mellan paret inser Rod att han måste avsäga sig ansvaret han har i presidentens stab. Rod flyttar tillbaka sina grejer från Vita huset till sitt gamla kontor. Detta för att låta Mac vara själv i toppen. Efter detta beslut har de en öppen och stödjande relation, Rod blandar sig inte i politiken om inte Mac frågar honom specifikt om råd.

Mac och Rods relation är en maktkamp mellan könen där Rod inte kan förmå sig att lämna över makten i förhållanden till Mac. Men efter många sammanstötningar och diskussioner dem emellan ser han sig inte ha något val. I denna relation har genussystemet istället blivit omvänt, kvinnan har makten över mannen. Det är kanske inte detta förhållande som är eftersträvansvärt heller.

6.3 Dialogen

Som tittare kan man ofta känna sig besviken på dialogen i serien som är allt annat än inspirerande. Dialogen är ganska långsam och förutsägbar vilket sällan ger åskådaren uppslag till eftertanke och verkar nästan med ett förslöande manér. Manusförfattarna väljer oftast en medelväg och tar sällan ut svängarna, kanske i en strävan att hålla sig på god fot med en så stor tittarskara som möjligt. Något som inte har fungerat så väldigt bra för Commander in Chief. För just dialogen är något som stora delar av den kritik som riktats mot serien har handlat om.

Som man skulle kunna tänka sig kantas språket i Commander in Chief med analogier från sport, jakt och militär. Dessa analogier används vitt och brett av de flesta karaktärer i serien. Man kan dock se en något större användning från den manliga sidan. Fast med tanke på att det förekommer fyra gånger så många män som kvinnor i Commander in Chief så är detta föga förvånande.

När det kommer till analogier från sport så är boxningstermer en återkommande komponent med exempel som *"I'll go down swinging with you"* och *"counterpunch, round two"* men även bredare mer generella sportanalogier som *"join my team, chap"* och *"I have a pretty good short game"*. De flesta uttalanden kommer från män till män eller män till kvinnor

Ur den militära analogifloran beskrivs ofta makt och krissituationer, både i direkta dialoger och när situationer målas upp. Till exempel när någon har gjort bort sig och situationen har uppdragats kan det låta *"going to go down with the ship"* eller när en grupp karaktärer skall beskrivas kan det låta *"these guys can be pretty Machiavelli"*⁹ eller *"I've taken a lot of bills on the battlefields"*. De militära analogierna kommer uteslutande från män, men de kan riktas både till kvinnor och till män. Likt militära termer och talesätt kommer analogier från jakt bara från män. Exempel på detta lyder *"some feathers have been ruffled"* och *"lame duck"*. Ur pornografin kommer det mindre uttalanden. Möjligtvis har vi på grund av bristande förmåga att uppfatta små nyanser inom det engelska språket missat ett antal eller så har manusförfattarna medvetet hållit sig från pornografin när de skrivit dialogen. Vi har bara påträffat två tillfällen där man kan tolka in pornografiska undertoner. Det första är en i situation där talmannen säger till presidenten om militären *"they should just open wide"* ett uttalande som kan göra sig hemma både i pornografin och till exempel åtande. Just att det är talmannen som säger det gör uttalandet mer orient och kan tolkas åt det pornografiska hållet. Den andra gången är när den avundsjuke manliga vicepressekreteraren säger till den kvinnliga pressekreteraren att hon är en *"UC Santa Barbara Pi-Beta-Phi who majored in rushing and minor in getting on her knees, I'm sorry do I have that backwards, did you minor in rushing?"* antydande att hon endast sysslat med pornografiska göromål på universitetet i stället för att skaffa sig en så bra utbildning som han har.

Med en roligare och smartare dialog kanske Commander in Chief kunde ha behållit en del av den svikande tittarskaran som sakta men säkert lämnade programmet. Om man drar en parallell till serien Vita huset, som har en liknande handling som Commander in Chief, så tillskrivs stora delar av Vita husets framgångar till just den snabba och intelligenta dialogen. Vilken sätter publiken på prov och tvingar publiken att hålla sig alert och koncentrera sig på handlingen.

6.4 Klädkoder

För att se hur producenterna fått presidenten att passa in i den manliga politiska världen valde vi att titta på hur hon var klädd i olika situationer. I det första avsnittet får vi se Mac klädd i svart klänning med röd kappa när hon är på en sångtillställning där hennes yngsta dotter framträder. När Mac sedan befinner sig i Vita huset är hon klädd i svart dräkt med vit blus, i en annan scen har hon samma dräkt men med en ljusblå skjorta. När Mac filmas i sjukhuset när hon hälsar på den sittande presidenten har hon en vit t-shirt och lila scarf med ett par svarta byxor och över det en beige kappa. I en återblick har Mac på sig en vit dräkt med en vit topp under. När Mac sedan åter filmas i en hemmascen har hon samma vita topp och svarta byxor som hon hade vid besöket på sjukhuset. Vid ett samtal med talmannen där hon senare också svär presidenteden har hon en svart dräkt med en rosa skjorta. Första gången Mac befinner sig i det ovala rummet och i ett kabinetmöte har hon en marinblå dräkt med vit skjorta. Samma dräkt används i scenen för hennes första tal i senaten, men hon har då en scarf i mörkt rosa toner över den vita skjortan för att det hände en liten incident med saft i bilen på väg till senaten.

I nästa avsnitt som handlar om Macs första dagar i Vita huset får vi se henne i en svart kappa med vit scarf, svart dräkt med svart topp, grå dräkt med vit skjorta och svart dräkt med svart topp. Det tredje avsnittet som tar upp problemen i San Pasquale ser vi presidenten träna, hon har då på sig en ljusblå långärmad topp med huva, svarta byxor och keps. När presidenten åter är i Vita huset har hon mörkgrå dräkt med en enkel drapering vid kragen och en svart glansig topp under.

I det fjärde avsnittet får vi se presidenten i en grå kostym med vit skjorta, svart dräkt med svart skjorta och med en enkel brosch på slaget och inför kvällens galamiddag är presidenten klädd i en

---

⁹ Machiavelli var en italiensk författare, militärstrateg och politisk rådgivare från 1500 talet.

lilasilvrig broderad festklänning. I avsnittet som handlar om terroristdåden mot skolan är presidenten ena dagen klädd i en ljusgrå dubbelknäppt dräkt med brunt skärp och en vit blus med brunt tryck under. Nästa dag har presidenten på sig en svart kritstrecksrandig kostym med ljusblå skjorta med ett enkelt smycke runt halsen. I slutscenen när presidenten får besök av talmannen har hon tagit av sig kavajen och virat en ljusblå kashmirscarf runt axlarna, men hon har ett beslut till att ta den dagen så då tar hon åter på sig kavajen.

Avsnittet som handlar om oljetankern utanför Floridas kust har presidenten, i den första scenen tillsammans med talmannen, på sig ljusbeiga byxor tillsammans med en vit skjorta och över detta en mörkblå jacka med emblem. Antagligen en jacka som presidenten ska ha vid mindre formella möten med medborgarna. Senare i avsnittet har presidenten på sig en brungrå kostym med vit skjorta. När presidenten blir väckt för att ta ett beslut har Mac på sig samma gråa byxor som tidigare under dagen men nu med en beige topp och brun kofta. I en tillbakablick har Mac på sig en grå jacka och ljusgrå byxor med vit skjorta. I slutscenerna har presidenten på sig en mörkgrå dräkt med en lila glansig scarf runt halsen. Nästa avsnitt börjar återigen med en scen där presidenten har varit ute på ett träningspass, hon har på sig en svart träningsdress med en grön topp. När presidenten tar sig an sina uppgifter i Vita huset har hon på sig en grämelerad dräkt med vit blus-skjorta under. Nästa dag i avsnittet har presidenten på sig en ljusbrun dräkt med vit skjorta och med en brosch på kavajens slag.

I avsnitt åtta har presidenten på sig en röd, kortärmad pullover med svarta byxor till, hon har då precis avslutat sin dag på arbetet. Nästa dag börjar med att Mac är på träningspass igen med samma ljusblå långärmade topp med huva som tidigare. När presidenten väl tar sig an sina uppgifter har hon på sig en mörkgrå, storrutigmönstrad kostym med benvit, glansig skjorta. Avsnittet där Macs mamma kommer på besök har presidenten på sig en svart, kritstrecksrandig kostym med vit scarf runt halsen men även en brun, kritstrecksrandig dubbelknäppt kostymklänning med vit skjorta. Senare i avsnittet får vi se presidenten i en svart dubbelknäppt dräkt med mörkt havsgrön, glansig blus till. Nästa dag i avsnittet har presidenten en brunrutig långklänning med svart pullover under. Till Thanksgivingmiddagen har Mac en glansig, havsblå omlottskjorta och en svart knälång kjol.

När vi då kommer till dubbelavsnittet får vi se presidenten klädd i en glansig vit blus med smårutig, brunbeige kjol. I nästa scen har presidenten fått på sig kavajen till kjolen med en brosch på vänster axel och brunt skärp i midjan. Denna klädsel har presidenten hela avsnittet ut tills vi får se presidentparet i sovrummet då Mac och Rod har på sig sängkläder. Fortsättningsavsnittet börjar med att visa presidenten i en randig, svart kostym med en glansig, ljusbrun topp som hon har i nästan hela avsnittet. I de avslutande scenerna har presidenten bytt om till en vit dräkt som har en guldbrosch på vänster axel och på kvällen har Mac fått på sig ett par kostymbyxor med en vit skjorta och beige kofta till.

I avsnitt tolv får vi se presidenten i en svart kappa och en brun scarf med vinrött paisleymönster med svarta kostymbyxor, vit skjorta och över denna en ljusgrå v-ringad tröja och när hon gör sig stadd i Air Force One tar hon istället för kappan på sig den mörkblå presidentjackan hon tidigare burit i avsnitt sex. När presidenten stiger av planet har hon en svart långklänning och den brunröda scarfen. I slutscenen när presidentparet dyker upp för frukost har Mac på sig beiga kostymbyxor med en ljusgrå topp och vit kofta med ett långt hängsmycke runt halsen. Nästkommande avsnitt, som berör frågan om talet till unionen, visar presidenten i en svart kostym med en vit skjorta under men också en ljusgrå kostym med vit skjorta, vidare en svart, kritstrecksrandig kostym med vit skjorta och en rutig brunbeige kjol med mörkbrun satinblus. Anledningen till de många ombytena är att producenterna använt sig av kläder för att visa att tiden förflyter när presidenten tänker på sitt tal till unionen. Senare under avsnittet har

presidenten en svart kritstrecksrändig kostym med blå topp under men även en röd dräkt med en röd topp under och brosch på slaget till kavajen. I slutscenerna får vi se presidenten i en svart dubbelknäppt dräkt med vit scarf runt halsen men även en grå kostym och en brun dubbelknäppt dräkt med vit skjorta och ett pärlhalsband runt halsen, denna klädsel har presidenten under sitt tal till unionen.

Avsnitt fjorton börjar med att visa presidenten i en vit kapp med en vit kashmirsjal runt axlarna, senare under samma kväll har presidenten en vit blus med en svart kjol och ett stort pärlhalsband runt halsen. I nästa klipp får vi se presidenten i en mörkbrun dräkt med brosch på vänster slag. I samma avsnitt har hon även en benvit kostym med svart topp, en mörkgrå kostym med vit skjorta och ett diskret pärlhalsband och en svart, kritstrecksrändig dräkt med brun topp under och en brosch föreställande en blomma på slaget. I avsnitt femton som handlar om ouppklarade mord i Maryland ses presidenten i första scenen med en svart träningsdress och grön topp. Senare i avsnittet har hon en mörkgrå kostym med svart skjorta och en brosch föreställande en rosa blomma på slaget. Samma avsnitt visar presidenten i en brungrå kritstrecksrändig kostym med vit blus och brosch på kavajslaget. När presidenten åker på besök till Maryland har hon en svart trenchcoat över sin brungråa kostym. I slutscenerna av avsnittet har presidenten en mörkblå, kritstrecksrändig kostym med ljusblå topp under.

Avsnittet som handlar om presidentens akuta blindtarmsoperation får tittarna se presidenten i en beige, stickad, v-ringad tröja och beige byxor. Efter operationen ses presidenten i en svart kostym med svart topp och i slutscenen har hon en grämelerad kostym med röd satinskjorta. I avsnitt sjutton ser vi presidenten med den marinblå presidentjackan, beiga byxor och ljusblå skjorta. När presidenten har gått till sängs men blir uppväckt av sin stabschef har hon på sig en brun velourdress. Under senare resten av avsnittet bär presidenten en grå dräkt med gråmönstrad topp och stort svart pärlhalsband. I det avslutande avsnittet har presidenten en brun kostym med beige skjorta och ett diskret halsband, en grå dubbelknäppt dräkt med benvit skjorta och guldhalsband men även en svart kritstrecksrändig kostym med ljusblå topp och en brosch föreställande en blomma på kavajslaget. Under ett senare skede i avsnittet bär presidenten en beige kritstrecksrändig kostym med vitrandig skjorta och en mörkgrå kostym med benvit skjorta och ett pärlhalsband. I sista scenen där presidenten och talmannen möts i en offentlig frågestund bär presidenten en grårutig dräkt med ett guldfärgat pärlhalsband.

Vi kunde inte finna några män som var klädda i kvinnliga koder men däremot är Mac, presidenten klädd med manliga koder. Mac har i generellt alla scener kläder som förknippas med män och inte kvinnor. Presidentens dräkter och kostymer har de diskreta färgerna som används av män i ledande positioner enligt vad rapporten av Mörck och Tullberg påvisar. Dock drar producenterna det lite längre åt det maskulina hållet då Mac ofta har dubbelknäppta kavajer. Detta kan förknippas med militärernas och marinens dubbelknäppta kavaj. Producenterna har velat göra presidenten så osynlig som möjligt vad gäller kläderna. Precis som kläderna är presidentens make-up väldigt diskret, hon syns oftast bara i det mörkt röda läppstiftet som kan knytas till mannens röda slips, en klädkod som förknippas med mycket makt. Även de övriga kvinnorna som arbetar i Vita huset bär kostym eller dräkt, producenterna har inte velat att kvinnorna ska sticka ut i mängden utan de ska smälta in i de diskreta kostymernas värld.

6.5 Övergripande könsstrukturer i organisationen

De övergripande könsstrukturerna i Commander in Chief verkar försöka att efterlikna den amerikanska politiska arenan i stort. Med det menar vi att det är mestadels vita män som hittas på de olika scenerna. Ett citat som är hämtat från avsnitt 18 får illustrera motviljan att införa några nya tag. Citatet kommer från ett samtal mellan presidentens politiska rådgivare, Dickie, och stabschefen där Dickie reagerar på att en av de vicepresidentskandidaterna som övervägs till positionen är afroamerikan.

(Dickie) *-Come on, a woman and a black guy. One or the other not both.*

(Dialog mellan Dickie och stabschefen i avsnitt 18)

I ganska många scener får man se den militära organisationen som mestadels består av medelålders vita män. Vilket visar på en könsstruktur som, ej förbluffande, inte har många kvinnor inom sig, och inte visar några kvinnor på högre positioner.

Serien tar till väldigt få påhitt för att göra något för att bryta mot normerna som samhälle och kultur har byggt upp, ja förutom den kvinnliga presidenten då. Men gör hon eller manusförfattarna några stora ansatser att problematisera eller förändra situationen? Svaret på den frågan är tyvärr, nej.

6.6 Den antalsmässiga fördelningen

Att räkna en total antalsmässig fördelning i organisationen är något som vi naturligtvis inte har kunnat göra, av det uppenbara skälet att det inte finns en komplett organisation utan bara scener och skådespelare. Även fast vi ser en hel del människor/statister gå runt i korridorerna, finns det inga möjligheter att avgöra vad de har för plats i organisationen, eller för den delen om de ens tillhör Vita husets organisation. Vad vi dock har summerat är de karaktärer som förekommer, antingen som skådespelare i de olika scenerna eller omnämnda i någon scen, som har en uttalad position inom någon organisation och i handlingen. Det förekommer en hel del delorganisationer där olika handlingar kretsar kring. De delorganisationer vi tittar på är presidentens kabinett och närmaste män, militären, secret service, guvernörer/senatorer/representanter, utländska statsmän, vicepresident kandidater och pressen.

Presidentens kabinett och närmaste män			
Roll	Avsnitt	Namn på karaktären	Kön
Stabschef	2-18	Jim Gardner	Man
Vicestabschef	2-18	Dan Pierce	Man
Pressekreterare	2-18	Kelly Ludlow	Kvinna
Nationell säkerhetsrådgivare	4-18	Anthony Prado	Man
Politisk rådgivare	9-18	Dickie McDonald	Man
Presidentens personliga assistent	1-18	Vince Taylor	Man
Statssekreterare	1-18	Martin Wye	Man
Jordbruksminister	1-18	Francis Barnes	Man
Försvarsminister	1-18	Francis Mills	Man
Justitieminister	14-18	Carl Brantley	Man
Finansminister (nominerad)	18	Stan Dennison	Man
Personal i kabinett som avgår under seriens gång			
Vicepresident	3-15	Warren Keaton	Man
Justitieminister	1-5	Melanie Blackston	Kvinna
Inrikesminister	1,2	Charlie Witherspoon	Man
Nationell säkerhetsrådgivare	1,2	Roman Wolfe	Man
Pressekreterare	1,2	Hale Richardson	Man
Vice pressekreterare	1-8	Alex Williams	Man
Sekreterare till presidenten	2	Ruth	Kvinna

Tabell 2 Aktörer i presidentens direkta närhet

Den organisation vi tittat närmast på är den som direkt kretsar kring presidenten, alltså hennes närmaste stab, alltså huvudaktörerna i Vita huset. I tabell 2 har vi ställt upp personerna som arbetar nära presidenten. Vissa personer har en större del i handlingen än andra dessa redovisas på diagram 1, i materialdelen av denna uppsats, diagrammet visar en disposition över seriens huvudaktörer.

Antalet manliga samt kvinnliga huvudaktörer är fördelat på följande vis. Den absoluta toppen är, som bekant, innehavd av en kvinna. Under henne sitter en hel radda män...ja nästan så enkelt är det. Det enda undantaget är Vita husets pressekreterare som då innehas av en kvinna. Den enda andra kvinnan högt uppe i den direkta handlingen, och ledningen, är/var justitieministern. Henne gör sig presidenten dock av med i avsnitt fem och ersätter henne senare i serien med en man. Den enda andra kvinnan i presidentens närhet är pressekreteraren. Som presidenten själv tillsätter. Pressekreteraren och de människor som avgår kommer diskuteras vidare i avsnittet om maktreproduktion och hur den gamla organisationen reagerar på den nya presidenten.

	Kvinnor	Män
Presidentens kabinett och närmaste män	1	10
Personal i kabinett som avgår under seriens gång	2	5
Övrig personal på Vita huset (Butlers, vaktmästare och andra funktioner)	2	4
Vicepresidentskandidater	0	11
Övriga statliga ledare (CIA, DEA, SEC)	2	2
Guvernörer	2	6
Senatorer	3	12
Representanter	3	10
Militärer	0	9
Secret Service och FBI	3	6
Utländska statsmän (inklusive en presidenthustru)	1	7
Övriga politiker	1	4
Presskåren	6	11
Talman Templetons organisation	1	3
Totalt	27	100

Tabell 3 Alla aktörer delaktiga i handlingen ur Commander in Chief

Den totala fördelningen mellan karaktärerna i Commander in Chief visas i tabell 3, där vi kan se att det ungefär är fyra gånger så många män som kvinnor. Tabellen innefattar endast människor som är inblandade i den direkta handlingen.¹⁰ Den antalsmässiga fördelningen i de delorganisationer som dykt upp under säsongen följer ett liknande mönster, där alltid män dominerar i antal. Vilket säkert avspeglar hur verkligheten faktiskt ser ut.

I presidentens vardag får man allt som ofta bevittna olika stabs- och kabinettmöten där det sitter ett antal människor i ett rum, nästan alltid runt om ett runt bord och nästan alltid 12-15 personer, sällan mer än tre kvinnor exklusive presidenten. Vi får förutom dessa lite större möten oftast se mindre möten mellan presidenten och hennes närmaste anställda men då är det förutom pressekreteraren nästan uteslutande bara män.

Det finns även en liten del andra biorganisationer som en del av handlingen i Commander in Chief rör sig inom. De två som framkommer mest frekvent är den militära organisationen, som kommer i kontakt med presidenten vid situationer som rör militära situationer och när man får se scener från antagonisten, talman Templetons, kontor. Den militära organisationen består främst av högt uppsatta militärer, generaler och överstar, som nästan helt uteslutande är män. Det

¹⁰ En mer utförlig fördelning av de olika karaktärsgrupperna finns att läsa i bilaga 2.

förekommer då och då att det i bakgrunden sitter en kvinna, iförd uniform, men dessa har aldrig mer än en icke talande statistroll.

Scenerna från talmannens kontor innefattar, fram till de två sista avsnitten, endast två personer; talmannen och talmannens stabschef, som är en kvinna. I slutet av serien får vi även bekanta oss med en ung ”go-getter” praktikant som är av manligt kön, men även en politisk konsult som även han är en man.

När vi tittar på hur fördelningen mellan kvinnor och män har förändrats under seriens gång och mellan de olika producenterna har vi främst tittat på hur de olika kabinettmötena har sett ut. I början, innan de olika strukturförändringar den nya presidenten gör i organisationen, får vi se presidenten plus tretton människor som sitter kring ett runt bord. Tre är kvinnor resten är mestadels medelålders män. Detta scenario utspelar sig gång på gång. Efter ett par avsnitt har presidenten gjort de strukturella förändringar i organisationen hon kommer att göra vilket inte medför någon markant skillnad på antalet kvinnor och män under scenerna.

I mitten av serien, när Steven Bochco har tagit över från Rod Lurie så kan vi inte se någon större skillnad, men i slutet under Dee Johnson, den enda kvinnliga producenten, så kan vi se en förskjutning mot mer kvinnor på kabinettmötena. Vad man kan fråga sig själv är om regissören eller produktionsteamet har haft ett mål med antalsfördelningen eller om de bara fyllde upp kabinettmötet med statister som fanns ”on set”. Detta kan vi dock inte riktigt uttala oss om.

Inom huvudorganisationen har inte denna förskjutning mot jämställdhet lyst med sin frånvaro, det har rentav blivit sämre när den kvinnliga justitieministern byts ut mot en man.

6.7 Den hierarkiska fördelningen

Den organisation som visas upp av Vita huset i Commander in chief ter sig vara oerhört hierarkisk. Alla beslut fattas direkt av presidenten. Presidenten ber om underlag till de beslut hon fattar. Om någon av de anställda har en uppfattning som skiljer sig från presidentens så är de tvungna att linda in den i en massa ”socker” eller avstå från att yttra sina åsikter. När de få fall som människor högt upp i organisationen väljer att ta större beslut själva, får de sig en avhyvlig av presidenten.

Vi får se i en av de tillbakablickar som förekommer i början av serien att Mac innan hon blev president inte lägger sig så lätt när det gäller olika beslut. Hon vågar ställa sig emot och kämpa för sin sak.

När den politiske rådgivaren, som Mac har anställt för att hjälpa till att få henne omvald till nästa mandatperiod, på eget bevåg, tar situationen i egna händer för att avstyra en potentiellt besvärlig situation, ställer Mac honom mot väggen och frågar varför han agerade på det sättet han gjorde. Den politiske rådgivaren svarar henne att han gjorde sitt jobb vilket är det som var bäst för hennes chanser att bli omvald. Då förklarar presidenten var skåpet skall stå.

(Dickie)	<i>-I was doing my job.</i>
(Mac)	<i>-Your job is to help me fight for what I believe in</i>
(Dickie)	<i>-No. My job is to keep you in office, to protect you.</i>

(Dialog mellan Mac och Dickie i avsnitt 18)

Sedan sparkar hon den politiske rådgivaren, troligtvis för att han inte riktigt kan ordna sig in i den hierarkiska ordningen och går sina egna vägar.

I Commander in Chief förekommer det en hel del indirekt diskriminering mot kvinnan i form av att hon inte blir vald till olika positioner inom organisationen eller indirekt omtalad som icke passande i olika situationer.

6.8 Kriterier för maktreproduktion

Vi får under seriens gång se en hel del viktiga positioner både tillsättas och avsättas. De mest intensiva behandlade positionerna är vicepresidentposten, stabschefen, justitieministerposten, pressekreteraren, en politisk rådgivare och den nationella säkerhetsrådgivaren. Det avträder även en hel del andra ministerposter men dessa är inget som tas upp i handlingen mer än i förbifarten. Vicepresidentposten är den position som ges mest tid i serien. Dels för att det är en viktig post men även för att den kommer på tapeten två gånger på grund av att den vicepresident Mac anställer i tredje avsnittet självmant avgår i det femtonde avsnittet. Denna position behöver då tillsättas för en andra gång.

Vicepresidentskandidater			
Tidigare funktion	Avsnitt	Namn på karaktären	Kön
General	3	Warren Keaton	Man
Demokrat	3	John Vernon	Man
Guvanör	3	Luis Alfano	Man
Exguvanör	3	Tucker Baynes	Man
Guvanör	17,18	i Californien	Man
Guvanör	17,18	i Arizona	Man
Guvanör	17,18	New York	Man
Guvanör	17,18	Antonio Solis	Man
Senator	17,18	Kevin Colby	Man
Ambassadör	17,18	Cameron Manchester	Man
Stabschef	17,18	Jim Gardner	Man

Tabell 4, Vicepresidentskandidater som förekommer under de två omgångar det skall tillsättas en vicepresident

När Mac första gången tillsätter sin vicepresident så väljer hon en person, en man, som är en gammal exmilitär som har vunnit ett krig utan att ha förlorat en enda soldat, han är också expert i ekonomi. Mac menar att han är någon det amerikanska folket respekterar och som hon också respekterar. Mannen har sunt förnuft som baserar sig på hans tidigare erfarenheter i den riktiga världen. Den mannen hon väljer var även den man som ställde upp som vicepresident mot henne, för demokraterna, i förra valet. Så vi får se en del tillbakablickar hur Mac och hennes nya vicepresident tidigare debatterat mot varandra i valkampanjen. När det kommer till tillsättningen av vicepresident nummer två så får vi se kandidaterna på presidentens ”short list” alltså hennes toppval till posten. Alla kandidaterna vi får se är män. Mac gör här sina val på premisser som pålitlighet, integritet, vision och ideologi, hon säger sig inte lägga stor vikt vid partitillhörighet och han måste ha blindtarmen bortopererad. Hon väljer även med tankar på det stundande presidentvalet, då med tanke på hur många röster kandidatens delstat har i senaten. Den latinamerikanska senatorm från Texas har till exempel 34 röster i senaten medan senatorm från Main bara har 3 röster. Till slut verkar det som bestämmer sig för att befordra inom organisationen genom att be sin stabschef att fylla positionen som vicepresident. Han har i alla situationer visat sig vara trogen presidenten och följer hennes minsta vink. Men om det slutligen blir honom är inget vi får veta, det är ett beslut som lämnats till den ickeexisterande säsong två. Den politiska rådgivaren, Dickie, är det enda tillskottet till organisationen som Mac inte själv väljer in. Det är hennes make som tar in honom, till förtret för stabschefen som inte

informerades om att det skulle tas in en person på denna nivå i organisationen. Den politiska rådgivaren, Dickie, blir anställd på grund av tidigare meriter inom sitt fält.

När det kommer till tillsättningen av resten av positionerna i regeringen så väljer presidenten uteslutande personer som hon har haft en tidigare relation med, som den nationella säkerhetsrådgivaren, en man som presidenten för många år sedan gick i juridikskolan med. När hon tillsätter platsen som justitieminister väljer hon en man och gammal vän som hon tidigare jobbat med på en juristfirma. När det kommer till positionen som pressekreterare tillsätter presidenten en kvinna från sin gamla vicepresidentorganisation. Denna kvinna har tidigare jobbat nära Mac som hennes talsskrivare och hon blir vald framför den mer erfarna ”naturlige efterföljaren”, en ung man som var den förra pressekreterarens försteman men Mac vill ha en person från sitt eget team som hon kan lita på.

Stöd är den mest framträdande gemensamma faktorn till alla presidentens personalval. Hon väljer medarbetare med utgångspunkten att de ska ge henne personligt stöd i olika situationer och att de ska vara på ”hennes sida”, all personal utom den politiske rådgivaren, Dickie, som hennes man väljer att föra in i organisationen. Vilket senare resulterar att presidenten sparkar honom för vad hon räknar som illojalitet.

6.8.1 Val av kvinnor eller män

I alla situationer utom en väljer presidenten att befördra män framför kvinnor. Det kommer aldrig ens på tal att en kvinna skulle kunna fylla någon av de högre positionerna inom organisationen. Undantaget är med informatörrollen, som pressekreterare, vilket varken diskuteras eller problematiseras alls i handlingen utan bara erbjuds till en kvinna, presidentens talsskrivare, som tackar ja direkt. Förutom detta tillfälle verkade det inte finnas en enda tanke på kandidater av kvinnligt kön. När till exempel presidenten blir tillfrågad av media om vem som hon kommer att nominera till vicepresident så svarar hon att hon ska köra den klassiska ”bästa mannen för jobbet” metoden. Vilket väl, illustrerar seriens synsätt till val av kvinnor.

6.9 Seriens grundläggande syn på kvinnor i ledningen

Om Commander in chief förmedlar en grundläggande kvinnosyn angående kvinnor i ledningen, enligt Mats Alvessons och Yvonne Billing fyra synsätt, så tycker vi att bilden som förmedlas passar bäst in uppe i höger hörn av fyrfältstabellen. Serien liknar mest det likvärdiga möjligheters perspektivet.

	Mänsklig omtanke (jämställdhet)		
Män och kvinnor är i grunden lika	Commander in Chief		Män och kvinnor är i grunden olika
	Omtanke för organisationens effektivitet		

Figur 2, Fyrfältstabell över hur Commander in Chief passar in i synsätt av kvinnan i ledarskapsroll

I serien, trots att det inte hela tiden följs eller visas, så har inte kvinnor många uttalade hinder för att nå olika positioner inom organisationen. Och de grundläggande problemen som håller kvinnor borta från att nå högre positioner inom organisationerna verkar vara till stor del kulturella strukturer som finns på plats kring organisationen och den socialisering kring kvinnans plats verkar på ett icke-reflekterande och självklart sätt för karaktärerna. Framförallt i frågor om befordringar och maktreproduktion när det inte ens kommer kvinnliga kandidater upp i diskussionen. Visst finns det en del karaktärer, med talmannen i spetsen, som inte alls tycker att det borde finnas kvinnor i toppen. Det har varit målet med dessa karaktärer, att verka i kontrast till grundläggande värderingar som serien, manusförfattarna och producenterna vill förmedla.

6.10 Den gamla organisationens reaktioner på den nya presidenten

I de första avsnitten reagerar den gamla organisationen mycket starkt på bytet av ledare och stämningen bland de ministrar, stabsarbetare och assistenter är allt annat än välkomnande för den nya presidenten. En hel del av den gamla organisationen väljer till och med att lämna organisationen. Den avlidne presidentens högra hand, stabschefen, uttrycker ingen öppen kritik mot den nya presidenten men han säger att han ska skriva ut sin avskedsansökan och lämna in den snarast. Mac ber då honom att inte göra det och i stället bli hennes stabschef vilket han godtar.

Pressekreteraren avgår efter att han gett en ofördelaktig presskonferens om presidentens handlanden i Nigeria. Han blir konfronterad av stabschefen som undrar om han står bakom presidenten:

(Ex-pressekreteraren)	<i>-Jim, the cool factor of her being a woman is going to wear off real fast. And buddy, we are all going to go down with the ship.</i>
(Stabschef)	<i>-Hale, I need to know if the president has your loyalty</i>
(Ex-pressekreteraren)	<i>-The president's dead, Jim.</i>
(Stabschef)	<i>-I want your resignation on my desk in an hour.</i>
(Ex-pressekreteraren)	<i>-It's already there.</i>

(Dialog mellan ex-pressekreteraren och stabschefen i avsnitt 2)

Även arbetsmarknadsministern avgår direkt och den Nationella säkerhetsrådgivaren avgår efter erbjudande av talman Templeton. Expresidentens personliga sekreterare vill inte heller fortsätta för att det skulle göra att hon känner sig ”billig” och kan inte arbeta för Mac i och med att hon visste att expresidenten inte ville ha Mac vid makten. Till slut ställer presidenten hela kabinettet mot väggen och frågar vilka som vill avgå eller stanna kvar, vi får dock inte se några vidare reaktioner på detta. Justitieministern är den sista personen som slutar eller gallras bort ur den gamla organisationen. Hon sparkas av presidenten för att hon inte följde presidentens strävan att inte använda tortyr för att få fram information från en fånge. Så efter episod fem har omorganisationerna i organisationen balanserat ut sig och den nya koalitionen av medarbetare fallit på plats.

I början visar inte heller militären någon respekt för Mac men gradvis, avsnitt efter avsnitt, visar hon sig som en värdig ledare för militären som kan ta tuffa beslut. Presidenten börjar vinna militärens hjärta, i avsnitt tre *First strike*, genom att slå tillbaka mot ett påhittat latinamerikanskt land vilket påminner om Colombia. I avsnittet har ett antal amerikanska narkotikapoliser mördats medan de undersökte kokainlabbar i landet och presidenten hotar med militärt angrepp och bombande av landets kokaodlingar vilket resulterar i en statskupp. I avsnitt fem *First, Do no Harm* stoppar en amerikansk gränskontrollant vid den Kanadensiska gränsen, en arabisk terrorist med material till en bomb och en plan att spränga en skola. Den terroristcellen bombmannen tillhör utför alltid koordinerade attacker. Presidenten sätter hårt mot hårt, inte genom att tortera fången, som bland andra justitieministern vill. Utan hon sätter in en militär attack mot terroristträningslägret i Libanon för att få reda på de stundande terrorplanerna. Aktionen lyckas

med militärinsatsen att samla den nödvändiga informationen för att stoppa terroristplanerna. (Justitieministern valde att ändå tortera fången för att få fram informationen. Vilket resulterade i att presidenten sparkar henne.) Den slutgiltiga acceptansen från militären får Mac när hon i seriens enda dubbelavsnitt, nummer tio och elva *Sub Enchanted Evening* och *No Nukes is Good Nukes* där en atomubåt går på grund utanför Nordkoreas kust och Mac lyckas efter diplomatiska duster med Kina och kraftigt vapenskramlade mot Nordkorea rädda de skeppsbrutna ubåtsmännen utan att starta ett fullskaligt krig.

6.11 Könsmärkning

Under seriens gång så påträffade vi en del uttalade könsmärkningar, men inte så många direkt uttryckta och hanterade. De enda två positioner som öppet problematiseras är presidenten och hennes make. Faktumet att Mackenzie Allen är den första nordamerikanska kvinnliga presidenten genom tiderna är något som diskuteras väldigt lite under seriens gång. Presidenten tar själv upp frågan ett fåtal gånger. Första gången positionerna problematiseras är i piloten där presidenten väljer att inte ha kvar sin make som stabschef utan väljer i stället den förra presidentens gamla stabschef som sin stabschef. Presidenten förklarar sitt val med att det ur en imagesynpunkt inte kan se ut som att hon låter sin make styra landet.

Ett annat av de få tillfällen som presidentens kön tas direkt upp är i avsnitt tretton, där det är dags att hålla *"the State of the union"* talet. Då hon i förbifarten frågar stabschefen om hon skall tala om det faktum att hon är en kvinna eller om det inte ska spela någon roll.

- (Stabschef) *-Madam President how is the new draft?*
(Mac) *-The staffs done a great job with it, we're getting there, we're getting closer.*
(Stabschef) *-But?*
(Mac) *-For one thing, I'm getting hung up on, I am the first female president, so do I talk about that or do I ignore it because it shouldn't matter.*
(Stabschef) *-That is entirely up to you.*
(Mac) *-Anyway the speech just isn't there yet.*

(Dialog mellan Mac och stabschefen i avsnitt 13)

Att man väntar till avsnitt tretton med att problematisera hur den första kvinnliga presidenten ska förhålla sig till det faktum att hon är den första kvinnliga presidenten är något som vi tycker är lite konstigt. Citatet ovan illustrerar väl hur producenterna manuskämsigt håller sig till könsfrågan kring presidenten. I den aspekten att de i de allra flesta fallen bryr sig inte alls om frågan.

En rollfigur som däremot avhandlas och problematiseras tidigt i serien är presidentmaken, eller den Första maken som han kallas. Till skillnad från Sverige så har även den amerikanske presidentens make/maka arbetsuppgifter. Vilket medför att presidentens make i detta avsnitt blir visad till sitt nya kontor, inrett av den förra presidentens fru, i rosa. Rods närmast anställda, Nora, Vita husets etiketts- och sociala tillställningschef kallar också Rod för the first lady under nästan hela avsnittet. Nora tar presidentens man runt i Vita huset och visar honom de uppdrag och uppgifter han förväntas utföra som förste make. Uppgifterna är av typen som skulle kunna kallas feminina som till exempel att ansvara för matmenyn på Vita huset och ta hand om sociala evenemang.

Makens roll skiftar en hel del under seriens gång. Från där han i början blir förpassad till en maktlös biroll till säsongens mittparti där han ett tag funderar på att lämna Vita huset och arbeta med andra saker utanför president livet, men senare engagerar sig och kommer in i kabinettet vid sidan av presidenten. Där stannar han till de sista delarna av serien för att till slut ge upp och inse att det inte funkar med honom vid sidan av presidenten. Så han går tillbaka till en mer passiv roll som förste make igen.

6.12 Ledarskap

6.12.1 Presidentens maskulina ledarstil

President Mackenzie använder sig ofta av hård, maskulin, retorik mot medarbetare och politiska motspelare, framför allt i maktsituationer. Exempelvis i avsnittet där den amerikanska ubåten fastnat utanför Nordkoreas kust och hon räknar upp hur stor och mäktig USA:s militär är och säger att Nordkorea troligtvis inte muckar med dem. Hon tvekar inte heller när det kommer att ge sig in i Afrika eller Libyen med militärstyrkor eller störta en diktator och bomba narkotikalabb. Hon visar gång på gång sina John Wayne färdigheter genom att skicka in ett SWAT-team för att döda terroristen och att ge klartecken för prickskyttar att skjuta ihjäl en man som håller presidentens flygplan, Air Force One, som gisslan. Hon ger alla sina medarbetare klara signaler att det är hon och ingen annan som sitter på toppen av hierarkin. De anställda måste hålla sig på sin plats annars blir det en avhyvling. Något som även gäller hennes man när han är involverad i presidentskapets angelägenheter. I en scen blir Rod, presidentens make, lite upprörd och höjer rösten. Vilket resulterar i att Mac kör ut alla ur rummet och säger åt Rod att detta beteende inte är hållbart:

- (Mac) *-You can't talk to me like that.*
(Rod) *-What? I can't tell you the truth?*
(Mac) *-It is inappropriate and it makes the staff uncomfortable.*
(Rod) *-Oh, come on, I didn't say anything that anyone of them wasn't thinking.*
(Mac) *-It's not what you said Rod, it's how you said it.*
(Rod) *-Oh, so now how I speak that's a problem. Listen I am your husband if I can't speak to you...*
(Mac) *-The fact that you're my husband, that's the problem; it's always been the problem.*
(Rod) *-I have supported you. I have worked for you. I have backed you up your entire political career.*
(Mac) *-This can not continue to be seen as an extension of our marriage. The lines are getting blurred Rod.*

(Dialog mellan Mac och Rod i avsnitt 13)

Detta medför ett Rod avsäger sig ansvaret i kansliet och flyttar tillbaka till sitt gamla kontor så att Mac kan se stark, ensam och maskulin ut.

6.12.2 Presidentens feminina ledarstil

I scener där privata relationer behandlas, hemma och på jobbet, tar Mac oftare till en mer feminin sida där hon ägnar sig åt en mindre ”sätta sig ovan” attityd och i stället diskuterar i dialog med sina medmänniskor.

Även i presidentsammanhang tar Mac till strategier som skulle kunna ses som mer feminina. Bland annat så löser hon problemet med räddningen av den förlista ubåten på ett mjukt vis genom att gå in obehänsad i Nordkorea för att rädda ubåten. Fast innan hotar hon i och för sig Nordkorea att om den obehänsade räddningsbåten blir attackerad så anfaller USA med sin fulla styrka. I samma avsnitt sväljer hon sin ”ledare över världens största supermakt” stolthet och frågar Kina om de kan låna ut en räddningsbåt till USA, för att deras är på verkstaden. Även när hennes stora flygplan, Air Force One, blir kidnappat, tycker Mackenzie att det är väl bara ett flygplan som är kidnappat men så säger Rod det är inte bara ett flygplan. ”-strunt i pengarna (flygplanet kostar) den har vår flagga målad på stjärten.” [Klipp till en animation där man ser

flygplanet och flaggen på stjärten.] Då vänder hon igen från den feminina vägen och slår in på en hårdare bana.

6.13 Ämnen som tas upp

Vad gäller ämnen som tas upp i de olika programmen har vi som sagt delat upp dem i hårda och mjuka ämnen. De hårda ämnena som visas i de olika avsnitten handlar mycket om militärer och vapen. I pilotavsnittet får vi se scener utav fritagningen av en kvinna i Nigeria som är inkläppa under den nya presidentens första tal till senaten. I ett annat avsnitt tar presidenten hjälp av amerikanska trupper för att se till att generalen i San Pasquale tas tillfånga och förs till USA för att dömas i en amerikansk domstol. Sedan har vi två avsnitt som berör ämnet om en amerikansk ubåt som har fastnat i reven utanför Nordkoreas kust. Detta problem innebär även att kärnvapen tas upp i avsnitten. Nordkorea hotar nämligen att attackera USA med kärnvapen om amerikanska fartyg närmar sig Nordkoreas kust för att rädda besättningen på ubåten. I ett annat avsnitt tas ett antal amerikanska medborgare som gisslan utav palestinska aktivister och presidenten beslutar att ett SWAT-team ska försöka frita gisslan. I det avsnitt där presidenten är på resa för att få valkampanjsbidrag visas hur en gammal Vietnamsoldat kopplar en bomb till Air Force One på grund utav att hans fru inte får den vård hon behöver. Presidenten beslutar till sist att hota med att döda den gamla soldaten om han inte stoppar bomben. I hälften av avsnitten utgör militären en viktig del av programmet.

Om vi istället tittar på mjuka ämnen berörs relationer mellan olika familjemedlemmar i varje avsnitt. Vi får se hur livet är för barn till en president och hur arbetet påverkar presidentens relation till familjen. Relationen mellan presidentens och hennes man tas upp i varje avsnitt. På grund utav arbetet blir det slitningar mellan presidenten och Rod. Andra mjuka ämnen som tas upp är när presidenten måste meddela en del familjer att deras söner har gått bort under uppdraget där de skulle frita gisslan. I ett annat avsnitt berörs presidentens födelsedag och vad hon får för problem att lösa under denna dag.

Sakfrågor som tas upp i de olika avsnitten är kärnvapenkrig, hur presidenten försöker få ekonomiska bidrag till den kommande valkampanjen, Air Force One hotas, talet som handlar om "state of the unions", skandalen med presidentmaken, att presidenten engagerar sig i ministervalet, vicepresidenten tar sig an problemet med de saknade granaterna, strejk bland flygplanspersonal, Equal Rights Amendments, att Dickie sviker presidenten.

Sakfrågor som presidenten tar upp som intresserar henne är fritagningen av den nigerianska kvinnan, till och med när hon måste ta över positionen som president. Utnämningen av vicepresident är viktigt för presidenten i avsnitt två då detta visar det amerikanska folket vilken linje hon väljer. Kriget mot narkotika tas upp när nio amerikanska agenter blir skjutna i bakhuvudet av en general som styr San Pasquale, ett land som har den största produktionen av narkotika. När presidenten har sitt första statsbesök utav den ryske presidenten är hon intresserad av att en grupp ryska journalister som är fångslade ska frigges.

Presidenten är väldigt intresserad av att terroristerna som hotat att bomba flera skolor tillfångatas så att barnen kan återvända till sin utbildning. I avsnitt sex är presidenten ute på fältet, hon är mån om att visa de amerikanska medborgarna att hon tänker på dem. I samma avsnitt är presidenten mån om att visa att det är hon som bestämmer i Vita huset när talmannen försöker bojkotta hennes beslut om det skadade hangarfartyget. I avsnitt sju ska presidenten skriva under sina första egna beslut, hon är väldigt stolt över detta och tar fram att det är viktigt att alla medborgare har lika stor rätt att utbilda sig akademiskt, därför beslutar hon att ett slags studielån ska inrättas.

I avsnittet där presidenten får ett band med talmannen är hon mån om att visa talmannen att hon är en ärlig människa och inte vill utnyttja bandet för att störta talmannen från hans position. Presidenten utnyttjar sin makt i avsnitt nio för att se till att en utvecklingsstörd kvinna inte får sitt dödsstraff verkställt, hon visar med detta beslut att hon är emot dödsstraff. I det sista avsnittet visar också presidenten att frågan om kvinnans rättighet är viktig för henne. Presidenten återinför diskussionen om ERA och får några av de stater som ännu inte godkänt lagen att rösta om denna.

Det tycks som om presidenten är intresserad av de mänskliga rättigheterna efter att ha tittat på vilka sakfrågor hon finner väsentliga att diskutera och tänka på. Men producenterna har överlag gett de hårda ämnena en större plats i serien. De mjuka ämnena kan endast kopplas till presidentens familj och presidentens relation till sin familj. Vad gäller de olika produktionsteamens val av ämnen skiljer sig dessa inte åt, de hårda ämnena är de som dominerar. Man skulle kunna tro att en serie om en kvinnlig president skulle ta upp mer sakfrågor som intresserar kvinnor men i detta fall har detta val inte gjorts till fördel för de mjuka ämnena.

6.14 Dramaturgiska och tekniska grepp

Vi kunde endast hitta två cliffhangers och det var när vi som tittare får veta att informationen om att en ubåt befinner sig utanför landets kust har läckt ut till Nordkorea och till den amerikanska pressen i avsnitt tio och den andra cliffhangern är när tittaren får information i slutet av avsnitt fjorton om att det saknas ett antal missiler som antagligen har blivit stulna.

Tekniska grepp som används är ljud, ljus, klipp och montage. Scener förstärks med dov och mörk musik när talmannen för första gången presenteras för tittarna. Samma dova musik hörs när presidenten får tråkiga nyheter om de mördade eller avrättade amerikanska agenterna och när speakern försöker övertala presidentens stabschef att avgå och arbeta för honom som vicepresident istället. Det spelas också mörk musik när USA:s president och Rysslands president möts efter en inte så lyckad presskonferens och när återblickar från när den nominerade kandidaten för vicepresidentsposten uttrycker negativa åsikter om den sittande presidenten. Samma tekniska grepp används i scenen där presidenten spelar upp ett gammalt band för talmannen från ett möte med finansiärer där talmannen uttalar sig negativt om den färgade befolkningen i USA. Snabb och stark musik förstärker känslan av en upprörd och rädd Rebecca när hon blir "attackerad" av andra ungdomar när hon är obevakad och utanför sina livvaktars synfält. Ljudet av dova trummor spelas också upp i en scen mellan talmannen och presidenten, där talmannen förklarar för presidenten att man inte har vänner i Washington DC. Musik används för att förstärka bilden av en ond man när den före detta militären ses på bild och tittaren får tillfälle att förstå att han är ute efter att skada någon. Samtidigt som det spelas hotfull musik filmas mannen underifrån och han har även på sig svarta solglasögon, något som kanske kan förknippas med skurkar.

Det finns sju avsnitt som använder sig av tillbakablickar, detta grepp syns mest i de första avsnitten av säsongen, berättelsen går i dessa tillbakablickar tillbaka i tiden och visar upp tidigare konfrontationer mellan olika karaktärer. Dessa återblickar har producenterna förstärkt genom att färgerna har mattats av och dragits åt sepia.

Klipp och montage utnyttjas ibland för att förhöja spänningen i handlingen. I det första avsnittet klipps scener från fritagningen av kvinnan i Nigeria in i scenerna av den nya presidentens första tal till senaten och folket. Detta för att förstärka att nu har hennes nya uppdrag börjat på riktigt. Samma grepp används i avsnittet om de åtta mördade amerikanska agenterna. Det visas scener

från ”attacken” i San Pasquale samtidigt som scener visas av presidentens rådgivningsgrupp, där denna kontinuerligt får rapporter om läget i San Pasquale men det visas även scener där presidenten väntar spánt på resultatet av sitt beslut. För att visa att tiden går använder sig producenterna av kläder. I avsnittet som handlar om presidentens tal till sitt folk, ”State of the unions”, visas det att det är ett långt och viktigt tal som presidenten måste tänka igenom och bearbeta genom att presidenten i den första scenen visas upp i tre olika klädarrangemang.

De tekniker eller innehåll i de olika avsnitten som används för att attrahera manliga tittare är kärnvapenkrig, militära aktioner, bomber och flygplan, att det nämns SWAT-team men även att ämnet om terrorister berörs. De ämnen som tas fram för att kvinnliga tittare ska bli intresserade av serien är relationsdramat mellan presidentparet men även relationerna som Dickie försöker inleda med Kelly och reportern som är med i avsnitt tolv. I det sista avsnittet tas frågan om kvinnors rättigheter upp. För att attrahera de yngre tittarna väljer producenterna att ha fokus på ungdomarna i serien, presidentens dotter och son som är tvillingar. Tittarna får se hur ungdomarna tampas med pressens påhopp men även hur de tampas med föräldrarna för att få leva sitt eget liv. Under ett avsnitt får tittarna följa hur tvillingarna lyckas övertyga sina föräldrar att gå på fest men tvillingarna har själva fest i Vita huset när föräldrarna och hela staben är iväg under ett helt dygn. Rebecca flirtar också med först Mike och sedan talmannens praktikant i de sista avsnitten.

Det verkar som att de olika produktionsteamerna har följt en given gemensam ram för hur de ska filma och använda olika tekniska grepp. Det finns dock vissa skillnader, exempelvis försvinner de återblickar karaktärerna har av tidigare situationer, efter att det första produktionsteamet lämnar serien, men i övrigt syns det inga skillnader. Inte heller vilka ämnen producenterna väljer att fokusera på ändras, det är samma sorts ämnen som avsnitten handlar om. Det är endast det sista avsnittet som skiljer sig någotåt från de övriga där det sista produktionsteamet tar upp frågan om kvinnors rättigheter, något som inte tidigare tagits upp som politiskt ämne i serien.

7. Slutdiskussion

I detta avsnitt resonerar vi över de resultat vi fick av undersökningen och vad vi tror dessa resultat betyder.

Den stora motviljan att visa tittaren nya möjligheter tar abrupt slut vid presidenten. De övergripande könsstrukturer som visas upp i Commander in Chief följer gamla, väl inarbetade, mönster; med mannen som normgivande faktor och kvinnan som underkastad förlängning av honom. Manusförfattarna problematiserar överraskande lite hur situationen faktiskt ser ut och gör väldigt få försök för att bryta mot normerna som samhälle och kultur har byggt upp. Varför kunde inte presidenten omge sig av människor av samma kön, i stället för att jobba som en gatekeeper mot kvinnor som vill in i organisationen? Den enda kvinnan hon släpper in i den närmaste kretsen är pressekreteraren. Gång på gång hålls pressekreteraren dock utanför och blir sällan tillfrågad vid svårare beslut. Kanske detta speglar en grundläggande syn på information som går ut på att hålla viktig information inom organisationen? Eller så är det just synen på kvinnan som lyser igenom här, att kvinnan är oförmögen att leda eller fungera som en rådgivare. Med den stora frånvaron på just kvinnor i den nära organisationen så blir det svårt att dra några andra slutsatser. Vad gäller konstruktionen av könsroller följer producenterna även här de normgivande föreställningarna om mannens hierarkiska position. Isärhållandet av könen bekräftas gång på gång när presidentens make inte kan nöja sig med sin position i Vita huset, eller sin icke-position enligt honom. Förvisso problematiseras de tankeföreställningar vi har om män och kvinnor. Trots detta är det enda producenterna lyckas med är att vända på könen hierarkiska ordning och det är inte detta mål jämställdheten är ute efter att nå.

Det känns lite underligt att inget av producentteamen valt att lägga någon tid att utreda andra könsroller i serien, förutom presidenten och hennes make. Dessa två är ju väldigt uppenbara som objekt för olika genderproblem men det kunde både varit intressant och kul med större klarhet i de problem andra karaktärer ställs inför. Faktumet att tre olika produktionsteam misslyckas så fatalt med att skriva en fängslade och inspirerande dialog känns lite konstigt. Fast det är ju svårt att veta om det är dialogen som brister eller om det bara beror på stela karaktärer, eller tråkiga handlingar som ger denna känsla. Gång på gång ställs presidenten inför rädda världen problem och i längden kan detta ha varit anledningen till att tittarna svek. Militärer och kärnvapen är inte direkt det som är vardagen för varken oss i Sverige eller människor i USA. Hur som helst, lite rappare och smartare dialog skulle nog inte skada och kanske rent av räddat kvar Commander in Chief i etern. Så att vi kunde få se vem som blev den nya vicepresidenten eller om Dickie fick anställning hos talmannen men även slutligen få se om det amerikanska folket faktiskt skulle välja en kvinna som sin nästa ledare.

Manusförfattarna har i serien valt att inte skriva in några scenarion där kvinnan är öppet diskriminerad, utsluts eller behandlas på det ofördelaktiga vis kvinnan allt för ofta behandlas i samhället. Vilket skulle kunna föra könsfrågan till den nivå som skulle kunna göra Commander in Chief till den utvecklande och banbrytande kvinnoaksesserie konceptet har potential att vara. De ofta fega och ogenomtänkta genusvinklingar producenterna har valt hjälper dock endast till att cementera det sedan länge fastlagda könsmonster som frodas inom ledarskap och politik. Är det ens en lek med könsroller när man skapar en kvinnlig president med så många manliga attribut att man kan fråga sig själv om det kanske rentav är ett "manfår" i "kvinnoavargkläder" som stryker runt kring alla de andra ulvarna på Commander in Chiefs politiska ulvhage. För trots det faktiska könet på Geena Davis skulle vi nog i nio av tio fall kunna byta ut rollkaraktären mot en man helt utan förändringar.

Den nya presidenten ställs dock inför många problem och konspirationer. Varför så många ministrar avgår när Mac kommer till makten känns inte direkt trovärdigt. Skulle dessa politiker

bry sig så lite om det uppdrag de har fått av det amerikanska folket att de bara avgår sådär utan vidare? Kanske om någon av dem hade väldigt stora problem med presidenten personligen, men inga sådana problem visas upp. Visst visar den gamla organisationen lojalitet mot sin döda president som inte ville att Mac skulle ha makten, men han är ju död och som minister måste man väl tänka på landet och organisationen lite också.

När det kommer till reproduktionen av makten är presidenten väldigt mån om att det endast ska vara vänner till henne som hon anser är kompetenta nog som ska få tillgång till makten. Man kan fråga sig varför? Okey för att Mac är välutbildad och säkert har en hel del kloka vänner, men att ett antal av dem skulle passa in i USA:s regering och inga andra människor passar bättre, får ju en att tänka på svågerpolitik. Dessutom är alla de gamla vännerna män, som tidigare hjälpt Mac innan i hennes politiska karriär och detta bygger vidare på föreställningen om svågerpolitik. Varför hon inte tar in kvinnor i topporganisationen är en återkommande fråga. En anledning kan vara att den strikta hierarkiska organisationen kring presidenten riskerar att rasa samman i en orgie av samförstånd och dialog i stället för den ensamma drottningen längst upp på sin höga pyramid. Det skulle kanske bli för mycket för manusförfattare, producenter och tittare där deras allsmåttiga ledare faktiskt lyssnade på människor runt omkring sig.

Genom att Mac halkar in i rollen som president på ett bananskal utan politiskt val och folkligt stöd, missar eller bortser seriens producenter från aspekter som vad människorna i USA faktiskt tycker om att ha en kvinnlig president. Visst får man i några få program se hur Mac träffar lite vanliga människor, de skakar hand och berättar för henne att hon gör ett bra jobb och att det är kul med en kvinna som president. Vad ska de annars kommentera när de träffar henne? Lite scener från amerikanernas vardag skulle kunna vidare föra problematiseringen kring den nya situation landet ställts inför. Dialoger på olika arbetsplatser eller hemma runt frukostbordet hade varit mycket intressantare än frågeställningar och handlingar där presidenten skickar militären in i olika länder runt om i världen. Hur man har försökt väva in medelamerikanens tankar om presidentskapet är att fortgående kommentera hur presidentens ageranden avspeglas i olika opinionsmätningar, så kallade ”polls”. Dessa mätningar är säkert en stor del i de amerikanska politikernas vardag men vi tvivlar på att de har samma identifierande funktion som att faktiskt försöka visa hur olika människor reagerar på situationen med en kvinnlig president.

Det är nästan så att man blir lite ledsen. Här fick någon miljontals dollar, ett lovande koncept för att föra viktiga jämlikhetsfrågor, och en scen med miljontals människor i publiken. Vad gör man då? Jo... pannkaka... Ja ren och skär pannkaka. Varför då? Logiken i de stora medieföretagen har väl funkat som så många gånger förut. Medieföretagen är intresserade av en hög avkastning på sina investerade dollar och inte mycket mer. De satsade på två kända skådespelare och ett tankvärt koncept. De glömde dock av att det krävs andra viktiga saker. Som ett bra manus med intressant dialog och intressanta situationer som fångar tittaren. Något som två Hollywood stjärnor, hur mycket de än vill, inte kan göra något åt. Vad som gör en ännu ledsnare är att tanken att de säkert inte skjutit så långt från målet i porträttet av en potentiell amerikansk kvinnlig president. Patriarkatets välgrundade starka system skulle ingalunda släppa igenom en kvinna som ej låtit sig socialiseras in i ett liknande tillstånd som Mackenzie Allen formats in i. Att hjälpa till med att föra vidare en agenda som för länge sedan satts av många starka manliga presidenter.

Ja, vi vet att det är en hel del gnällande på hur dålig och jämställdhetsmotverkande Commander in Chief är. Men såhär efter timtal av tittande och analyserande är det svårt att hålla sig objektiv eller ens ta sig tillbaks till de första gångerna vi la blicken på Geena Davis som Nordamerikas första kvinnliga president. Man kan fråga sig själv hur många tv-serier som egentligen håller för en noggrannare och mer kritisk genomgång, om och om igen. Det måste ju erkännas att trots platta karaktärer och oinspirerande dialog så är Commander in Chief långt ifrån botten i den djupa brunn tv-serierna kommer ur.

8. Sammanfattning

I detta kapitel ger vi en sammanfattning av vår uppsats och vad vi har kommit fram till.

Uppsatsen **Com(wo)mander In Chief** är en kvalitativ innehållsanalys av tv-serien **Commander in Chief** ur ett genusperspektiv, som fokuserar på könsroller men även hur ledarskap och organisation konstrueras i serien. TV-serien är ett politiskt drama som utspelar sig i en nära framtid i USA där vi får följa Mackenzie Allen, spelad av Geena Davis, som USA:s första kvinnliga president.

Commander in Chief sändes i USA mellan 2005-2006 och skapande till en början stort uppbåd kring sig med sitt djärva och nyskapande koncept. Ett uppbåd som dock kom att tyna ut i ingenting och den slutgiltiga nerläggningen av serien. Uppsatsen har i viss omfattning redovisat för de historier som pågick bakom kameran men huvuddelen av analysen har fokuserat på det som faktiskt har sänts ut i etern. Fokuseringen ligger snarare på innehållet ur den genusvinkel vi ämnat titta från, snarare än vad producenterna har gjort för fel. Fast vi då och då inte helt lyckats att hålla oss ifrån att spekulera vad som kanske kunde ha gjorts bättre.

Den teoretiska grundram vi lutat oss på kommer från bland annat organisationsteorier hämtade från Anna Wahl och Rosabeth Moss Kanter men även Yvonne Hirdmans teori kring genussystemet. Även Gripsrud och McQuails tankar kring medielogik och sociala kraftfält har diskuterats. Syftet med undersökningen har varit att undersöka hur skildringar av könsroller och ledarskap konstruerats i **Commander in Chief** och vi har ställt oss nedan specifika frågeställningar:

Hur framställs kvinnor och män i serien?

*Kan man finna stereotypa föreställningar om kvinnor och män i **Commander in Chief**, om det finns stereotypa föreställningar vilka är då dessa? Vilka språkliga koder och klädkoder används? Används dessa koder för att förstärka bilden av kvinna/man?*

Hur ser organisationen och ledarskapet ut?

Går det att urskilja några könsstrukturer i organisationen? Hur konstrueras ledarskap, är det någon skillnad på det kvinnliga och manliga ledarskapet? Hur reproduceras makten?

Har de olika produktionsteamerna påverkat seriens innehåll och utformning?

Har olika tekniska grepp såsom ljud, ljus, klipp och montage använts av de olika producenterna? Vilka ämnen har tagits upp i de olika avsnitten?

Valet av analysmetod har varit en kvalitativ innehållsanalys av hela serien **Commander in Chief** med hjälp av David Altheides **Ethnographic Content Analysis, ECA**, där vi har fokuserat på organisation och könsfrågor ur ett genusperspektiv. Ur analysen har vi bland annat försökt fånga upp olika könsstrukturer, stereotyper och tekniska grepp ur de olika episoderna.

Vi har använt ett totalurval av **Commander in Chief**. Alltså alla de 18 avsnitt som sändes. På grund av tidsmässiga skäl valde vi att göra en grundare undersökning av alla de 18 episoderna och istället gå in mer på djupet i tre utvalda avsnitt; **avsnitt 1**; piloten, **avsnitt 9** och **avsnitt 18**.

I materialet fann vi att de könsroller som man kan tänka sig finna i **Vita huset** bekräftas med en stereotypisering av kön och problematiseras väldigt lite under seriens gång. Den kvinnliga presidenten betar sig och klär sig som en man, nästan alltid i mörka kostymer, omgiven av andra män klädda i mörka kostymer. Organisationen kring presidenten är oerhört hierarkisk med överhuvudet på toppen med absolut makt. En makt presidenten använder för att bomba och

militärt attackera en handfull gånger under de 18 avsnitten. När det kommer till att reproducera makten väljer presidenten nästan uteslutande män att ta in i organisationen. Utan ens en diskussion om att en kvinna skulle vara kapabel till eller önskvärd att utföra arbetet. På många sätt efterliknar Commander in Chief verkligheten full med språkliga och strukturella symboler konstruerade för att hålla kvar kvinnan på den andraplats hon har befunnit sig på under århundraden.

De olika producenterna som gjort serien har alla arbetat på ett liknande sätt, men den sista av de tre olika produktionsteamerna, den enda kvinnan, vilka har arbetat med Commander in Chief skiljer sig en aning från de andra. Producenten väljer att i sista episoden direkt behandla frågan om köns jämställdhet, detta är även det enda avsnitt som berör denna fråga.

Litteraturlista

Böcker

Altheide, David L. (1996) *Qualitative media analysis* Thousands Oaks, California: Sage Publications

Demker, Marie & Halvarson, Arne (2002) *Statsskicket i elva länder – en faktasamling* Stockholm: Liber.

Edström, Maria (2006) *Tv-rummets eliter – föreställningar om kön och makt i fakta och fiktion* Göteborg: Institutionen för journalistik och masskommunikation (JMG)

Gripsrud, Jostein (1999) *Mediekultur Mediesambälle* Göteborg: Daidalos

Jansson, André (2002) *Mediekultur och sambälle* Lund: Studentlitteratur

Kanter, Rosabeth Moss (1993) *Men and women of the corporation* New York: Basic Books

Ljung, Margareta (2003) *Feministiska teori i Moderna samhällsteorier – traditioner, riktningar, teoretiker* Månsson, Per (red.) Stockholm: Prisma

McQuail, Denis (2000) *McQuail's Masscommunication Theory – 4th Edition* London: Sage Publications

Mörck, Magnus & Tullberg, Maria (2004) *Catwalk för direktörer. Bolagsstämman – en performativ performance av maskuliniteter* CFK-Rapport 2004:02a Göteborg: Handelshögskolan vid Göteborg

Spender, Dale (1998) *Man made language* London: Pandora

Strömbäck, Jesper (2000) *Makt och medier – en bok om samspelet mellan medborgarna, medierna och de politiska makthavarna* Lund: Studentlitteratur

Svahn, Margareta (1999) *Den liderliga kvinnan och den omanlige mannen – skällsord, stereotyper och könskonstruktioner* Stockholm: Carlsson Bokförlag

Thompson, John B. (2001) *Medierna och moderniteten* Göteborg: Daidalos

Wahl, Anna, Holgersson, Charlotte, Höök, Pia & Linghag, Sophie (2001) *Det ordnar sig – teorier om organisation och kön* Lund: Studentlitteratur

Wahl, Anna (1992) *Könsstrukturer i organisationer : kvinnliga civilekonomers och civilingenjörers karriärutveckling*, Stockholm: EFI

Artiklar

Alvesson, Mats & Billing, Yvonne Due (1989) *Four ways of looking at women and leadership*, Scandinavian Journal of Management, Pergamon press

Hirdman, Yvonne (1988) *Genussystemet – reflexioner över kvinnors sociala underordning* från Kvinnovetenskaplig tidskrift 1998:3, s.49-63

Johansson, Karin *Presidenten är död. Leve... vem då?*, Sydsvenskan, 13/05 2006, Malmö

Shaw, Jessica *Anatomy of a Disaster* Entertainment Weekly nr 887, 19/05 2006, Time ink. New York

Shaw, Jessica *Getting Their White House in Order* Entertainment Weekly nr 861, 03/02 2006, Time ink. New York

Internet

<http://www.imdb.com/title/tt0429455/>, 061207 (Commander in Chief)

http://en.wikipedia.org/wiki/Commander_in_Chief: 061130 (Wikipedia:a)

http://en.wikipedia.org/wiki/Equal_Rights_Amendment , 061210 (Wikipedia:b)

http://en.wikipedia.org/wiki/Nielsen_Ratings; 061210 (Wikipedia:c)

<http://www.tv4.se/tvprogram/commanderinchief>, 061202

Tv-serie

Lurie Rod(2006) *Commander in Chief*, avsnitt 1-18, , Touchdown television USA

Foton

<http://www.touchstonetvpress.com>¹¹, 20061124

---

¹¹ TouchstoneTVPress.com is our studio's press website specifically targeted to provide its users with press kit contents. You will find high-res images, press releases, talent biographies, credits and production team information on the site for your usage.

Bilaga 1

Analysenheter till ECA - Ethnographic Content Analysis

	Teman	Frågor	Avsnitt	
O R G A N I S A T I O N S S T R U K T U R E R	Könsstrukturer	Vilka övergripande könsstrukturer finns i organisationen?		
		Hur ser den antalsmässiga fördelningen ut?		
	Ledarskap	Hur ser graden av segregering ut i organisationer?		
		Hur ser den hierarkiska fördelningen ut i organisationen?		
	Maktreproduktion	Diskrimineras kvinnor?	Hur ter sig denna diskriminering?	
			Väljer hon män eller kvinnor?	
		Varför väljer hon inte män/kvinnor?		
		Hur reagerar de anställda i det gamla kabinettet på den nya presidenten?		
		Vilka omorganisationer gör den nya presidenten? Av vilken anledning omorganiserar presidenten?		
		Könsmärkning	Vilka tjänster i organisationen kan betraktas som könsmärkta? Gör serien något för att ändra könsmärkningen? Vilka tjänster är maskulina? Vilka tjänster är feminina? Hur framkommer det att vissa positioner är könsmärkta?	
	Homosocialisation	Ser man hur män verkar i homosocialitet?		
		Ser man hur kvinnor verkar i heterosocialitet?		
		Är presidentens ledarstil maskulin?		
		Är presidentens ledarstil feminin?		
S Y M B O L E R & K Ö N S R O L L E R	Språk	Vad förekommer det för analogier från sport?		
		Vad förekommer det för analogier från militär?		
		Vad förekommer det för analogier från pornografi?		
		Vad förekommer det för analogier från ekonomin?		
		Vad förekommer det för analogier från jakt?		
	Vem använder analogier från sport, militär, pornografi, ekonomin, jakt?			
	Hur använder de olika könen språket på detta sätt?			
	Förekommer språkliga analogier i makt situationer?			
	Görs detta för att utesluta kvinnor?			
	Klädkoder	Hur är presidenten klädd i olika situationer?		
Finns det män klädda i kvinnliga klädkoder?				
Finns det kvinnor klädda med manliga klädkoder?				
Stereotyper		Finns det manliga stereotyper? Uttrycks det manliga stereotyper språkligt? Finns det kvinnliga stereotyper? Uttrycks det kvinnliga stereotyper språkligt? Finns det försök att bryta mot manliga stereotyper? Finns det försök att bryta mot kvinnliga stereotyper? Används stereotyper mot något kön språkligt? Hur beskrivs det normala, ex. att kvinnan är underställd mannen? Hur beskrivs det onormala, ex. att en man är ledare inte en kvinna?		
N A R R A T O L O G I		Vilka tekniker används för att attrahera tittare?	Vilka tekniker används för att attrahera manliga, kvinnliga, unga tittare?	
	Vilka hårda/mjuka ännen visas?			
	Hur beskrivs relationen mellan karaktärerna?			
Roller	Hur hanterar kvinnor konflikter som uppstår? Mot män? Mot kvinnor?			
	Hur hanterar män konflikter som uppstår? Mot män? Mot kvinnor?			
Vad använder producenterna för dramaturgiska grepp?	Används det cliffhangers?	Tekniska grepp; ljud?		
		Tekniska grepp; ljus?		
		Tekniska grepp; klipp, montage?		
		Storylines	Vilka sakfrågor tas upp i avsnittet? President? Privat? Vilka sakfrågor intresserar presidenten sig för? Vilka storylines finns det i avsnitten?	

Bilaga 2

Lista över karaktärer som förekommer i handlingen, både i person och som omtalade.

President			
Roll	avsnitt	Namn på karaktären	Kön
Presidenten	1-18	Mackenzie Allan	Kvinna
Forna presidenten	1,2	Theodore Bridges	Man
Tillförordnad president	16	Nathan Templeton	Man

Presidentens kabinett och närmaste män			
Roll	I avsnitt	Namn på karaktären	Kön
Stabschef	2-18	Jim Gardner	Man
Vicestabschef	2-18	Dan Pierce	Man
Pressekreterare	2-18	Kelly Ludlow	Kvinna
Nationell säkerhetsrådgivare	4-18	Anthony Prado	Man
Politisk rådgivare	9-18	Dickie McDonald	Man
Presidentens personliga assistent	1-18	Vince Taylor	Man
Statssekreterare	1-18	Martin Wye	Man
Jordbruksminister	1-18	Francis Barnes	Man
Försvarsminister	1-18	Francis Mills	Man
Justitieminister	14-18	Carl Brantley	Man
Finansminister (nominerad)	18	Stan Dennison	Man
personal i kabinett som avgår under seriens gång			
Vicepresident	3-15	Warren Keaton	Man
Justitieminister	1-5	Melanie Blackston	Kvinna
Inrikesminister	1,2	Charlie Witherspoon	Man
Nationell säkerhetsrådgivare	1,2	Roman Wolfe	Man
Pressekreterare	1,2	Hale Richardson	Man
Vice pressekreterare	1-8	Alex Williams	Man
Sekreterare till presidenten	2	Ruth	Kvinna

Presidentmaken med personal			
Roll	I avsnitt	Namn på karaktären	Kön
Presidentmake	1-18	Rod Callaway	Man
Social Director	1.18	Norah Woodruff	Kvinna

Övrig personal på Vita Huset			
Roll	Avsnitt	Namn på karaktären	Kön
Sekreterare till presidenten		Laura Rodgers	Kvinna
Chefsvaktmästare		Waverly	Man
Butler		Sam	Man
Butler		Andrew	Man
Barnens betjänt		Gregory	Man

<u>Vicepresidentskandidater</u>			
Tidigare funktion	I avsnitt	Namn på karaktären	Kön
General	3	Warren Keaton	Man
Demokrat	3	John Vernon	Man
Guvernör	3	Luis Alfano	Man
Ex-guvernör	3	Tucker Baynes	Man
Guvernör	17,18	i Californien	Man
Guvernör	17,18	i Arizona	Man
Guvernör	17,18	New York	Man
Guvernör	17,18	Antonio Solis	Man
Senator	17,18	Kevin Colby	Man
Ambassadör	17,18	Cameron Manchester	Man
Stabschef	17,18	Jim Gardner	Man

<u>Övriga statliga ledare</u>			
Roll	I avsnitt	Namn på karaktären	Kön
CIA chef		Margaret Shoop	Kvinna
CIA chef		Paul Vitagliano	Man
D.E.A.		Ralph Dolan	Man
S.E.C.		Karen Parsons	Kvinna

<u>Guvernörer / senatorer / representanter</u>			
Roll	I avsnitt	Namn på karaktären	Kön
Guvernör		Maria Nuñez	Kvinna
Guvernör		Luis Alfano	Man
Guvernör		Stan Preston	Man
Guvernör		Crawford	Man
Guvernör		Antonio Solis	Man
Guvernör		Jenkins	Man
Ex-guvernör		Tucker Baynes	Man
Ex-guvernör		Cameron Manchester	Kvinna
Senator		Christine Chambers	Kvinna
Senator		Vernon Rubino	Man
Senator		Alison Remarque	Kvinna
Senator		Whip Phelps	Man
Senator		Jared Lyons	Man
Senator		Denise Landis	Kvinna
Senator		Quinn	Man
Senator		Kirlander	Man
Senator		Kevin Colby	Man
Senator		Duke	Man
Senator		Paxton	Man
Senator		Joe Peck	Man
Senator		Jim	Man
Senator		Lee	Man
Senator		Alex Trucci	Man
Representant		Charlie Wilson	Man
Representant		Frank Devane	Man
Representant		Marcia Tucker	Kvinna
Representant		Bill Pasternak	Man
Representant		Alice Marlow	Kvinna
Representant		Rae	Man
Representant		Carnes	Man
Representant		Hank	Man

Representant		Mitford	Man
Representant		Alberto Ferrer	Man
Representant		Willy Wilcox	Man
Representant		Mentry	?
Representant		Triemain	?
Representant		Prackett	Man
Representant		Binette	?
Representant		Estther Chamberlin	Kvinna

Militären			
Roll	Avsnitt	Namn på karaktären	Kön
Ordföranden för militärledningen		Sägs ej	Man
General		Peter Allyson	Man
General		Al Pollack	Man
General		Krieger	Man
Överste		Wesley	Man
Överste		Carroll	Man
Sergeant		Michael Denton	Man
Kapten		Andrew Dugan	Man
Ex-militär		Frank Terzano	Man

Secret Service och FBI			
Roll	Avsnitt	Namn på karaktären	Kön
Secret Service		Joan Greer	Kvinna
Secret Service		Elderson	Man
Secret Service		Swift	Man
Secret Service		Powers	Kvinna
Secret Service		Ragone	Man
Secret Service		Dulcer	Man
Secret Service		Doran	Man
FBI agent		Tuba	Kvinna
FBI agent		Harry	Man

Utländska statsmän och representanter			
Roll	Avsnitt	Namn på karaktären	Kön
Ambassadör, Nigeria	2	Manute Obama	Man
President, San Pasquale	3	Juan Duran	Man
General, San Pasquale	3	Joseph Sanchez	Man
President, Ryssland	4	Dmitri Kharkov	Man
Presidenthustru, Ryssland	4	Patya Kharkov	Kvinna
Ambassadör, Nord Korea	9,10	Nang	Man
Ambassadör, Kina	9,10	?	Man
Premiärminister, Turkiet	17	Levitas	Man

Övriga politiker			
Roll	Avsnitt	Namn på karaktären	Kön
Ordförande i demokraterna	13	Gerry Levitt	Man
Politisk konsult hos demokraterna	13	Richard Laughlin	Man
Praktikant hos demokraterna	13	Courtney Winters	Kvinna
Ordförande hos republikanerna	1	Walter Spaulding	Man
Finansansvarig hos republikanerna		Henry Napier	Man

Pressen			
Roll	Avsnitt	Namn på karaktären	Kön
TV man		Gordon Blake	Man
Presskåren		Gilda Rockwell	Kvinna
Presskåren		Samantha	Kvinna
Presskåren		Roger	Man
Presskåren		Charlie	Man
Presskåren		Steve	Man
Presskåren		Luis	Man
Presskåren		Barry	Man
Presskåren		Jill	Kvinna
Presskåren		Terry	Man
Presskåren		Pam	Kvinna
Presskåren		Oliver	Man
Presskåren		Sharon	Kvinna
Presskåren		Jim	Man
Presskåren		Patricia	Kvinna
Presskåren		Ned	Man
Presskåren		Robert	Man

Talman Templetons organisation			
Roll	Avsnitt	Namn på karaktären	Kön
Talman i represenatanthuset	1-18	Nathan Templeton	Man
Stabschef	1-7, 9-18	Jayne Murray	Kvinna
Politisk konsult	16,19	Lance Addison	Man
Praktikant	17,18	Colin James	Man